

STRUČNÝ PRŮVODCE ZADAVATELE SVĚTEM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

3. DÍL

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

tř. Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

Redakční rada: Markéta Dlouhá, Mojmír Florian, Martin Švanda

Texty: Sekce veřejných zakázek

Telefon: 542 167 111

E-mail: posta@uohs.cz

<https://www.uohs.cz>

Uzávěrka textu: 20. 2. 2020

Grafická úprava: Metoda, spol. s r. o.

Tisk: Tiskárna Didot, spol. s r. o.

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 23497

ÚVODNÍ SLOVO	2
3.1. STANOVENÍ PRAVIDEL A ZAHÁJENÍ ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ JE JEN ZAČÁTEK, CO TEPRVE PODANÉ NABÍDKY!	3
3.1.1. Nabídky podány, čím začít? Posuzováním? Hodnocením?	3
3.1.2. Nerušit, posuzuji a hodnotím...	6
3.1.3. Mimořádně nízká nabídková cena	9
3.1.4. Co když se mi něco na té nabídce nezdá?	11
3.1.5. Mám vybráno!	12
3.1.6. Mohu nebo musím účastníka zadávacího řízení vyloučit?	14
3.1.7. A teď to všem oznámit... Vybral jsem!	18
3.2. VŠE MÁ SVŮJ ZAČÁTEK, ALE I KONEC, STEJNĚ TAK ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ.	20
3.2.1. Ukončení zadávacího řízení uzavřením smlouvy aneb konec dobrý, všechno dobré	21
3.2.2. Zrušení zadávacího řízení zadavatelem aneb ne každé zadávací řízení lze ukončit uzavřením smlouvy	22
3.2.3. Ukončením zadávacího řízení povinnosti nekončí, pozor na pokuty!	33
3.3. OCHRANA PROTI NESPRÁVNÉMU POSTUPU ZADAVATELE	38
3.3.1. Námitky jako základní ochrana dodavatele	38
3.3.2. Zadavatel rozhoduje o námitkách	40
3.3.3. Co se může dít po rozhodnutí o námitkách a co vše může zadavatel očekávat od stěžovatelů?	45
3.3.4. Jak probíhá správní řízení vedené Úřadem?	48
ZÁVĚREČNÉ SLOVO	56
ZAKÁZKOVÝ CHECKLIST (JAK BY MĚL ZADAVATEL POSTUPOVAT A CO SI HLÍDAT PŘI ZADÁVÁNÍ) ...	57

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,

do rukou se vám dostal poslední (třetí) díl ze série informačních listů – Stručného průvodce zadavatele světem veřejných zakázek. Jak již bylo uvedeno v předchozích dílech, jedná se o publikace, jejichž prostřednictvím se Úřad snaží co nejpřístupnějším formou přiblížit proces zadávání veřejných zakázek, a to zejména prostřednictvím osvětlení významu a účelu jednotlivých základních pojmů a institutů. Každý z dílů má své specifické zaměření tak, aby na sebe systematicky navazovaly a nejen zadavatele provedly celým procesem zadávání veřejné zakázky.

První díl z této série informačních listů byl zaměřen více teoreticky. Snahou bylo, poskytnout náhled na roli zadavatele v procesu zadávání a obecně popsat proces zadávání veřejných zakázek a jeho základní fáze. V prvním dílu byl kladen důraz na úkoly zadavatele v přípravné fázi procesu zadávání.

Druhý díl Stručného průvodce zadavatele světem veřejných zakázek byl zaměřen již více prakticky. V první části byly představeny jednotlivé druhy zadávacích řízení a zjednodušeně představen postup zadavatele v průběhu základních typů zadávacích řízení. Druhá část pak byla zaměřena na instituty spojené s kvalifikací dodavatelů a hodnocením nabídek.

Ambicí tohoto dílu je završit cestu procesem zadávání veřejné zakázky. Obsah tedy cílí na postup zadavatele po podání nabídek a způsoby ukončení zadávacího řízení, včetně upozornění na povinnosti, které zadavatele stíhají i po ukončení zadávacího řízení. Jelikož ruku v ruce s kroky zadavatele při zadávání veřejné zakázky jde i možnost rozporovat jeho postup, je poslední část zaměřena na tzv. ochranu proti nesprávnému postupu zadavatele. V té bude pojednáno o institutu námitek a rovněž bude nastíněno, co zadavatele čeká, pokud jeho postup při zadávání veřejné zakázky bude přezkoumáván Úřadem.

Ing. Petr Rafaj
předseda

Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Věřím, že trilogie Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek pomůže zadavatelům k lepšímu pochopení toho, co je někdy možná trochu ukryto v jednotlivých zákonných ustanoveních. Cílem bylo zadavatelům „lidsky“ přiblížit proces zadávání veřejných zakázek a současně dát i možnost nahlédnout do způsobu uvažování o veřejných zakázkách těmi, kdo v případě, že postup zadavatele je přezkoumáván Úřadem, rozhodují o tom, zda postup zadavatele byl v souladu se zákonem či nikoliv.

3.1. STANOVENÍ PRAVIDEL A ZAHÁJENÍ ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ JE JEN ZAČÁTEK, CO TEPRVE PODANÉ NABÍDKY!

Po přípravné (první) fázi zadávacího procesu, v rámci které si zadavatel utřídí myšlenky, co, proč, od koho a za jakých okolností požaduje, což vtělí do zadávacích podmínek, následuje druhá fáze zadávacího procesu (samotné zadávací řízení). Ta začíná zahájením zadávacího řízení zákonem předvídaným způsobem.¹ Volba druhu zadávacího řízení určuje, jakým způsobem je zadavatel povinen zadávací řízení zahájit (viz kapitola 2.1. druhého dílu Stručného průvodce zadavatele světem veřejných zakázek – dále jen „2/2.1.“ a obdobně); spolu se zahájením zadávacího řízení zpřístupní zadavatel dodavatelům i zadávací dokumentaci, která stanovuje „pravidla hry“. Podstata druhé fáze zadávání z pohledu zadavatele spočívá zejména v tom, aby zjistil, kolik obdržel nabídek a dozvěděl se tak, kdo z dodavatelů má zájem na získání veřejné zakázky, a která z nich bude pro něj, dle stanovených požadavků ta nejvýhodnější. Cílem je tedy získat dodavatele, který zadavateli následně poskytne poptávané plnění.

V této části zadávacího procesu se tedy zadavatel již dostává k „jádro věci“, neboť právě obdržení nabídek a výběr nejlepší z nich představuje smysl celého zadávacího procesu. **Zadavatel již při zahájení zadávacího řízení stanoví kromě požadavků na samotné nabídky rovněž přiměřenou lhůtu pro jejich podání, před jejímž uplynutím se zadavatel nesmí seznámit s obsahem podaných nabídek.** V případě nabídek podaných v listinné podobě má zadavatel povinnost otevřít je bez zbytečného odkladu po uplynutí lhůty pro jejich podání. Případná manipulace s nabídkami před uplynutím lhůty pro podání nabídek by mohla mít pro zadavatele s ohledem na nutnost dodržení zásady transparentnosti neblahé následky, jež by případně mohly vést až ke zrušení zadávacího řízení. V současnosti, kdy je zákonem stanovena povinnost elektronické komunikace² mezi zadavatelem a dodavatelem, je pro zadavatele snadnější při otevírání nabídek dostát povinnosti transparentního postupu, neboť okamžik podání nabídek a jejich otevření je v elektronickém nástroji přesně zaznamenán. Pokud zadavatel obdrží nabídky v jiné než elektronické podobě (typicky u veřejných zakázek malého rozsahu, kterých se povinnost elektronizace písemné komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem netýká), je nezbytné, aby zadavatel při jejich přijetí a otevírání nezapomněl postupovat v souladu se zásadou transparentnosti a vše řádně zdokumentoval.

V navazujících částech této kapitoly bude přiblíženo, jakým způsobem má zadavatel postupovat po obdržení nabídek, aby v souladu se zákonem dospěl k výběru nejvýhodnější nabídky.

3.1.1. Nabídky podány, čím začít? Posuzováním? Hodnocením?

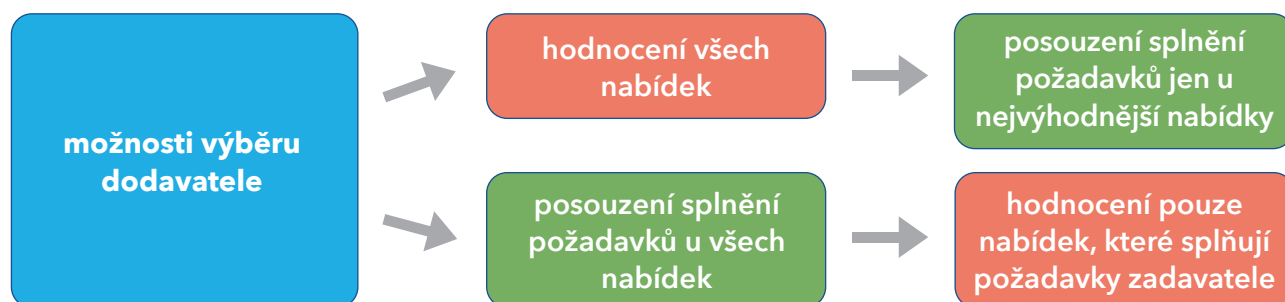
V předcházejícím dílu Stručného průvodce zadavatele světem veřejných zakázek byl mimo jiného rámcově představen postup zadavatele při zadávání veřejných zakázek v nejhodněji využívaných (základních) druzích zadávacích řízení (viz 2/2.1.) a rovněž byly představeny základní možné postupy hodnocení nabídek (viz 2/2.4.). Nyní bude blíže představen postup zadavatele při výběru nejvýhodnější nabídky, tedy jeho jednot-

1 Způsoby zahájení zadávacího řízení v návaznosti na zvolený druh zadávacího řízení jsou přehledně uvedeny například v „procesních mapách“ na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska/Metodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb-,-o-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-procesni-k-zadavacim-rizenim>.

2 Od 18. 10. 2018 musí podle § 211 odst. 3 zákona písemná komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem v zadávacím řízení probíhat elektronicky.

livé kroky, které jej po podání nabídek přivedou k nalezení vhodného dodavatele požadovaného plnění. Ať již zadavatel zvolí kteroukoliv z možných cest pro výběr nejvýhodnější nabídky, vždy platí, že nejvýhodnější nabídka musí splňovat všechny podmínky stanovené zadavatelem v zadávací dokumentaci a zároveň musí být vyhodnocena zadavatelem podle předem stanovených kritérií hodnocení jako nejlepší.

Současná právní úprava dává zadavateli **volnost v tom, zda se** ihned po podání nabídek **zaměří na vyhodnocení nabídek a určí, která z nich je jako první v pořadí** (pokud mu to zvolené kritérium hodnocení dovoluje), u níž až následně zkontroluje, zda splňuje všechny požadavky, **nebo** zda se nejprve zaměří **na posouzení všech nabídek** a vyhodnocení nejvýhodnější z nich provede až následně hodnocením pouze těch nabídek, které požadavky zadavatele splnily.

Klíčem pro volbu vhodného postupu pro výběr dodavatele jsou bezesporu preference zadavatele, ale současně by měl zadavatel reflektovat skutečnost, jaký způsob hodnocení zvolil. Jestli se rozhodl vybírat například pouze podle ceny („přímý výběr“) nebo zda hodnocené nabídky mezi sebou vzájemně porovnává. V případě druhé varianty způsobu hodnocení by totiž v situaci, kdy by zadavatel nabídky před hodnocením neposoudil a nevyločil účastníky zadávacího řízení, jejichž nabídky nejsou perfektní, mohlo dojít ke zkreslení výsledků hodnocení nabídek. Hodnocení by v takové situaci (právě tím, že by vstupovaly do vzájemného porovnávání) ovlivňovaly i nabídky, které nikdy nemohly mít šanci na úspěch, jelikož nesplňují některou z podmínek stanovených v zadávacích podmínkách.

Výše nastíněné možné způsoby hodnocení lze jednoduše představit na následujících příkladech.

Příklad z praxe:

■ Zadavatel stanovil kritérium hodnocení v podobě nejnižší nabídkové ceny

Zadavatel zadává veřejnou zakázku, jejímž předmětem je dodávka cisternové automobilové stříkačky (CAS). Zadavatel se rozhodl, že kritériem hodnocení je nejnižší nabídková cena. V zadávacím řízení zadavatel obdržel nabídky od tří dodavatelů. Po otevření nabídek zadavatel zjistil, že nabídkové ceny jsou následující:

nabídka A 9 000 000 Kč

nabídka B 9 500 000 Kč

nabídka C 13 300 000 Kč

S ohledem na zvolené kritérium hodnocení se zadavatel nemusí zaobírat splněním podmínek účasti u každého účastníka zadávacího řízení, ale může se zaměřit ihned pouze na nabídku A, u níž na první pohled vidí, že je cenově nejvýhodnější. U účastníka zadávacího řízení, který podal nabídku A, pak musí posoudit, jestli jí podaná nabídka splňuje všechny stanovené náležitosti. Pokud by nějaká z dalších nabídek nesplňovala některou ze stanovených podmínek účasti, nedojde ke zkreslení provedeného hodnocení nabídek.

■ **Zadavatel stanovil kritérium hodnocení na základě nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality**

Zadavatel zadává veřejnou zakázku, jejímž předmětem je opět dodávka cisternové automobilové stříkačky (CAS). V tomto případě však bude zadavatel hodnotit dle těchto kritérií: nabídková cena (váha 75%) a kvalita, kterou vyjadřují kritéria „nejvyšší brodivost v mm“ (váha 15%) a „nejnižší celková výška CAS v mm“ (váha 10%). Zadavatel obdržel nabídky od tří dodavatelů. Po otevření nabídek z nich zjišťuje následující skutečnosti:

	nabídka A	nabídka B	nabídka C
nabídková cena	9 000 000 Kč	9 500 000 Kč	13 300 000 Kč
brodivost	750 mm	950 mm	1 200 mm
výška CAS	3 250 mm	2 950 mm	2 900 mm

POSTUP A)

V tomto případě přistoupil zadavatel nejprve k hodnocení nabídek. Porovnal nabízené parametry a přidělil v návaznosti na to příslušný počet bodů jednotlivým nabídkám. Zadavatel tak dospěl k následujícímu závěru:

	nabídka A	nabídka B	nabídka C
nabídková cena	9 000 000 Kč	9 500 000 Kč	13 300 000 Kč
brodivost	750 mm	950 mm	1 200 mm
výška CAS	3 250 mm	2 950 mm	2 900 mm
Celkový počet bodů	93,30	92,76	75,75

Nejvýhodnější nabídku v takovém případě představuje nabídka A, zadavatel následně posoudí pouze u tohoto účastníka zadávacího řízení splnění podmínek účasti. Pakliže jsou podmínky účasti splněny, měla by se při tomto postupu stát vybranou nabídkou nabídka A.

Je však takový postup správný, nedejde ke zkreslení výsledků? Pojďme se podívat na to, jak by hodnocení nabídek dopadlo, pokud by zadavatel nejprve posoudil splnění podmínek účasti jednotlivých dodavatelů a následně až z nabídek, které splňují vše, co mají, vybíral tu nejvýhodnější.

POSTUP B)

V tomto případě přistoupil zadavatel nejprve k ověření splnění podmínek účasti jednotlivých dodavatelů. Zadavatel zjistil, že dodavatel, který podal nabídku C, nesplňuje všechny stanovené podmínky. Proto musí tohoto účastníka vyloučit ze zadávacího řízení. V rámci hodnocení pak tedy hodnotí parametry obsažené pouze v nabídce A a v nabídce B. Jak by dopadlo hodnocení v tomto případě?

	nabídka A	nabídka B	nabídka C
nabídková cena	9 000 000 Kč	9 500 000 Kč	13 300 000 Kč
brodivost	750 mm	950 mm	1 200 mm
výška CAS	3 250 mm	2 950 mm	2 900 mm
Celkový počet bodů	95,92	96,05	

Z takto provedeného hodnocení je zřejmé, že nejvýhodnější nabídkou je nabídka B. Nabídka C, pokud by do hodnocení vstoupila, ačkoliv nesplňuje všechny podmínky, by hodnocení nabídek za této situace zkreslila a nedošlo by k výběru nejvýhodnější nabídky z řádně podaných nabídek v souladu s tím, jak bylo kritérium hodnocení ze strany zadavatele definováno.

Výhodou „přímého výběru“ je nepochybně efektivita, a tedy rychlost zadávacího řízení, což jde ruku v ruce se snížením administrativní náročnosti na straně zadavatele. Při užití tohoto postupu je však potřeba počítat i se situací, kdy zadavatel sice přímo nejprve vybere například nejlevnější nabídku, ale následně zjistí, že tato nabídka nesplňuje některé další požadavky stanovené v zadávací dokumentaci. V takovém případě je buď zadavatel schopen postupovat tak, aby zhojil vady podané nabídky ve spolupráci s tímto účastníkem zadávacího řízení (k takovému postupu viz 3/3.1.4.); v opačném případě zadavatel daného účastníka vyloučí ze zadávacího řízení a pokračuje obdobným způsobem („přímým výběrem“) se zbylými nabídkami.

V případě, kdy zadavatel nejprve nabídky posoudí a případně vyřadí nabídky, které nesplňují stanovené požadavky, je postup v zadávacím řízení zdlouhavější. Avšak, jak bylo představeno na příkladu výše, v případě určitého způsobu nastavení kritéria hodnocení (hodnocení založeného na vzájemném porovnávání nabídek ve více parametrech), by tímto způsobem měli zadavatelé postupovat, aby nedocházelo ke zkreslení výsledků při hodnocení podaných nabídek a nepodstupovali tak zbytečně vyšší riziko zpochybnění výběru dodavatele. Rovněž nelze opominout, že pokud dojde k výběru nejvýhodnější nabídky na základě zkreslených výsledků (přičemž současně logicky dochází i k deformaci původně stanoveného kritéria hodnocení), je nutno postup zadavatele považovat za nezákonný.

3.1.2. Nerušit, posuzuji a hodnotím...

Bez ohledu na zvolený postup při výběru nejvýhodnější nabídky je jednoznačné, že nabídka dodavatele, kterého ve finále zadavatel vybere jako svého budoucího obchodního partnera, musí být vyhodnocena zadavatelem jako ekonomicky nejvýhodnější a současně musí splnit všechny požadavky zadavatele. **Postup při výběru dodavatele tedy primárně zahrnuje posouzení splnění podmínek účasti a hodnocení nabídek.**

Při **posouzení splnění podmínek**, které si zadavatel vyhradil v zadávací dokumentaci (**posouzení splnění podmínek účasti**), zadavatel ověřuje například, zda dodavatel splňuje podmínky kvalifikace, zda nabídka, respektive nabízené plnění odpovídá stanoveným technickým, obchodním či smluvním podmínkám, zvláštním podmínkám, zda má nabídka požadovaný obsah, formu či byla podána stanoveným způsobem a podobně. Množství posuzovaných skutečností je závislé na počtu požadavků stanovených zadavatelem v zadávací dokumentaci. Vždy však platí, že zadavatel nesmí upustit od posuzování požadavků, které stanovil nebo které vyplývají přímo ze zákona. Je to zadavatel, kdo stanovuje „pravidla hry“ a je to rovněž především on sám, kdo se jimi musí v průběhu celého zadávacího řízení řídit.

Podmínky účasti v zadávacím řízení
Podmínky kvalifikace
Technické podmínky vymezující předmět veřejné zakázky včetně podmínek nakládání s právy k průmyslovému nebo duševnímu vlastnictví vzniklými v souvislosti s plněním smlouvy na veřejnou zakázku
Obchodní nebo jiné smluvní podmínky vztahující se k předmětu veřejné zakázky
Zvláštní podmínky plnění veřejné zakázky
Obsah, forma nebo způsob podání nabídek, žádostí o účast nebo předběžných nabídek ³

3 Ke specifikům obsahu, formy nebo způsobu podání nabídek jakožto jednomu z typů podmínek účasti je pojednáno dále v textu. Důležité je vnímat rozdíl oproti ostatním podmínkám účasti, že v tomto případě se může jednat i o stanovení takových podmínek, jejichž nesplnění ze strany účastníka zadávacího řízení nesmí znamenat jeho vyloučení ze zadávacího řízení.

Posouzením splnění **podmínek kvalifikace** zadavatel ověřuje, zda je dodavatel pro realizaci veřejné zakázky dostatečně způsobilý, a je tedy schopen ji plnit. Problematice stanovování a prokazování kvalifikace je samostatně věnována kapitola 2.3. druhého dílu Stručného průvodce zadavatele světem veřejných zakázek a lze na ni v podrobnostech odkázat.

Pod pojmem technické podmínky je třeba chápat takové podmínky, které vymezují předmět veřejné zakázky a reflektují tak potřeby a požadavky zadavatele na poptávané plnění. V případě posuzování **technických podmínek** pak zadavatel v nabídce ověřuje, zda nabízené plnění odpovídá předmětu veřejné zakázky, jak jej sám definoval (například zda požadovaný přístroj splňuje minimální požadované technické parametry a podobně).

Jak již samotný název napovídá, pod pojmem obchodních či jiných smluvních podmínek je třeba chápat podmínky, které budou obsahem uzavírané smlouvy mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem, jenž pak má zadavateli dodat požadované plnění. V tomto ohledu je zadavateli stanovena poměrně značná volnost, jaké podmínky stanoví. I zde ale platí, že vždy musí zohlednit základní zásady a podmínky stanovit tak, aby zbytečně nenarušovaly soutěžní prostředí. Zadavatel může například součástí zadávací dokumentace učinit i závazný vzor smlouvy. V případě posuzování splnění **obchodních či smluvních podmínek pak** zadavatel posuzuje, zda se nabídka dodavatele od nich neodchyluje a jsou tak zachovány zadavatelem stanovené podmínky.

Zvláštními podmínkami je třeba chápat podmínky, které se svým charakterem zaměřují na environmentální, sociální a hospodářské aspekty. V takovém případě zadavatel posuzuje, jakou nabídku dodavatele tyto jím stanovené podmínky naplňuje (zda a v jakém rozsahu hodlá dodavatel zajistit ochranu životního prostředí při realizaci veřejné zakázky – bude nabízet dodávku plnění, které splňuje určitý stupeň energetické náročnosti či se dodavatel zaváže k zaměstnání určitého počtu osob dlouhodobě nezaměstnaných a podobně).

Současně kromě výše uvedených podmínek účasti se zadavatel při posuzování nabídek zaměřuje na splnění **obsahových a formálních náležitostí nabídky**. To znamená, zda nabídky po obsahové stránce mají vše, co mít mají. Zde je možno upozornit, že je třeba rozlišovat mezi obsahovými náležitostmi podstatnými, které musí nabídka splňovat, a pokud je nespĺňuje, je to důvodem pro její vyřazení a vyloučení účastníka ze zadávacího řízení, a nepodstatnými. V případě požadavků na podstatné obsahové náležitosti nabídky se jedná o takové požadavky, které souvisí se samotným předmětem veřejné zakázky. Jsou pro výběr dodavatele podstatné a jejich splnění ze strany dodavatelů je závazné. Pod pojmem podstatné obsahové náležitosti nabídky je možno vnímat to, zda dodavatel skutečně do nabídky doložil veškeré informace, které zadavatel požadoval předložit, například určité údaje, dokumenty vztahující se k nabízenému plnění (produktové listy) nebo údaje rozhodné pro hodnocení nabídky. Současně však je zadavatel oprávněn stanovit i požadavky, které jsou spíše formálního charakteru a nevážou se k předmětu veřejné zakázky. Jedná se zejména o případy, kdy zadavatel vyžaduje určitou formální strukturu nabídky (například jednotlivé stránky musí být číslovány, v úvodu nabídky musí být obsah, který bude určovat, jaký dokument se nachází na určité straně a podobně). Byť je zadavatel oprávněn tyto požadavky stanovit, jejich nesplnění však nesmí vést k vyloučení účastníka ze zadávacího řízení.⁴ V případě posuzování, zda byla dodržena forma nebo způsob podání nabídky, zadavatel posuzuje, jestli byla nabídka podána ve lhůtě a na místě určeném zadavatelem. S ohledem na elektronizaci veřejného zadávání se posouzení všech možných aspektů v tomto ohledu stírá, neboť způsob podání nabídky je již pro většinu případů jasně stanoven, a to v elektronické podobě.

4 V tomto ohledu lze odkázat i na stanovisko Úřadu uveřejněné na jeho webových stránkách <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/vykladova-stanoviska-a-metodiky.html>; ačkoliv je adresováno ve vztahu k předchozí právní úpravě, lze z něj čerpat i ve vztahu k požadavkům zákona.

Pokud není nabídka zadavateli doručena ve lhůtě nebo způsobem⁵ stanoveným v zadávací dokumentaci, nepovažuje se za podanou a v průběhu zadávacího řízení se k ní nepřihlíží (§ 28 odst. 2 zákona).

Vedle samotného posuzování nabídek, v rámci kterého si zadavatel ověří, zda jsou podané nabídky bezvadné, tedy splňují vše, co bylo požadováno, je důležité zjistit, která nabídka je ta nejlepší – nejvýhodnější. To učiní prostřednictvím **hodnocení nabídek**. **Zadavatel se nesmí odchýlit od předem stanoveného způsobu hodnocení**, což znamená, že musí při hodnocení nabídek postupovat výhradně podle pravidel a metod hodnocení, které stanovil při zahájení zadávacího řízení v zadávací dokumentaci. Nemůže tedy například neočekávaně hodnotit lépe nabídku, u které zjistil, že nabízí nejlepší technické řešení, pokud si předem v zadávací dokumentaci vyhradil, že bude nabídky hodnotit pouze podle ceny. Takový postup zadavatele by byl nezákonný právě z toho důvodu, že by zadavatel postupoval nepředvídatelně a v rozporu se stanovenými pravidly. V takovém případě by zadavateli nepomohl ani fakt, že by své úvahy a důvody výběru pečlivě zaznamenal a tyto byly objektivně pravdivé. Vždy platí, že zadavatel musí hodnotit způsobem, který předem určil.

Příklad z praxe:

*Zadavatel v zadávací dokumentaci stanovil, že jedním z kritérií hodnocení budou zkušenosti člena realizačního týmu na pozici vodohospodář – hlavní inženýr projektu, které budou hodnoceny na základě zjištěného počtu referenčních zakázek realizovaných touto osobou, a upřesnil, že u těchto referenčních zakázek se mimo jiného musí jednat o **zakázky v oblasti projektování přírodě blízkých protipovodňových opatření na řece**. Při hodnocení nabídek však kladně hodnotil pouze referenční zakázky, které byly realizovány na významných vodních tocích, aniž by nutnost zařazení vodního toku, na němž byla referenční zakázka realizována, do seznamu „významných vodních toků“ jako pravidlo pro hodnocení nabídek v zadávacích podmínkách uvedl. Zadavatel v daném případě nepostupoval v souladu se zákonem, neboť při hodnocení nabídek nepostupoval podle předem stanovených pravidel.⁶*

Při hodnocení nabídek (k hodnocení viz 2/2.4.) je především kladen **důraz na provedení a zaznamenání hodnocení transparentním a zpětně přezkoumatelným způsobem**. To platí pro jakýkoliv způsob hodnocení, ať již pro nejjednodušší způsob hodnocení v podobě seřazení nabídek podle ceny, tak i pro nejsložitější způsoby hodnocení zahrnující zejména subjektivní kritéria hodnocení. Zadavatel je povinen precizně zachytit rozdíly mezi jednotlivými nabídkami a srozumitelně popsat, proč ta či ona nabídka byla lepší/horší a obdržela patřičný počet bodů a jaký je konečný výsledek pořadí nabídek.

Zadavatel je povinen o průběhu každého hodnocení zpracovat písemnou zprávu o hodnocení nabídek. Tato povinnost je stanovena bez ohledu na to, zda se jedná o podlimitní či nadlimitní veřejnou zakázku; pro zjednodušený režim pak tato povinnost výslovně uvedena není, avšak s ohledem na povinnost dodržet zásadu transparentnosti lze zadavatelům doporučit postup obdobný, což platí i pro veřejné zakázky malého rozsahu. Z obsahu písemné zprávy musí být jasné, jakým způsobem zadavatel nabídky hodnotil, proč byly některé nabídky hodnoceny lépe a naopak proč některé nabídky nemohly dostat „plný počet bodů“. **Písemná zpráva o hodnocení nabídek je významným dokumentem, který slouží ke zpětné přezkoumatelnosti postupu zadavatele**.

⁵ Například dle § 5 odst. 3 vyhlášky č. 260/2016 Sb., o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických nástrojů, elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody, musí být nabídky v elektronickém nástroji chráněny šifrováním jejich obsahu v souladu s požadavky stanovenými touto vyhláškou.

⁶ Viz blíže rozhodnutí Úřadu ze dne 9. 3. 2018, č. j. [ÚOHS-S0013/2018/VZ-07490/2018/523/LSt.](#)

V písemné zprávě o hodnocení nabídek zadavatel uvede:

- identifikaci zadávacího řízení,
- fyzické osoby, které se na hodnocení podílely; za tyto osoby se považují zejména osoby, které provedly hodnocení nabídek včetně členů komise, pokud ji zadavatel k hodnocení sestavil, nebo přizvaných odborníků, pokud byly jejich závěry zohledněny při hodnocení,
- seznam hodnocených nabídek a
- popis hodnocení, ze kterého budou zřejmé
 1. hodnocené údaje z nabídek odpovídající kritériím hodnocení,
 2. popis hodnocení údajů z nabídek v jednotlivých kritériích hodnocení,
 3. popis srovnání hodnot získaných při hodnocení v jednotlivých kritériích hodnocení a
 4. výsledek hodnocení nabídek.

Vzhledem k tomu, že písemná zpráva o hodnocení nabídek v sobě nese zásadní informace, proč určitá nabídka je nejvýhodnější, a tedy proč by se dodavatel, který ji podal, měl stát vybraným dodavatelem, neměli by zadavatelé podceňovat kvalitu jejího zpracování. Každému, kdo se do písemné zprávy o hodnocení nabídek podívá, by mělo být na první pohled zřejmé, proč právě daná konkrétní nabídka je tou nejvýhodnější.

Jak by neměla písemná zpráva o hodnocení nabídek vypadat?

Představme si zadavatele, jenž soutěží plnění, u kterého hodnotí „Estetické vlastnosti výrobku“. V zadávací dokumentaci popíše, jaký vzhled nabízeného výrobku preferuje a jakým způsobem bude nabídky hodnotit.

V písemné zprávě o hodnocení nabídek pak zachytí pouze informaci, že nabídka č. 1 obdržela v rámci dílčího kritéria „Estetické vlastnosti výrobku“ 2 body, aniž by uvedl bližší informace o tom, z jakých důvodů nabídku takto ohodnotil.

V takovém případě nelze považovat informace zachycené v písemné zprávě o hodnocení nabídek za transparentní a závěry v ní zachycené za přezkoumatelné, jelikož nikomu není jasné, z jakého důvodu nabídka č. 1 byla hodnocena 2 body. Právě skutečnost, proč je nabídka hodnocena 2 body, musí zadavatel řádně popsat.

Je-li v zadávacím řízení přítomen jediný účastník, může zadavatel vybrat dodavatele bez provedení hodnocení; v takovém případě nemusí ani zpracovávat písemnou zprávu o hodnocení.

3.1.3. Mimořádně nízká nabídková cena

Kromě posuzování nabídky (dle v předchozí kapitole uvedených kritérií) zná zákon i možnost (v některých případech dokonce povinnost) posuzovat nabídku z pohledu tzv. mimořádně nízké nabídkové ceny. Zadavatel musí **v případě postupu podle pravidel platných pro nadlimitní režim** (což znamená v případě nadlimitních veřejných zakázek a stejně tak podlimitních veřejných zakázek, které jsou zadávány v některém

z druhů zadávacích řízení pro nadlimitní režim⁷) **posoudit, zda alespoň nabídka vybraného dodavatele neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu**, a to kdykoli v průběhu zadávacího řízení od podání nabídek do odeslání oznámení o výběru dodavatele.

Mimořádně nízká nabídková cena **slouží k ochraně zadavatele před situací, kdy účastník zadávacího řízení ve své nabídce nabídne za předmět plnění veřejné zakázky cenu, za kterou není možné z objektivních důvodů předmět plnění veřejné zakázky řádně realizovat**. Zákon přímo nedefinuje, co lze považovat za mimořádně nízkou nabídkovou cenu, pouze stanoví, že za mimořádně nízkou nabídkovou cenu by se měla považovat taková nabídková cena uvedená v nabídce účastníka zadávacího řízení, která se jeví jako mimořádně nízká ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. Neexistuje univerzální pravidlo, kterak identifikovat mimořádně nízkou nabídkovou cenu, vždy záleží na specifikách poptávaného plnění a možnostech dodavatelů.

Zadavateli však nic nebrání v tom, aby například předem v zadávací dokumentaci sám určil cenu, případně náklady, které již bude považovat za mimořádně nízkou nabídkovou cenu, nebo metodu, na základě které určí, zda nabídka obsahuje ve vztahu k předmětu veřejné zakázky mimořádně nízkou nabídkovou cenu (zadavatel například tuto podmínku může určit procentuálním rozdílem oproti jím stanovené předpokládané hodnotě).

Zadavatel musí vždy posoudit konkrétní okolnosti nabízené ceny ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. Informace o rozdílu mezi nabídkovou cenou dodavatele a předpokládanou hodnotou veřejné zakázky, případně o rozdílu mezi jednotlivými nabídkovými cenami účastníků zadávacího řízení, mohou být pouze určitým vodítkem pro vyvození příslušných závěrů. Skutečnost, že zadavatel nějakou nabídkovou cenu identifikuje jako mimořádně nízkou, neznamená, že se jedná o nežádoucí jev a měla by znamenat vyloučení účastníka ze zadávacího řízení. V tomto ohledu je třeba reflektovat, že mimořádně nízká nabídková cena může být i odůvodněně nízká (jsou pro to důvody).

Pokud zadavatel, ať sám nebo na základě podání od účastníka zadávacího řízení, získá indicie, že nabídka obsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu, má povinnost požádat takového účastníka o písemné zdůvodnění způsobu stanovení mimořádně nízké nabídkové ceny. **Zadavatel nemůže účastníka ze zadávacího řízení bez předchozí žádosti o vysvětlení vyloučit**. Náležitosti žádosti o zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny nejsou v zákoně vymezeny, až na jednu výjimku (viz dále). Vždy však platí, že zadavatel svou žádost o vyjasnění musí formulovat srozumitelně a dodavateli sdělit, v čem (například v jakých položkách) a na základě čeho získal pochybnost o výši nabídkové ceny a jakým způsobem (doložení jakých skutečností) má být mimořádně nízká nabídková cena zdůvodněna.

Zadavatel má však povinnost v rámci žádosti o zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny požadovat, aby účastník zadávacího řízení potvrdil skutečnosti, že

(a) při plnění veřejné zakázky zajistí dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k předmětu veřejné zakázky, jakož i pracovněprávních předpisů a kolektivních smluv vztahujících se na zaměstnance, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, a

⁷ Pokud zadavatel v podlimitním režimu zvolí druh zadávacího řízení pro režim nadlimitní (viz například i grafické vysvětlení na straně 4 druhého dílu Stručného průvodce zadavatele světem veřejných zakázek), rovněž se na něj vztahuje pravidlo povinnosti posuzovat, zda nabídka neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu ve smyslu § 113 zákona. V případě zadávání veřejné zakázky ve zjednodušeném podlimitním řízení, které je de facto jediným samostatným druhem zadávacího řízení pro podlimitní režim, má zadavatel možnost v rámci zadávacích podmínek určit, že hodlá v souvislosti s posouzením mimořádně nízké nabídkové ceny postupovat podle pravidel pro nadlimitní režim (tzn. mimořádně nízkou nabídkovou cenu posuzovat dle § 113 zákona), v opačném případě se zde stanovené pravidlo o mimořádně nízké nabídkové ceně ve zjednodušeném podlimitním řízení neuplatní. Stále však platí pro zadavatele možnost vyloučení účastníka zadávacího řízení (viz § 48 odst. 4 zákona) z důvodu mimořádně nízké nabídkové ceny, která je definována v § 28 odst. 1 písm. o) zákona.

(b) neobdržel neoprávněnou veřejnou podporu.⁸

Vyzvaný účastník zadávacího řízení je tedy povinen v objasnění mimořádně nízké nabídkové ceny potvrdit tyto povinně vyžadované skutečnosti a objasnit jím nabízenou mimořádně nízkou nabídkovou cenu. Zadávatel pak musí posoudit předložené objasnění mimořádně nízké nabídkové ceny.

Mimořádně nízká nabídková cena může být odůvodněna zejména prostřednictvím ekonomických aspektů výrobního procesu, poskytovaných služeb, konstrukčních metod, použitých technických řešení nebo výjimečně příznivých podmínek, které má účastník zadávacího řízení k dispozici pro plnění veřejné zakázky, anebo originalitou nabízeného plnění. Pokud dodavatel podle zadavatele mimořádně nízkou nabídkovou cenu zdůvodní a potvrdí skutečnosti dle § 113 odst. 4 zákona, je logické, že nebude mít důvod takového účastníka ze zadávacího řízení vylučovat. **Za situace, kdy účastník mimořádně nízkou nabídkovou cenou neodůvodní, je na uvážení zadavatele, zda takového účastníka v zadávacím řízení ponechá či nikoliv; nemá povinnost jej vyloučit.** Skutečně záleží na úvaze zadavatele, zda ačkoliv jej účastník svým vyjádřením o odůvodněnosti mimořádně nízké nabídkové ceny nepřesvědčil, půjde do rizika a účastníka v zadávacím řízení ponechá. **Možnost volby, zda zadavatel v zadávacím řízení ponechá účastníka zadávacího řízení s neodůvodněnou mimořádně nízkou nabídkovou cenou, neplatí v případě, když zadavatel nemá vyjasněno a potvrzeno, že účastník (a) při plnění veřejné zakázky zajistí dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k předmětu veřejné zakázky, jakož i pracovněprávních předpisů a kolektivních smluv vztahujících se na zaměstnance, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, a (b) neobdržel neoprávněnou veřejnou podporu. Za této situace je zadavatel povinen účastníka ze zadávacího řízení vyloučit.**

Zákon sice zadavateli výslovně neukládá, aby posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny zaznamenal v konkrétním dokumentu, ale z hlediska zásady transparentnosti je třeba doporučit, aby zadavatel i posouzení nabídek z hlediska mimořádně nízké nabídkové ceny „někde“ zachytil a zdokladoval tak, že nabídky i v tomto ohledu řádně posoudil a s jakým výsledkem. V opačném případě se zadavatel vystavuje riziku, že neunese důkazní břemeno v tom smyslu, že se posouzením mimořádně nízké nabídkové ceny řádně zabýval.

3.1.4. Co když se mi něco na té nabídce nezdá?

Zákon pamatuje rovněž na situaci, kdy zadavatel potřebuje objasnit nebo doplnit některé údaje (a to ve smyslu jak údajů, dokumentů, vzorků nebo modelů) uvedené v předložených nabídkách; to stejné platí i pro žádosti o účast či předběžné nabídky. Pokud se stane, že zadavatel v nabídce něco postrádá nebo něčemu nerozumí, je oprávněn od účastníka zadávacího řízení požadovat (i opakovaně) objasnění nebo doplnění údajů. Kroky vedoucí k **objasnění nabídky může činit prostřednictvím žádosti adresované přímo účastníkovi zadávacího řízení,**⁹ stejně tak je oprávněn **ověřovat si informace i nezávisle na osobě účastníka zadávacího řízení.**¹⁰ V tomto smyslu se zadavatel může například dotazovat vystavitele referencí, jestli opravdu účastníkem zadávacího řízení byly předloženy informace odpovídající skutečnosti nebo si může informace zadavatel získat sám z veřejně dostupných informací.

Jak již lze vytušit, typicky se tento postup uplatňuje při posuzování nabídek (posuzování splnění kvalifikace, splnění technických parametrů nabízeného plnění a podobně) a posuzování mimořádně nízké nabídkové ceny. V případě postupu, kdy si zadavatel objasňuje (doplňuje) informace ve vztahu k podané nabídce prostřednictvím účastníka zadávacího řízení, nesmí následně doloženými skutečnostmi dojít ke změně nabídky.

⁸ Viz § 113 odst. 4 zákona ve spojení s § 113 odst. 6 zákona, který následně stanovuje povinnost vyloučení účastníka ze zadávacího řízení.

⁹ Viz postup podle § 46 zákona.

¹⁰ Viz postup podle § 39 odst. 5 zákona.

Obecně platí, že nabídka nesmí být po uplynutí lhůty pro podání nabídek měněna.¹¹ Rovněž si lze představit, že tento postup bude zadavatel aplikovat i v případě skutečností týkajících se hodnocení nabídek. Zde však pozor, možnosti jsou pro zadavatele velmi omezené. Skutečnosti týkající se hodnocených parametrů mohou být toliko vysvětleny (objasněny), nesmí však být jakkoliv doplňovány či dokonce měněny. Proč tomu tak je, je zřejmé. Jde o zachování základních zásad. Dodavatelé musí soutěžit s tím, s čím do zadávacího řízení přišli, není akceptovatelné, pokud by skutečnosti, které mají být hodnoceny, byly po lhůtě pro podání nabídek (která byla pro všechny dodavatele stejná) jakkoliv upravovány, měněny.¹²

Ve vztahu k položkovému rozpočtu pak zákon výslovně připouští jeho opravu, přičemž taková **oprava provedená v nabídce po uplynutí lhůty pro podání nabídek nesmí ovlivnit (změnit) celkovou nabídkovou cenu nebo jiné kritérium hodnocení.**

Při formulování žádosti o objasnění či doplnění údajů účastníkovi řízení musí zadavatel srozumitelně popsat, na co se jej doptává, o jaké poskytnutí nebo doplnění informací se mu jedná a stanovit lhůtu přiměřenou požadavkům uvedeným v žádosti.

3.1.5. Mám vybráno!

Poté, co zadavatel nalezne nabídku, která se jeví, že splňuje všechny jeho nároky, a která byla podle stanovených hodnotících kritérií vyhodnocena jako první v pořadí, dospěje ke svému závěru, že má vybráno. Tímto však celý proces pro zadavatele nekončí.

Po tomto svém „předvýběru“ by měl zadavatel ověřit, zda je ze strany vybraného dodavatele vše skutečně splněno tak, jak má být. Jednou z posledních povinností, které zadavatel musí splnit před samotným „oficiálním oznámením o výběru“, je ověřit, **zda vybraný dodavatel skutečně splňuje veškeré požadavky** stanovené zadavatelem v zadávací dokumentaci. V nabídce totiž mohou být předkládány kopie dokumentů týkajících se prokázání kvalifikace nebo čestná prohlášení (ke způsobu prokazování kvalifikace viz 2/2.3.7.) či jiných dokladů a dokumentů vztahujících se k nabízenému plnění. Rovněž si zadavatel u vybraného dodavatele ověří informace týkající se jeho vlastnické struktury (informace o skutečných majitelích), je-li právnickou osobou. Primárně zadavatel vychází z evidence údajů o skutečných majitelích podle zákona upravujícího veřejné rejstříky právnických a fyzických osob. Zadavatel by pak neměl zapomínat, že zjištěné údaje má uvést v dokumentaci o zadávacím řízení. Pokud nelze potřebné informace získat výše popsaným postupem, vyzývá zadavatel k součinnosti vybraného dodavatele.¹³

Víte, že...?

Zadavatel **může** v zadávací dokumentaci **požadovat** jako další podmínky pro uzavření smlouvy například **předložení dokladů nebo vzorků** vztahujících se k předmětu plnění nebo kvalifikaci dodavatele, doložení **úspěšného výsledku zkoušek vzorků** a podobně.¹⁴ Zadavatel si tak v zadávací dokumentaci může vymínit, že některé skutečnosti bude požadovat výlučně po vybraném dodavateli. Tím dochází ke zjednodušení přípravy nabídek pro dodavatele. Zadavatel se pak v podrobnostech, které jsou pro něj podstatné, může zaměřit pouze na vybraného dodavatele, kterého následně vyzve k předložení dalších (předem specifikovaných) skutečností. Uvedené si lze představit například na požadavku na předložení vzorku nabízeného plnění nebo určitých dokladů (certifikace) a podobně. Zadavatel

11 K problematice objasnění a doplnění nabídky se podrobně vyjádřil předseda Úřadu například v rozhodnutí ze dne 30. 8. 2019, č. j. [ÚOHS-R0113/2019/VZ-24101/2019/322/HSc](#).

12 Nemožnost změny nabídky je obecné pravidlo, z něž existují zákonem výslovně stanovené výjimky. Tyto výjimky se typicky uplatní v případech, kdy se například dále jedná o podaných nabídkách (tento zákonem stanovený možný způsob změny nabídky však lze uplatnit pouze v určitých druzích zadávacích řízení); dalším příkladem možnosti změny nabídky může být situace, kdy je hodnocení nabídek prováděno na základě elektronické aukce (viz 2/2.4.2.2.).

13 V podrobnostech viz § 122 odst. 4, 5 a 6 zákona.

14 V podrobnostech viz § 104 zákona.

tak dává dodavatelům na vědomí, že kromě řádně podané nabídky bude následně pouze od vybraného dodavatele požadovat doložení ještě dalších skutečností, čímž nezatíží všechny účastníky zadávacího řízení. Zde je na místě zadavatelům doporučit, pokud této možnosti využijí a budou po vybraném dodavateli dále požadovat například doložení vzorků a podobně, aby předem v zadávací dokumentaci stanovili, jakou lhůtu vybranému dodavateli k doložení vzorku poskytnou. Zadavatelé tak mohou předejít případnému následnému „protestu“ vybraného dodavatele, zda je jím poskytnutá lhůta přiměřená či nikoliv.¹⁵

Zjištění všech rozhodných skutečností zadavatel uskutečňuje prostřednictvím výzvy vybranému dodavateli. Až poté, co si zadavatel opravdu ověří veškeré skutečnosti týkající se vybraného dodavatele, je možno informaci o výběru rozšířit mezi účastníky zadávacího řízení.

S ohledem na terminologii používanou zákonem je potřeba důsledně rozlišovat pojem „vybraný dodavatel“ před a po rozhodnutí zadavatele o výběru. Účastník, který byl zadavatelem „předvybrán“ (tedy před ověřením všech náležitostí) a který je následně vyzván k předložení dokladů, se již formálně označuje jako „vybraný dodavatel“, nicméně se ještě nemusí jednat o dodavatele, se kterým skutečně bude uzavřena smlouva. Zadavatel totiž při posouzení následně doložených skutečností může zjistit, že tento (původně „předvybraný“) dodavatel nakonec nesplňuje vše, co má. Skutečný vybraný dodavatel je pak ten, který prošel i výše popsanou následnou kontrolou u zadavatele a zadavatel oznamuje jeho výběr účastníkům zadávacího řízení.

Příklad z praxe:

Zadavatel zadává veřejnou zakázku, v rámci níž k prokázání technické kvalifikace v čl. X.X. zadávací dokumentace požaduje doložit, že dodavatel měl **zkušenost s dodávkou minimálně dvou set kusů** požadovaného plnění **pro jednoho objednatele v posledních třech letech** před zahájením zadávacího řízení (zadávací řízení bylo zahájeno dne 1. 10. 2019). K prokázání technické kvalifikace postačí v nabídce předložit pouze čestné prohlášení. Jako kritérium hodnocení je stanovena nejnižší nabídková cena.

Nabídka dodavatele Z je tou nejvýhodnější - nejlevnější. Zadavatel se nyní musí zaměřit na to, zda skutečně vybral správně a nabídku zkontrolovat ve spolupráci s vybraným dodavatelem. **V nabídce je pouze čestné prohlášení ve vztahu k prokázání kvalifikace.** Proto zadavatel musí vybraného dodavatele mimo jiné vyzvat k předložení originálů nebo ověřených kopií dokladů o jeho kvalifikaci, neboť je nemá k dispozici (originál čestného prohlášení v nabídce neznamená, že by zadavatel měl originály dokumentů pro prokázání kvalifikace).

Dodavatel Z na základě této výzvy doloží doklady týkající se prokazování kvalifikace. Dokument týkající se prokázání technické kvalifikace obsahuje následující informace:

Dodavatel Z poskytl plnění jednomu objednateli XY, spočívající v dodávce přesně dvou set kusů, a to v období od 1. 1. 2019 - 31. 8. 2019, což odpovídá požadavku na dobu plnění v uplynulých třech letech před zahájením zadávacího řízení. **Zadavatel tak má informace, ze kterých plyne, že požadavek na technickou kvalifikaci je splněn.** Rovněž má zadavatel z dalších dokumentů ověřeno, že i další požadavky dodavatel splnil.

Za této situace **následně zadavatel přistupuje k oznámení výběru** dodavatele účastníkům zadávacího řízení.

¹⁵ K předložení vzorku vybraným dodavatelem viz například rozhodnutí Úřadu ze dne 12. 2. 2019, č. j. [ÚOHS-S0457/2018/VZ-04422/2019/532/LOh](#).

3.1.6. Mohu nebo musím účastníka zadávacího řízení vyloučit?

V průběhu zadávacího řízení mohou nastat situace, kdy je zadavatel nucen přistoupit k vyloučení účastníka zadávacího řízení. Důvody vyloučení jsou striktně vymezeny zákonem. Zákonem vymezené důvody vyloučení lze rozdělit na **povinné (obligatorní)** a **nepovinné (fakultativní)**. V některých případech tak má zadavatel možnost uvážit, zda účastníka ze zadávacího řízení vyloučí či nikoliv. V jiných případech účastníka řízení vyloučit musí. Vždy je však povinen **bez zbytečného odkladu odeslat příslušnému účastníku zadávacího řízení oznámení o jeho vyloučení a dostatečně srozumitelně odůvodnit své rozhodnutí, proč jej ze zadávacího řízení vylučuje.**

Je však třeba upozornit na skutečnost, že právní úprava vyloučení účastníka ze zadávacího řízení není obsažena v jediném ustanovení zákona, nýbrž je obsažena v různých ustanoveních napříč zákonem.¹⁶

Zadavatelé nesmí přehlédnout, že ačkoliv by se při čtení textu zákona mohla některá ustanovení jevit tak, že některé důvody vyloučení jsou nepovinné, a záleží na úvaze zadavatele, zda účastníka zadávacího řízení vyloučí či nikoliv, není tomu tak vždy. **Některé z nepovinných důvodů vyloučení se vůči vybranému dodavateli mění na povinné!** Důvodem je skutečnost popsaná v kapitole 3.1.1. Záleží na zadavateli (a jím nastavených podmínkách), zda přistoupí nejprve k posouzení splnění podmínek účasti jednotlivými dodavateli a až následně bude hodnotit podané nabídky, nebo zvolí opačný postup, tzn. nejprve bude nabídky hodnotit a až poté posuzovat splnění podmínek účasti (typicky pouze u vybraného dodavatele). Pokud by totiž důvody vyloučení, které jsou povinné pouze pro vybraného dodavatele, byly stanoveny vždy jako povinné (tzn. vůči každému, kdo nesplní požadavky), nebyl by možný postup zadavatele nejprve podané nabídky hodnotit a až následně posuzovat pouze nabídku vybraného dodavatele, nýbrž by bylo nutné se skutečně detailně zabývat každou podanou nabídkou a tím, zda nabídka splňuje veškeré náležitosti.

Přehledně lze důvody vyloučení upravené zákonem přiblížit následujícím způsobem:

Začněme přehledem, v němž jsou zachyceny povinné důvody, tedy situace, kdy má zadavatel povinnost vyloučit účastníka zadávacího řízení vždy, když k nim dojde. V následující tabulce jsou zachyceny i případy, ve kterých je povinnost vyloučit účastníka svázána s určitým konkrétním způsobem zadávání a nemají tedy dopad automaticky na každý druh zadávacího řízení. Nejprve jsou uvedeny důvody, které nejsou spojeny se žádnými specifiky konkrétního druhu zadávacího řízení.

Povinné (obligatorní) důvody vyloučení účastníka (zadavatel musí účastníka vyloučit)

- účastník zadávacího řízení neprokázal složení požadované jistoty nebo nezajistil jistotu po celou dobu trvání zadávací lhůty;
- účastník zadávacího řízení podal více nabídek samostatně nebo společně s jinými dodavateli, nebo podal nabídku a současně je osobou, jejímž prostřednictvím jiný účastník zadávacího řízení v tomtéž zadávacím řízení prokazuje kvalifikaci;
- účastník neoznámil zadavateli změnu kvalifikace v průběhu zadávacího řízení (do pěti pracovních dnů od uskutečnění této změny) a nepředložil nové doklady nebo prohlášení ke kvalifikaci (do deseti pracovních dnů od oznámení této změny);

¹⁶ Základní výčet důvodů pro vyloučení účastníka ze zadávacího řízení je upraven v § 48 zákona. Zákon však současně na různých místech upravuje i další specifické důvody, které mohou či musí vést k vyloučení účastníka ze zadávacího řízení, tyto důvody vyloučení pak bývají spjaty s určitým druhem zadávacího řízení či jeho konkrétní fází.

- z objasnění mimořádně nízké nabídkové ceny vyplývá, že účastník zadávacího řízení porušil povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k předmětu veřejné zakázky (případně z pracovněprávních předpisů a kolektivních smluv vztahujících se na zaměstnance, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky) nebo obdržel veřejnou podporu, u které není schopen prokázat, že byla poskytnuta v souladu s předpisy Evropské unie nebo nepředložil zadavateli potvrzení dle § 113 odst. 4 zákona (*automaticky platí v zadávacích řízeních, která se řídí pravidly pro nadlimitní režim¹⁷*);
- účastník zadávacího řízení neprokázal splnění kvalifikace (užší řízení/jednací řízení s uveřejněním);
- žádost o účast nesplňuje zadávací/soutěžní podmínky (*řízení se soutěžním dialogem/řízení o inovačním partnerství/zavedení dynamického nákupního systému/soutěž o návrh*);
- účastník nebyl vybrán při snížení počtu účastníků zadávacího řízení/soutěže o návrh/koncesního řízení (*jednací řízení s uveřejněním/řízení se soutěžním dialogem/řízení o inovačním partnerství /soutěž o návrh/užší řízení při zadávání sektorové veřejné zakázky/koncesní řízení*);
- účastník zadávacího řízení/koncesního řízení nebyl vybrán při snížení počtu předběžných nabídek (řešení).

Ve výše uvedených případech má tedy zadavatel povinnost účastníka ze zadávacího řízení vyloučit, a to bez ohledu na to, zda se jedná o vybraného dodavatele či nikoliv. Zákon pak dále zná další povinné důvody pro vyloučení ze zadávacího řízení, které jsou však vázány výlučně na osobu vybraného dodavatele. Které to jsou?

Povinné (obligatorní) důvody vyloučení **vybraného dodavatele (zadavatel musí vybraného dodavatele vyloučit)**

- „předvybraný“ dodavatel nepředložil na základě výzvy zadavatele originály nebo ověřené kopie dokladů o jeho kvalifikaci (pokud je zadavatel již neměl k dispozici) a doklady nebo vzorky, jejichž předložení je podmínkou uzavření smlouvy (pokud si je zadavatel vyhradil v zadávací dokumentaci) nebo výsledek zkoušek vzorků neodpovídá zadávacím podmínkám;
- „předvybraný“ dodavatel, který je právnickou osobou, nepředloží takové údaje, z nichž lze zjistit údaje o skutečném majiteli účastníka zadávacího řízení z evidence údajů o skutečných majitelích podle zákona upravujícího veřejné rejstříky právnických a fyzických osob a nepředložil výpis z evidence obdobné evidenci údajů o skutečných majitelích nebo nesdělil identifikační údaje všech osob, které jsou jeho skutečným majitelem, a nepředložil doklady, z nichž vyplývá vztah k dodavateli u všech osob, které jsou jeho skutečným majitelem;
- vybraný dodavatel neposkytl součinnost, aby smlouva se zadavatelem byla uzavřena bez zbytečného odkladu;
- je-li naplněn **zákonem stanovený nepovinný důvod** vyloučení účastníka ze zadávacího řízení, který se **v případě vybraného dodavatele stává povinným** (*v podrobnostech viz navazující tabulka*).

¹⁷ Zadavatel nemusí povinně u každého účastníka zadávacího řízení ověřovat mimořádně nízkou nabídkovou cenu, avšak za situace, když by tak postupoval a dotazoval se jakéhokoliv účastníka zadávacího řízení a dospěl by ke zde uvedeným závěrům ohledně jeho nabídkové ceny, má povinnost takového účastníka ze zadávacího řízení vyloučit.

Nepovinné (fakultativní) důvody vyloučení účastníka (zadavatel může účastníka vyloučit)

údaje, doklady, vzorky nebo modely předložené účastníkem zadávacího řízení:

- nesplňují zadávací podmínky nebo je účastník zadávacího řízení ve stanovené lhůtě nedoložil;
- nebyly účastníkem zadávacího řízení objasněny nebo doplněny na základě žádosti dle § 46 zákona;
- neodpovídají skutečnosti a měly (mohou mít) vliv na posouzení podmínek účasti nebo naplnění kritérií hodnocení;
- účastník zadávacího řízení je akciovou společností (má právní formu obdobnou akciové společnosti) a nemá vydány výlučně zaknihované akcie;¹⁸

pro nezpůsobilost účastníka:

- plnění, nabízené dodavatelem, by vedlo k nedodržování povinností vyplývajících z předpisů práva životního prostředí, sociálních nebo pracovněprávních předpisů nebo kolektivních smluv vztahujících se k předmětu veřejné zakázky;
- došlo ke střetu zájmů a jiné opatření k nápravě, kromě zrušení zadávacího řízení, není možné;
- došlo k narušení hospodářské soutěže předchozí účastí účastníka zadávacího řízení při přípravě zadávacího řízení, jiné opatření k nápravě není možné a účastník zadávacího řízení na výzvu zadavatele neprokázal, že k narušení hospodářské soutěže nedošlo;

- účastník zadávacího řízení se v posledních třech letech od zahájení zadávacího řízení při plnění dřívějšího smluvního vztahu se zadavatelem zadávané veřejné zakázky nebo s jiným veřejným zadavatelem dopustil závažných nebo dlouhodobých pochybení, která vedla k vzniku škody, předčasnému ukončení smluvního vztahu nebo jiným srovnatelným sankcím;
- účastník zadávacího řízení se pokusil neoprávněně ovlivnit rozhodnutí zadavatele v zadávacím řízení nebo se neoprávněně pokusil o získání neveřejných informací, které by mu mohly zajistit neoprávněné výhody v zadávacím řízení;
- účastník zadávacího řízení se dopustil v posledních třech letech před zahájením zadávacího řízení nebo po zahájení zadávacího řízení závažného profesního pochybení, které zpochybňuje jeho důvěryhodnost, včetně pochybení, za která byl disciplinárně potrestán, nebo mu bylo uloženo kárné opatření podle jiných právních předpisů;

ve vztahu k těmto výše uvedeným případům zákon výslovně stanovuje, že naplnění důvodů pro vyloučení prokazuje zadavatel

- zadavatel získal na základě věrohodných informací důvodné podezření, že účastník zadávacího řízení uzavřel s jinými osobami zakázanou dohodu podle jiného právního předpisu v souvislosti se zadávanou veřejnou zakázkou;
- nabídka účastníka zadávacího řízení obsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu, která nebyla účastníkem zadávacího řízení odůvodněna;

neplatí pro situaci, kdy se jedná o mimořádně nízkou nabídkovou cenu dle § 113 odst. 6 zákona! (viz povinné důvody vyloučení).

**U VYBRANÉHO DODAVATELE POVINNÉ DŮVODY
VYLOUČENÍ**

¹⁸ Pokud se jedná o akciovou společnost založenou podle práva České republiky, musí mít dodavatel zaknihované akcie. Tuto skutečnost si zadavatel ověří z obchodního rejstříku. V případě zahraničních akciových společností zadavatel postupuje odlišně. V takovém případě zadavatel vyzývá žádost podle § 46 zákona dodavatele k doložení písemného čestného prohlášení o majitelích jeho akcií s podílem v součtu vyšším než 10 % základního kapitálu s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílů akcionářů vychází. Tento důvod vyloučení se nepoužije v případě, že se jedná o akciovou společnost, jejíž akcie v souhrnné hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví státu, obce nebo kraje.

Z přehledů uvedených výše je zjevné, že zákon pracuje s poměrně značným množstvím důvodů, pro které je zadavatel oprávněn nebo povinen účastníka ze zadávacího řízení vyloučit. Tím základním, co by měl mít zadavatel vždy na paměti je, že by měl zbystřit zejména před oznámením výběru dodavatele a mít na jisto postaveno, že vybraný dodavatel vše splňuje. Pokud nabídka účastníka zadávacího řízení nespĺňuje, co má a ani není možnost tyto nedostatky zhojit využitím postupu objasnění nabídky či zadavatel této možnosti nechce využít (viz 3/3.1.4.), je namístě takového účastníka ze zadávacího řízení vyloučit.

Jestliže zadavatel v průběhu zadávacího řízení dospěje k závěru, že je namístě některého z účastníků zadávacího řízení vyloučit, platí (v těchto informačních listech opakovaně uváděné pravidlo), že tak musí učinit transparentním způsobem. **Ten, komu je adresováno oznámení o vyloučení, musí být řádně seznámen s úvahou zadavatele, proč** a na základě jakých skutečností dospěl zadavatel k závěru, že **je naplněný některý ze zákonem stanovených důvodů pro jeho vyloučení.**

Příklad z praxe:

Vraťme se opět k zadavateli, který zadává veřejnou zakázku, v rámci níž **k prokázání technické kvalifikace** v čl. X.X. zadávací dokumentace **požaduje doložit zkušenost s dodávkou minimálně dvou set kusů požadovaného plnění pro jednoho objednatel v posledních třech letech před zahájením zadávacího řízení** (zadávací řízení bylo zahájeno dne 1. 10. 2019). Kritériem hodnocení je nejnižší nabídková cena.

Po obdržení nabídek zadavatel na první pohled vidí, která nabídka je nejvýhodnější - nabídka dodavatele Z, jelikož plnění nabízí nejlevněji. U nabídky dodavatele Z však zadavatel ve vztahu k prokázání technické kvalifikace zjišťuje následující.

Dodavatel Z **poskytl plnění** objednateli XY, spočívající v dodávce přesně **dvou set kusů** požadovaného plnění, avšak **v období od 1. 3. 2016 do 1. 3. 2019. Padesát kusů** požadovaného plnění poskytl dodavatel Z **v období od 1. 3. 2016 do 31. 5. 2016**. Zbylé plnění (jedno sto padesát kusů) poskytl dodavatel Z v období od 1. 1. 2018 do 1. 3. 2019.

Zadavatel tedy přistupuje k vyloučení dodavatele Z, jelikož plnění v rozsahu dvou set kusů bylo poskytnuto za období delší než tři roky předcházející datu zahájení zadávacího řízení, což musí dodavateli Z oznámit.

Jak by oznámení o vyloučení NEmělo vypadat:

Zadavatel Vás vylučuje ze zadávacího řízení (nesplňujete podmínky).

Jak by oznámení o vyloučení mohlo vypadat:

Zadavatel při posuzování podmínek účasti zjistil, že Vámi podaná nabídka nespĺňuje požadavek na prokázání technické kvalifikace uvedený v čl. X.X. zadávací dokumentace. Z nabídky vyplývá realizace dodávky referenčního plnění v období od 1. 3. 2016 do 1. 3. 2019. Vzhledem ke skutečnosti, že v období od 1. 10. 2016, což je období rozhodné pro prokázání technické kvalifikace, byla v rámci referenční zakázky realizována dodávka pouze jednoho sto padesáti kusů požadovaného plnění, nebylo prokázáno splnění požadavků na technickou kvalifikaci dle čl. X.X. zadávací dokumentace. K referenčnímu plnění v rozsahu padesáti kusů, které bylo realizováno v období od 1. 3. 2016 do 31. 5. 2016 nelze přihlížet, neboť k tomuto plnění došlo dříve než v období, které zadavatel pro realizaci referenčních zakázek stanovil v čl. X.X. zadávací dokumentace.

S ohledem na výše uvedené důvody je účastník ze zadávacího řízení vyloučen, jelikož z předložených údajů nevyplývá prokázání technické kvalifikace, jak byla stanovena v čl. X.X. zadávací dokumentace.

Vyloučenému účastníku zadávacího řízení **úcast nezaniká v okamžiku doručení oznámení jeho vyloučení** ze zadávacího řízení, nýbrž až **po uplynutí lhůty pro podání námitek** proti tomuto vyloučení nebo po vyřízení případných námitek či návrhu u Úřadu, které může účastník proti svému vyloučení podat.

3.1.7. A teď to všem oznámit... Vybral jsem!

Po přijetí rozhodnutí o výběru musí zadavatel vyhotovit **oznámení o výběru** dodavatele a odeslat jej bez zbytečného odkladu všem účastníkům zadávacího řízení (s výjimkou dodavatelů, jejichž účast již v zadávacím řízení zanikla). Do oznámení však nestačí pouze napsat, koho zadavatel vybral, ale je zde nutné rovněž uvést důvody, které zadavatele k tomuto rozhodnutí vedly. Větší nároky na obsah oznámení o výběru klade zákon v případě zadávání veřejných zakázek v druhých zadávacích řízeních odpovídajících nadlimitnímu režimu,¹⁹ avšak i z oznámení o výběru dodavatele podlimitní veřejné zakázky²⁰ musí být zřejmé, proč byl právě tento dodavatel, respektive jeho nabídka vybrána jako nejvýhodnější.

Povinné náležitosti oznámení o výběru	
Dle § 50 zákona (zjednodušené podlimitní řízení a zjednodušený režim)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikační údaje vybraného dodavatele • Odůvodnění výběru
Dle § 123 zákona (v ostatních případech)	<ul style="list-style-type: none"> • Údaje dle § 50 zákona (identifikační údaje vybraného dodavatele a odůvodnění výběru)
	<ul style="list-style-type: none"> • Zpráva o hodnocení nabídek (dle § 119 zákona) (pokud proběhlo hodnocení nabídek)
	<ul style="list-style-type: none"> • Výsledek posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele, který bude obsahovat:
	seznam dokladů, kterými vybraný dodavatel prokazoval kvalifikaci
	údaje rozhodné pro prokázání splnění jednotlivých kritérií u požadované profesní způsobilosti podle § 77 odst. 2 zákona, ekonomické kvalifikace a technické kvalifikace
	seznam dokladů nebo vzorků, jejichž předložení je podmínkou uzavření smlouvy (pokud si je zadavatel vyhradil)
	výsledek zkoušek vzorků (pokud si je zadavatel vyhradil)

I v případě „jednodušší“ verze oznámení o výběru (v rámci zjednodušeného podlimitního řízení nebo zjednodušeného režimu) by měl zadavatel především pamatovat na to, aby z odůvodnění výběru bylo jasné, proč byla nabídka vybraného dodavatele vyhodnocena jako nejvýhodnější a jakým způsobem dodavatel splnil podmínky účasti v zadávacím řízení.

¹⁹ I zde pro zadavatele platí, že za situace, když je veřejná zakázka zadávána s přepokládanou hodnotou v objemu podlimitní veřejné zakázky, avšak je zadávána například v otevřeném či užším řízení, vztahují na sebe pravidla nadlimitního režimu.

²⁰ Tento postup se v zásadě uplatní při zadávání veřejné zakázky ve zjednodušeném podlimitním řízení nebo ve zjednodušeném režimu.

Příklad z praxe:

Zadavatel vyhotovil oznámení o výběru dodavatele dle § 50 zákona způsobem, v němž uvedl pouze následující: „Nabídka výše uvedeného účastníka zadávacího řízení byla vyhodnocena jako ekonomicky nejvýhodnější podle výsledku hodnocení nabídek. Vybraný dodavatel předložil veškeré doklady požadované zadavatelem v souladu s § 122 zákona.“

Úřad následně rozhodnutím konstatoval, že takto vyhotovené oznámení o výběru dodavatele **neobsahovalo transparentní odůvodnění výběru** a přistoupil ke zrušení tohoto oznámení. Důvodem byla skutečnost, že dodavatelé neměli dostatek informací, proč zadavatel o výběru dodavatele rozhodl právě tímto způsobem.²¹

Po oznámení výběru zadávací řízení nekončí a zadavatel nesmí hned uzavírat smlouvu s vybraným dodavatelem na veřejnou zakázku. Musí vyčkat, zda se některý z účastníků řízení nebude námitkami bránit a zpochybňovat provedený výběr (například tím, že vybraný dodavatel řádně neprokázal kvalifikaci nebo že jím nabízené plnění nesplňuje všechny požadavky, které zadavatel stanovil atp.). **Zadavatel je** tedy v tuto chvíli **vázán** tzv. **blokační lhůtou**.²² Teprve po marném uplynutí této lhůty, tzn. v případě, kdy zadavatel proti výběru dodavatele neobdrží žádné námitky, může zadavatel s vybraným dodavatelem uzavřít smlouvu na realizaci veřejné zakázky. Nebrání-li uzavření smlouvy žádná blokační lhůta (či jiný důvod), nestojí zadavateli již v cestě žádná překážka, aby své kroky směřoval k uzavření smlouvy. Současně ale platí, že zadavatel nemůže uzavřít smlouvu, pokud v důsledku nějakého svého opomenutí (neodeslání oznámení o výběru dodavatele ostatním účastníkům zadávacího řízení) nenechal všechny v úvahu připadající blokační lhůty ani řádně proběhnout.²³ **Uzavřením smlouvy je** pak **zadávací řízení ukončeno**.

Stanovil-li zadavatel tzv. „zadávací lhůtu“ (viz § 40 zákona²⁴), je povinen odeslat všem účastníkům zadávacího řízení oznámení o výběru v této lhůtě, jinak je zadávací řízení ze zákona ukončeno a zadavatel je povinen uhradit všem jeho účastníkům účelně vynaložené náklady spojené s jejich účastí v zadávacím řízení.

21 Viz například rozhodnutí Úřadu ze dne 27. 3. 2018, č. j. [ÚOHS-S0312/2017/VZ-09391/2018/541/JCh](#).

22 Lhůta pro podání námitek a tedy současně i blokační lhůta činí 15 dnů ode dne, kdy dotčeným účastníkům zadávacího řízení bylo doručeno oznámení o výběru dodavatele, popřípadě ode dne, kdy bylo uveřejněno na profilu zadavatele (tento způsob je možný v případě zjednodušeného podlimitního řízení, pokud si tento postup zadavatel vyhradil v zadávacích podmínkách). Blokační lhůta se však může následně prodloužit, pokud dojde k podání námitek a případně následně i k podání návrhu k Úřadu.

23 Viz například rozhodnutí Úřadu ze dne 21. 5. 2019, č. j. [S0111/2019/VZ-13831/2019/513/JLí](#) a rozhodnutí předsedy Úřadu ze dne 12. 8. 2019, č. j. [R0101/2019/VZ-22207/2019/321/EDo](#).

24 Zadávací lhůtou je lhůta, po kterou nesmí účastníci ze zadávacího řízení odstoupit. Zadavatel je v této lhůtě zároveň povinen odeslat oznámení o výběru dodavatele.

3.2. VŠE MÁ SVŮJ ZAČÁTEK, ALE I KONEC, STEJNĚ TAK ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ

V předchozích částech Stručného průvodce zadavatele světem veřejných zakázek bylo nejen popsáno, jak zadávací řízení začíná, jaký může být jeho průběh či jak probíhá výběr dodavatele, ale i fakt, že oznámení o výběru dodavatele samo o sobě nepředstavuje ukončení zadávacího řízení. **K ukončení zadávacího řízení může dojít několika různými způsoby.** Ideálním a nejvíce žádoucím způsobem ukončení zadávacího řízení je zadání veřejné zakázky, tedy **uzavření smlouvy** na veřejnou zakázku mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem. Zadáním veřejné zakázky je naplněn cíl zadávacího řízení, zadavatel tak získává dodavatele, který mu následně poskytne poptávané plnění. Mezi méně optimistické způsoby ukončení zadávacího řízení patří jeho **zrušení**, a to buď samotným zadavatelem, popřípadě Úřadem ve formě nápravného opatření, či jeho ukončení z důvodu **uplynutí zadávací lhůty**, aniž by zadavatel odeslal oznámení o výběru dodavatele.²⁵

Výše nastíněné zákonem definované způsoby ukončení zadávacího řízení lze pro přehlednost představit v následující grafice.

Ačkoliv zadávací řízení nemusí vždy skončit zadáním veřejné zakázky, tedy uzavřením smlouvy, **není v žádném případě žádoucí, aby zadávací řízení bylo zadavatelem konáno pouze „na zkoušku“, bez úmyslu skutečně uzavřít smlouvu na plnění veřejné zakázky** či pouze za účelem zjištění aktuální situace a průzkumu trhu. Zadavatel je samozřejmě oprávněn provádět průzkum trhu, avšak v přípravné fázi zadávacího řízení (viz například 1/1.2.1. a 1.5.), a to buď „neformálně“ či prostřednictvím předběžných tržních konzultací. Nemůže však k tomuto účelu „zneužívat“ institutu zadávacího řízení. Zadávací řízení, jak již sám název napovídá, má vést k zadání veřejné zakázky, tedy k výběru dodavatele, který má zadavateli poskytnout po-

²⁵ K tomuto specifickému způsobu ukončení zadávacího řízení viz § 40 odst. 3 zákona.

žadované plnění. K účelu a smyslu zadávacího řízení se hojně ve své rozhodovací praxi vyjadřoval jak Úřad, tak i soudy.²⁶

Zadavatelé ve své praxi nesmějí zapomínat, že **v případě, kdy** je již zahájeno zadávací řízení na zajištění určitého předmětu plnění, tzn. **zadávací řízení probíhá, není možno souběžně zahájit další zadávací řízení na veřejnou zakázku s obdobným předmětem plnění**. Před ukončením probíhajícího zadávacího řízení je možné zahájit nové zadávací řízení s obdobným předmětem plnění pouze tehdy, pokud to vyžadují provozní potřeby zadavatele, a to v nezbytně nutném rozsahu a na nezbytně nutnou dobu.²⁷

Nyní budou přiblíženy jednotlivé způsoby ukončení zadávacího řízení.

3.2.1. Ukončení zadávacího řízení uzavřením smlouvy aneb konec dobrý, všechno dobré

Jestliže již zadavatel oznámil výběr dodavatele a od vybraného dodavatele má vše vyjasněno (byly mu tedy předloženy identifikační údaje, doklady nebo vzorky vztahující se k předmětu plnění nebo kvalifikaci vybraného dodavatele či úspěšný výsledek zkoušek vzorků, pokud byly požadovány, popřípadě další potřebné doklady a informace) a současně již uplynuly všechny tzv. blokační lhůty, o kterých bylo blíže pojednáno v předchozí části tohoto informačního listu, nebrání již nic tomu, aby mohlo dojít k uzavření smlouvy na veřejnou zakázku. Jelikož je zadávací řízení značně formalizovaný proces s minimem prostoru pro smluvní volnost, musí uzavíraná smlouva odpovídat zadávacím podmínkám a nabídce vybraného dodavatele. Stejně tak platí, že smlouva musí být uzavřena písemně. Ačkoliv oblast veřejných zakázek prošla významnou elektronizací, za situace, kdy bude smlouva podepsána „klasicky“, tedy v listinné podobě, a nikoliv elektronicky, neměla by tato skutečnost mít vliv na její platnost.²⁸

Co se týče samotného uzavření smlouvy, zde je namístě zdůraznit, že není vhodné s jejím podpisem příliš otálet. Zákon výslovně uvádí, že smlouva má být uzavřena bez zbytečného odkladu. Totožně se pak vyjadřují soudy i Úřad ve své rozhodovací praxi.²⁹ Lhůta pro uzavření smlouvy označená „bez zbytečného odkladu“ je neurčitý právní pojem. To znamená, že tato lhůta není v zákoně vymezena přesným časovým údajem, například počtem hodin, dnů či týdnů. Zákon tak neříká, do kdy nejpozději je nutné smlouvu uzavřít. V různých zadávacích řízeních mohou vznikat různé dlouhé prodlevy, jež mohou být způsobeny prováděním konkrétních administrativních kroků směřujících k uzavření smlouvy. Přesto se obecně doporučuje před uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku v komunikaci mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem postupovat aktivně, neboť uzavření smlouvy nelze oddalovat jen tak „pro nic za nic“, ať už ze strany zadavatele či vybraného dodavatele. Je tomu tak především z důvodu, aby zejména na straně účastníků zadávacího řízení nenastaly důvodné pochybnosti, proč zadavatel neuzavřel smlouvu na veřejnou zakázku, přestože již vybral dodavatele, se kterým má na veřejnou zakázku uzavřít smlouvu, respektive aby nevznikaly pochybnosti o pravých důvodech vedoucích k časovým prodlevám při uzavírání smlouvy. Takové prodlevy by mohly být považovány za libovůli zadavatele a vést k porušení zásady transparentnosti.

26 K účelu zadávacího řízení blíže viz rozhodnutí Úřadu ze dne 24. 4. 2019, č. j. [ÚOHS-S0079/2019/VZ-11538/2019/523/GHo](#) či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2015, č. j. [30 Af 65/2013-70](#).

27 Viz § 51 odst. 4 zákona.

28 Viz stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj [http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Info-forum/NOVY-zakon-c-134-2016-Sb.-o-zadavani-verejnych-zakazek/Otazky-a-odpovedi/CAST-DESATA-Spolecne-ustanoveni-\(%C2%A7-210-%C2%A7-223\)](http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Info-forum/NOVY-zakon-c-134-2016-Sb.-o-zadavani-verejnych-zakazek/Otazky-a-odpovedi/CAST-DESATA-Spolecne-ustanoveni-(%C2%A7-210-%C2%A7-223)).

29 Viz rozhodnutí Úřadu ze dne 7. 11. 2017, č. j. [ÚOHS-S0362/2017/VZ-32828/2017/511/SVá](#), v němž bylo mimo jiné uvedeno, že „[s] kutečnou délkou lhůty „bez zbytečného odkladu“ je pak třeba vždy posoudit podle konkrétních okolností případu“.

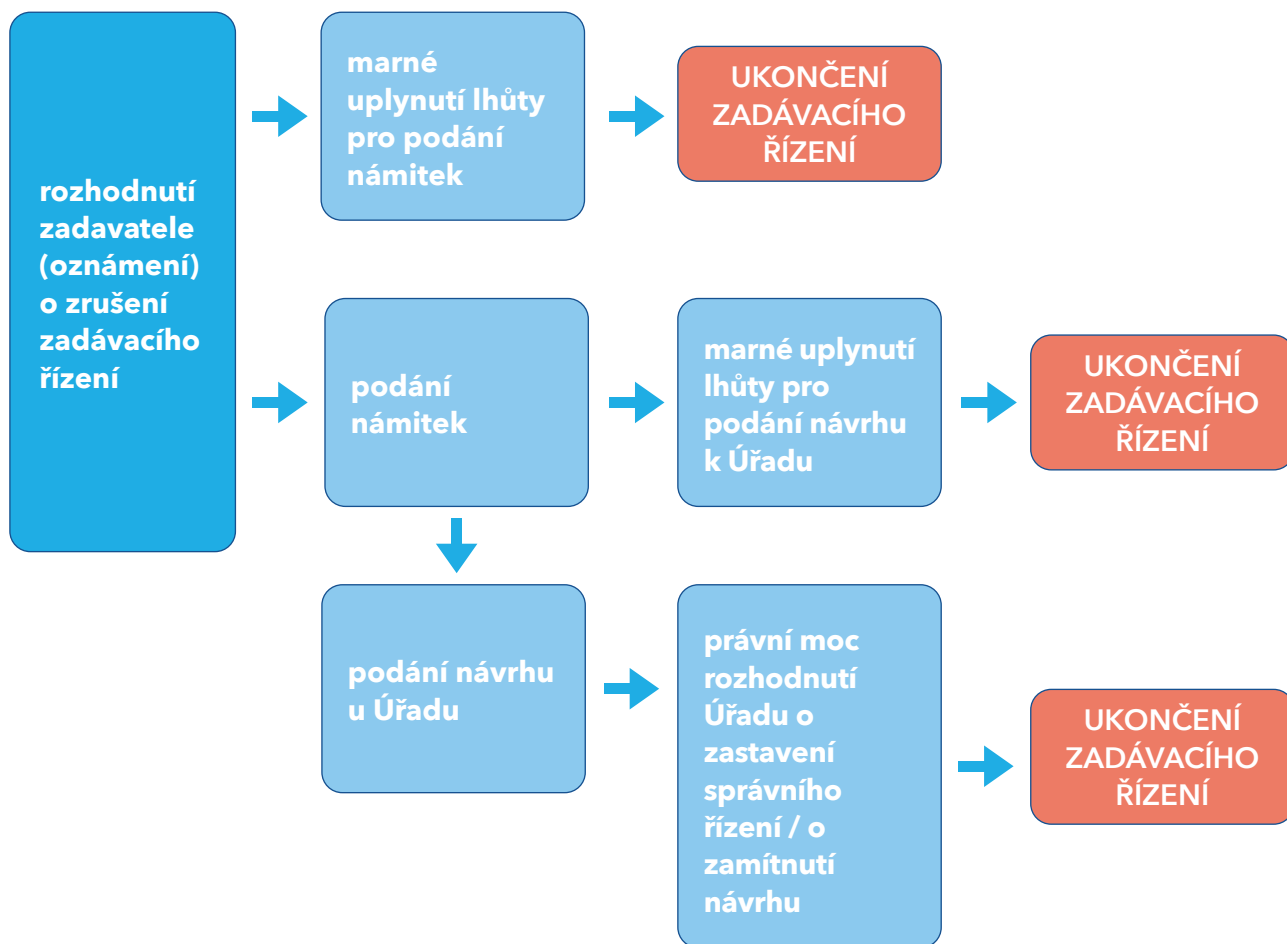
3.2.2. Zrušení zadávacího řízení zadavatelem aneb ne každé zadávací řízení lze ukončit uzavřením smlouvy

Je pochopitelné, že v zadávacím řízení mohou nastat okolnosti, které způsobí, že zadávací řízení není ukončeno uzavřením smlouvy, ale zadavatel je „donucen“ zadávací řízení zrušit. Jelikož zrušení zadávacího řízení není preferovaným způsobem ukončení zadávacího řízení, jsou zákonem vytyčeny určité mantinely, v nichž se zadavatel musí pohybovat. To znamená, že zadávací řízení může zadavatel zrušit jen ze zákonem stanovených důvodů. Zadavatel nemůže zrušit zadávací řízení z libovolných příčin. Je skutečně důležité, aby si zadavatel uvědomil, že v zadávacím řízení se jede „naostro“ a nelze jej konat pouze „na zkoušku“, bez úmyslu uzavřít smlouvu. V této souvislosti lze zmínit, že **zrušení zadávacího řízení se** co do možnosti uvážení dalšího postupu zadavatelem **dělí na povinné (obligatorní) a nepovinné (fakultativní)**. V některých případech tak má zadavatel možnost uvážít, zda zadávací řízení zruší či nikoliv, v jiném případě musí ke zrušení zadávacího řízení dojít povinně, protože zákon zadavateli nedává na výběr. Pro obě tyto situace pak shodně platí, že **zadavatel je povinen zrušení zadávacího řízení řádně odůvodnit**. Tím je myšleno, že zadavatel nejenže uvede zákonný důvod, pro který přistoupil ke zrušení zadávacího řízení, ale i dostatečně popíše situaci, v níž se nachází a která jej vede ke zrušení zadávacího řízení. Popíše tedy, jakými konkrétními okolnostmi je naplněn zákonný důvod pro zrušení zadávacího řízení. Z odůvodnění oznámení o zrušení zadávacího řízení musí být přitom zřejmé, že zákonem definovaný důvod pro zrušení byl skutečně naplněn. Všechny důvody (možnosti) zrušení zadávacího řízení jsou definovány v § 127 zákona.

Za zdůraznění rovněž stojí, že **zadavatel je povinen o svém rozhodnutí zrušit zadávací řízení informovat účastníky zadávacího řízení, a to prostřednictvím oznámení o zrušení zadávacího řízení**. Oznámení o zrušení zadávacího řízení je zadavatel povinen odeslat **do tří pracovních dnů** od rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení. Tato povinnost však neplatí pro jednací řízení bez uveřejnění. **V případě zjednodušeného podlimitního řízení** je zadavatel rovněž povinen účastníky zadávacího řízení informovat o jeho zrušení, avšak tato povinnost je stanovena odlišně. **Oznámení o zrušení zadávacího řízení musí zadavatel uveřejnit na svém profilu do pěti pracovních dnů** od rozhodnutí o zrušení zjednodušeného podlimitního řízení.

Ačkoliv by se mohlo zdát, že zadávací řízení končí okamžikem, kdy své rozhodnutí o jeho zrušení zadavatel oznámí, není tomu tak. **K ukončení zadávacího řízení zrušením dojde až marným uplynutím lhůty pro podání námitek**. Uvedené platí v případě, že žádný z dodavatelů námitky nepodá. V případě, že námitky byly podány a zadavatel je svým rozhodnutím odmítl, je zadávací řízení ukončeno marným uplynutím lhůty pro podání návrhu a v případě podání návrhu proti zrušení zadávacího řízení až nabytím právní moci rozhodnutí Úřadu o zastavení správního řízení či zamítnutí návrhu.

Ukončení zadávacího řízení lze představit na následujícím schématu:

3.2.2.1. Povinný (obligatorní) důvod zrušení zadávacího řízení

Zákon upravuje pouze jedinou situaci, kdy je zadavatel povinen zrušit zadávací řízení. Tato situace je zachycena v § 127 odst. 1 zákona. **Zadavatel je povinen (musí) zrušit zadávací řízení, pokud** po uplynutí lhůty pro podání žádostí o účast, předběžných nabídek nebo nabídek není v zadávacím řízení žádný účastník. K tomu může dojít v případě, že zadavatel **neobdržel žádnou nabídku** (respektive žádost o účast či předběžnou nabídku), **nebo byli všichni účastníci ze zadávacího řízení vyloučeni, popřípadě jim účast v zadávacím řízení zanikla z jiného důvodu** (zde by měl mít zadavatel na paměti, kdy dochází k zániku účastenství,³⁰ není to ihned v okamžiku vyloučení, jelikož proti vyloučení mohou účastníci zadávacího řízení brojit námitkami, potažmo následně návrhem u Úřadu). V situaci, kdy v zadávacím řízení není žádný účastník a zadavatel tedy nemá s kým uzavřít smlouvu, je jediným logickým způsobem ukončení zadávacího řízení jeho zrušení.

Odůvodnění zrušení zadávacího řízení v této situaci by zadavatelům nemělo činit zásadnější potíže. Zadavatel by v tomto případě měl zachytit důvod, proč v zadávacím řízení není žádný účastník zadávacího řízení, čehož důsledkem je právě zrušení zadávacího řízení.³¹

30 K účastenství v zadávacím řízení viz § 47 zákona.

31 V případě zjednodušeného podlimitního řízení zadavatel uveřejňuje na svém profilu oznámení o zrušení zjednodušeného podlimitního řízení. V ostatních případech není zadavatel povinen vypracovávat oznámení o zrušení zadávacího řízení, neboť to se zasílá pouze účastníkům zadávacího řízení (v tomto případě však v zadávacím řízení není žádný účastník). V dokumentaci o zadávacím řízení by však zadavatel měl vždy přezkoumatelným způsobem zachytit důvod zrušení zadávacího řízení. Zadavatel v těchto případech rovněž nesmí zapomenout na uveřejňovací povinnosti ve Věstníku veřejných zakázek či Úředním věstníku Evropské unie v souvislosti se zrušením zadávacího řízení (v podrobnostech viz dále).

Příklad z praxe:

Zadavatel zadává veřejnou zakázku na stavební práce v otevřeném řízení; hodlá provést rekonstrukci základní školy. Součástí zadávacích podmínek je i informace, že lhůta pro podání nabídek je do 1. 12. 2019.

■ Zadavatel ve stanovené lhůtě neobdržel žádnou nabídku

Zadavatel se tak nachází v situaci, kdy nemá jinou možnost než zadávací řízení zrušit; žádný z dodavatelů neprojevil zájem o získání veřejné zakázky. Než se zadavatel pustí do nového zadávacího řízení, musí formálně ukončit tento neúspěšný pokus o zadání veřejné zakázky.

Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení může odůvodnit následovně:

Zadavatel ruší předmětné zadávací řízení, jelikož ve stanovené lhůtě (do 1. 12. 2019) neobdržel žádnou nabídku do zadávacího řízení. Je tak splněn důvod pro zrušení zadávacího řízení dle § 127 odst. 1 zákona.

■ Zadavatel ve stanovené lhůtě obdržel nabídky, avšak účastníky zadávacího řízení vyloučil

Zadavatel ve stanovené lhůtě obdržel dvě nabídky od dodavatelů, kteří tak projevili zájem o získání veřejné zakázky. Zadavatel v průběhu zadávacího řízení posuzoval, zda nabídky splňují stanovené požadavky. U nabídky jednoho z účastníků zjistil, že nesplňuje zadávací podmínku, kterou zadavatel stanovil, tj. že nabídková cena dodavatele nesmí překročit částku 25 milionů Kč bez DPH. Nabídková cena tohoto účastníka zadávacího řízení činila částku 28 milionů Kč bez DPH. U druhého z účastníků zadávacího řízení zadavatel zjistil, že tento účastník nesplňuje požadavky na kvalifikaci, které stanovil. Zadavatel tak přistoupil k vyloučení obou účastníků zadávacího řízení. Ve lhůtě pro podání námitek ani jeden z dodavatelů nepodal námitky.

Zadavatel po marném uplynutí lhůty pro podání námitek přistoupí ke zrušení zadávacího řízení, neboť v zadávacím řízení nezůstal žádný účastník.

Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení může zadavatel odůvodnit následovně:

Zadavatel ruší předmětné zadávací řízení, jelikož v zadávacím řízení nezůstal žádný účastník. Zadavatel stanovil lhůtu pro podání nabídek do 1. 12. 2019. Ve lhůtě pro podání nabídek zadavatel obdržel nabídku dodavatele A a nabídku dodavatele B. Po posouzení splnění podmínek účasti zadavatel vyloučil dodavatele A z důvodu, že nesplnil zadávací podmínku stanovenou v bodu X zadávací dokumentace, neboť jím nabízená cena za předmět plnění překročila maximální přípustnou cenu. Dodavatele B zadavatel vyloučil z důvodu, že neprokázal kvalifikaci v souladu s bodem Y zadávací dokumentace. Oznámení o vyloučení zadavatel doručil účastníkům A i B dne XX, lhůta pro podání námitek tak uplynula dne YY. Žádný z dodavatelů námitky proti svému vyloučení nepodal a účastníkům tak zanikla účast v zadávacím řízení. Vzhledem k tomu, že v zadávacím řízení se nenachází žádný účastník, je zadavatel v souladu s § 127 odst. 1 zákona povinen zadávací řízení zrušit.

3.2.2.2. Nepovinné (fakultativní) důvody zrušení zadávacího řízení

Na rozdíl od povinného důvodu zrušení zadávacího řízení, který je pouze jediný, nepovinných důvodů zákon rozeznává více.³² V podstatě jde o popis různých skutečností či situací, které mohou v zadávacím řízení nastat, přičemž v případě, že skutečně nastanou, je zadavatel oprávněn zadávací řízení zrušit.

Nepovinné důvody zrušení zadávacího řízení
• počet účastníků zadávacího řízení, kteří mohou být vyzváni k podání nabídky v užším řízení, předběžné nabídky v jednacím řízení s uveřejněním nebo řešení v řízení se soutěžním dialogem, je nižší než minimální počet stanovený v zadávací dokumentaci, nebo nabídku, předběžnou nabídku nebo řešení podá menší počet účastníků zadávacího řízení než stanovený minimální počet;
• vybranému dodavateli zanikne účast v zadávacím řízení po jeho vyloučení;
• odpadly důvody pro pokračování v zadávacím řízení v důsledku podstatné změny okolností, která nastala po zahájení zadávacího řízení a kterou zadavatel jednající s řádnou péčí nemohl předvídat a ani ji nezpůsobil;
• v průběhu zadávacího řízení se vyskytly důvody hodné zvláštního zřetele, včetně důvodů ekonomických, pro které nelze po zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval bez ohledu, zda tyto důvody způsobil či nikoliv;
• zadavatel neobdržel dotaci, z níž měla být veřejná zakázka zcela nebo částečně uhrazena;
• vybraný dodavatel v zadávacím řízení obsahujícím soutěž o návrh předložil nabídku pro zadavatele ekonomicky nepřijatelnou;
• jedná se o zadávací řízení, které zadavatel zahájil, i když k tomu nebyl povinen;
• v zadávacím řízení je jediný účastník zadávacího řízení; tento důvod může zadavatel využít pouze do doby odeslání oznámení o výběru dodavatele.

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že zákon rozeznává osm situací, ve kterých je zadavatel oprávněn přistoupit ke zrušení zadávacího řízení.

V případě jednacího řízení bez uveřejnění je zadavatel oprávněn zadávací řízení zrušit i nad rámec výše uvedených důvodů. Zákon pouze požaduje, aby zadavatel důvod zrušení jednacího řízení bez uveřejnění sdělil všem účastníkům tohoto zadávacího řízení.³³

✓ Zrušení zadávacího řízení, pokud je počet účastníků zadávacího řízení nižší než stanovený minimální počet

Uvedený důvod zrušení zadávacího řízení se v praxi může uplatnit pouze u některých druhů zadávacích řízení (v užším řízení, jednacím řízení s uveřejněním a řízení se soutěžním dialogem), a to pouze za situace, kdy zadavatel předem v zadávací dokumentaci stanoví požadavky na minimální počet účastníků zadávacího řízení.³⁴ Pokud totiž počet účastníků zadávacího řízení je nižší než počet, který zadavatel stanovil v zadávací

32 K nepovinným důvodům zrušení zadávacího řízení viz § 127 odst. 2 zákona.

33 Ke zrušení jednacího řízení bez uveřejnění viz § 127 odst. 3 zákona.

34 Ke snížení počtu účastníků viz § 111 zákona.

dokumentaci (popřípadě pokud počet účastníků zadávacího řízení klesl pod stanovený počet), je zadavatel oprávněn zadávací řízení zrušit. S ohledem na tuto zákonem stanovenou podmínku – menší počet účastníků zadávacího řízení, než byl předem stanoven – by nemělo odůvodnění zrušení zadávacího řízení činit zásadnější potíže, pokud zadavatel zachytí tyto podstatné skutečnosti o počtech účastníků zadávacího řízení.

Příklad z praxe:

Zadavatel zahájil užší řízení za účelem zadání veřejné zakázky. V zadávací dokumentaci stanovil, že minimální počet účastníků užšího řízení jsou tři. V první fázi užšího řízení zadavatel obdržel žádosti o účast od celkem pěti dodavatelů. Všichni prokázali splnění kvalifikace a byli zadavatelem vyzváni k podání nabídky. Nabídku podali čtyři z nich. Zadavatel následně dva z těchto účastníků ze zadávacího řízení vyloučil. V užším řízení tak zbyli pouze dva účastníci, tedy menší počet účastníků zadávacího řízení, než jaký zadavatel stanovil v zadávací dokumentaci jako minimální, a proto zadavatel přistoupil ke zrušení zadávacího řízení.³⁵

Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení může zadavatel odůvodnit následovně:

Zadavatel ruší užší řízení na veřejnou zakázku XY, neboť poté, co obdržel žádosti o účast od celkem pěti dodavatelů, a to konkrétně od dodavatelů A, B, C, D a E, a následně nabídky od celkem čtyř z těchto dodavatelů (a to dodavatelů A, B, C a D), byli dodavatelé C a D ze zadávacího řízení vyloučeni rozhodnutím zadavatele ze dne XX. V zadávacím řízení tak zůstali pouze dva účastníci, což je menší počet, než byl v zadávací dokumentaci zadavatelem stanoven. Zadavatel tak využívá svého práva a v souladu s § 127 odst. 2 písm. a) zákona ruší předmětnou veřejnou zakázku zadávanou v užším řízení.

✓ Vybranému dodavateli zanikne účast v zadávacím řízení po jeho vyloučení

Dalším z možných důvodů zrušení zadávacího řízení je situace, kdy již zadavatel původně vybral dodavatele, se kterým měla být uzavřena smlouva na plnění předmětu veřejné zakázky, avšak následně je zadavatel nucen vybraného dodavatele vyloučit ze zadávacího řízení (pozor, kdy dochází k zániku účastenství³⁶). Pokud se zadavatel ocitne v situaci, kdy vyloučí vybraného dodavatele, je na jeho úvaze, zda ke zrušení zadávacího řízení přistoupí či nikoliv. **Zadavatel má možnost buď zadávací řízení zrušit, nebo může vyzvat k uzavření smlouvy dalšího účastníka zadávacího řízení, který splňuje všechny podmínky veřejné zakázky a dle hodnocení nabídek byl další v pořadí.**

I zde lze mít za to, že by zadavatelům v praxi nemělo odůvodnění zrušení zadávacího řízení činit větší potíže, jelikož odůvodnění zrušení zadávacího řízení v tomto případě spočívá v popisu skutečnosti, že zadavatel vyloučil vybraného dodavatele, kterému zanikla účast v zadávacím řízení.

35 Uvedený případ zrušení zadávacího řízení se uplatní taktéž například za situace, kdy zadavatel po obdržení žádostí o účast vyloučí některé účastníky zadávacího řízení a nemá tak možnost vyzvat k podání nabídky v zadávací dokumentaci stanovený minimální počet účastníků zadávacího řízení.

36 Viz opětovně § 47 zákona.

Příklad z praxe:

Zadavatel v zadávacím řízení vybral dodavatele, se kterým hodlá uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku. Požádá jej o součinnost ve smyslu § 122 zákona, mimo jiného ho vyzve k předložení originálů nebo ověřených kopií dokladů o kvalifikaci, jelikož nebyly součástí nabídky. Vybraný dodavatel zadavateli součinnost neposkytnul a žádné doklady mu nedoručil. Zadavatel byl tedy nucen vybraného dodavatele vyloučit (viz povinné důvody vyloučení vybraného dodavatele v kapitole 3.1.6. tohoto dílu Stručného průvodce zadavatele světem veřejných zakázek). Zadavatel nechce využít možnosti a vybírat z nabídek dalších účastníků a rozhodne se pro zrušení zadávacího řízení.

Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení může odůvodnit následovně:

Zadavatel ruší zadávací řízení na veřejnou zakázku XY, neboť svým rozhodnutím ze dne XX vyloučil vybraného dodavatele AB ze zadávacího řízení, jelikož neposkytl zadavateli součinnost na základě výzvy dle § 122 odst. 3 zákona; zadavateli nedoložil originály nebo ověřené kopie dokladů o kvalifikaci. Účast vybranému dodavateli již v souladu s § 47 zákona zanikla. Jelikož vybranému dodavateli zanikla účast v zadávacím řízení po jeho vyloučení, ruší zadavatel zadávací řízení dle § 127 odst. 2 písm. b) zákona.

✓ **Odpadly důvody pro pokračování v zadávacím řízení v důsledku podstatné změny okolností**

Tento důvod zrušení zadávacího řízení již vyžaduje splnění vícero podmínek najednou. Z hlediska odůvodnění samotného zrušení zadávacího řízení je nutno počítat s tím, že je o něco složitější, jelikož zadavatel bude muset identifikovat skutečnosti rozhodné pro zrušení zadávacího řízení, které nemusí být na první pohled tak patrné (jednoduché) jako v předchozích případech. Zadavatel v tomto případě musí identifikovat, že nastala tzv. podstatná změna okolností. Musí se jednat o takovou změnu okolností, která musí být nejen významná, aby dosáhla intenzity podstatné změny, ale musí být též objektivní, nastala a působící vně zadavatele (tuto změnu okolností nemohl zadavatel předvídat, i když jednal s řádnou péčí a stejně tak platí, že tuto podstatnou změnu okolností nemohl způsobit sám zadavatel), výjimečná a atakující samotný smysl dokončení zahájeného zadávacího řízení. Zásadní rovněž je, aby tato podstatná změna okolností nastala v době až po zahájení zadávacího řízení. Jinými slovy, musí jít o takovou změnu, jež další realizaci předmětu veřejné zakázky činí nedůvodnou či nepotřebnou, přičemž není vhodné v takové realizaci dále pokračovat, neboť zadavatel s ohledem na nové okolnosti již nemůže dospět k zamýšlenému výsledku původně zadávaného plnění (typicky se pod pojmem podstatná změna okolností rozumí to, že došlo k přírodní katastrofě, předmět plnění veřejné zakázky zanikl a podobně).

Zadavatel je tedy podle tohoto zákonem definovaného důvodu oprávněn zrušit zadávací řízení při současném splnění následujících podmínek:

- ✓ **nastala podstatná změna okolností;**
- ✓ **odpadly důvody pro pokračování v zadávacím řízení;**
- ✓ **podstatná změna nastala až po zahájení zadávacího řízení;**
- ✓ **zadavatel jednající s řádnou péčí nemohl tuto podstatnou změnu okolností předvídat ani ji nezpůsobil.**

Pokud se tedy zadavatel rozhodne přistoupit ke zrušení zadávacího řízení v této situaci, musí při odůvodnění zrušení zadávacího řízení srozumitelně popsat, v čem spočívá podstatná změna okolností, kterou je atakován samotný smysl zadávacího řízení, a identifikovat, kdy tato podstatná změna nastala a proč ji zadavatel ani jednající s náležitou péčí nemohl předvídat a nezpůsobil ji.³⁷

Příklad z praxe:

Zadavatel zahájil zadávací řízení na veřejnou zakázku, jejímž předmětem je rekonstrukce budovy školy, spočívající v opravě střechy a novém zateplení celé budovy. V průběhu zadávacího řízení však ve vedlejší budově došlo k výbuchu plynu, který výrazně poškodil i budovu školy. Na základě znaleckého posudku bylo konstatováno, že statika budovy školy byla poškozena natolik, že je nutné její celkové stržení. Plánovaná rekonstrukce spočívající v opravě střechy a novém zateplení tak pro zadavatele nyní postrádá smysl, a proto přistoupil ke zrušení zadávacího řízení.

Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení může odůvodnit následovně:

Zadavatel ruší zadávací řízení na veřejnou zakázku, neboť s ohledem na závěr plynoucí ze znaleckého posudku ze dne XX, tj. nutnost stržení budovy školy z důvodu značného poškození její statiky v důsledku výbuchu plynu, lze konstatovat, že nastala podstatná změna okolností atakující samotný smysl dokončení zahájeného zadávacího řízení. Zadavatel uvádí, že změna okolností dosahuje takové intenzity, kdy se další realizace předmětu plnění veřejné zakázky jeví zcela nedůvodnou. S ohledem na shora uvedené tak nejsou dány důvody pro pokračování v zadávání veřejné zakázky. Pro úplnost zadavatel dodává, že se jedná o okolnost, která se v době před zahájením zadávacího řízení nevyskytovala, k výbuchu plynu v sousední budově došlo až tři měsíce po zahájení zadávacího řízení, přičemž se jedná o okolnost, kterou zadavatel nemohl předvídat. Je tak splněn důvod pro zrušení zadávacího řízení dle § 127 odst. 2 písm. c) zákona.

✓ V průběhu zadávacího řízení se vyskytly důvody hodné zvláštního zřetele, včetně důvodů ekonomických

Stejně jako v případě předchozího popsaného možného důvodu zrušení zadávacího řízení i zde platí, že tento důvod vyžaduje současné splnění více podmínek. S tím je spjata i vyšší náročnost odůvodnění zrušení zadávacího řízení, jelikož zadavatel musí řádně identifikovat splnění všech podmínek, které zákon v tomto ohledu vyžaduje. Rovněž i v tomto případě je zadavatel povinen naplnit podmínky, které nemusí být na první pohled tak jasné, a může panovat různý názor na to, zda jsou skutečně naplněny, zejména pak jednalo-li se v daném případě o důvod hodný zvláštního zřetele. Z rozhodovací činnosti Úřadu je patrné, že se v praxi jedná o nejhojněji rozporovaný důvod zrušení zadávacího řízení. Za splnění jakých podmínek je tedy zadavatel v tomto případě oprávněn zrušit zadávací řízení?

Zadavatel může zrušit zadávací řízení, pokud **existují tzv. důvody hodné zvláštního zřetele**. Zákon přesně neurčuje, co se pod pojmem „důvody hodné zvláštního zřetele“ skrývá. V tomto ohledu tedy záleží na vyhodnocení zadavatele, ale to neznamená, že by mu v tomto směru byla poskytnuta libovůle, že by jakýkoliv důvod mohl označit za důvod hodný zvláštního zřetele. Jediným jasnějším zákonem poskytovaným vodítkem je, že **za důvody hodné zvláštního zřetele mohou být považovány i důvody ekonomické**. Zadavatel je tak například oprávněn zrušit zadávací řízení z důvodu, že zjistí objektivní nedostatek finančních prostředků

³⁷ V tomto ohledu, lze odkázat i na případy z rozhodovací praxe Úřadu. Viz rozhodnutí Úřadu ze dne 11. 8. 2017, č. j. [ÚOHS-S0265/2017/VZ-23381/2017/533/PŠo](#) či rozhodnutí Úřadu ze dne 10. 7. 2015, č. j. [ÚOHS-S0319/2015/VZ-17502/2015/523/ASo](#). Byť se odkazovaná rozhodnutí týkají předchozí právní úpravy, podstata tohoto možného důvodu zrušení zadávacího řízení nedoznala výraznějších změn.

na plnění předmětu veřejné zakázky. Lze si to představit za situace, když nabídky účastníků zadávacího řízení výrazně převyšují zadavatelem stanovenou předpokládanou cenu (zadavatel si v zadávacích podmínkách „nezastropoval“ cenu, tzn. nestanovil zadávací podmínku, že cenové nabídky dodavatelů mohou dosahovat určité maximální hodnoty, v opačném případě účastníka ze zadávacího řízení vyloučí). Dalším příkladem může být situace, že došlo k výrazným cenovým změnám na relevantním trhu a výsledkem by byla výrazná finanční neefektivnost pořídit poptávané plnění za původních podmínek. Je to však vždy zadavatel, kdo musí unést důkazní břemeno, že ekonomické aspekty doznaly takové intenzity, která zadavatele dovedla až ke zrušení zadávacího řízení a také, že nastaly až v průběhu zadávacího řízení.

Kromě existence důvodu hodného zvláštního zřetele musí platit, že vzhledem k tomuto nastalému důvodu **nelze po zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval**. Současně však platí, že **není podstatné, zda zadavatel tyto důvody hodné zvláštního zřetele sám způsobil, či nikoliv**. Tato možnost se může typicky uplatnit za situace, když zadavatel v průběhu zadávacího řízení zjistí, že v rámci svého postupu při zadávání veřejné zakázky porušil některé ustanovení zákona.³⁸ Pokud zadavatel v průběhu zadávacího řízení zjistí, že porušil zákon, za což by mu hrozil postih, je oprávněn zadávací řízení zrušit. Avšak existuje-li „cesta zpět“, tedy nějaký jiný vhodný způsob (jiný než zrušení zadávacího řízení), kterým zadavatel může své pochybení zhojit, zejména zrušit svůj konkrétní úkon, kterým došlo k porušení zákona, je namísto takový způsob využít a automaticky zadávací řízení nerušit. Příkladem může být, pokud se pochybení v zadávacím řízení vyskytlo až v oznámení o výběru a lze vadný postup napravit toliko zrušením oznámení o výběru a jeho nahrazením novým. Zadavatel je totiž povinen dodržovat i zásadu přiměřenosti a volit takové nápravné opatření, které je přiměřené povaze původního porušení zákona a kterým je současně naplněn smysl přijímaného nápravného opatření tak, aby zadavatel za své původní pochybení nebyl sankcionován. Nelze tedy při činění nápravného opatření zadavatelem při zjištění nesprávnosti svého postupu při zadávání veřejné zakázky „automaticky“ přistoupit ke zrušení zadávacího řízení, ale je třeba vždy řádně vyhodnotit, zda není možno situaci zachránit jinak. Důrazně je však třeba zadavatele upozornit, že tato možnost zrušení zadávacího řízení nesmí v žádném případě vést k úmyslným chybám zadavatele v zadávacím řízení, aby si tak připravil možnost zrušení zadávacího řízení.

Příklad z praxe:

■ Ekonomický důvod hodný zvláštního zřetele:

Zadavatel v zadávacím řízení stanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky ve výši 20 milionů Kč bez DPH. Při jejím stanovení vycházel z projektu zpracovaného projektantem a informací z položkového rozpočtu zpracovaného na základě směrných cen ve stavebnictví. K oceněnému položkovému rozpočtu dle směrných cen počítal i navýšení v objemu 5 % takto stanovené ceny. Zadavatel současně v rámci zadávacích podmínek žádným způsobem „nezastropoval“ maximálně přípustnou nabídkovou cenu. Zadavatel následně obdržel několik nabídek, přičemž nejnižší nabídková cena činila částku 40 milionů Kč, tedy o 20 milionů Kč více, než předpokládaná hodnota veřejné zakázky. Jelikož nabídkové ceny výrazně převýšily předpoklad zadavatele o ceně, kterou byl schopen za poptávané plnění uhradit (s ohledem na rozpočet zadavatele), přistoupil ke zrušení zadávacího řízení, neboť nedisponoval takovými finančními prostředky, které by pokryly poptávané plnění za cenu uváděnou dodavateli v jejich nabídkách.

38 K možnosti přijetí nápravného opatření viz § 49 zákona.

Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení může zadavatel odůvodnit následovně:

Zadavatel ruší zadávací řízení na veřejnou zakázku XY, neboť po zjištění nabídkových cen dospěl k závěru, že nedisponuje takovými finančními prostředky, které by pokryly poptávané plnění za cenu uváděnou dodavateli v jejich nabídkách. Zadavatel předpokládal hodnotu veřejné zakázky ve výši cca 20 milionů Kč bez DPH. Při tomto svém předpokladu vycházel z projektu zpracovaného projektantem XX, který současně zpracoval pro zadavatele oceněný výkaz výměr plánované stavby dle směrných cen (RTS), a to ke dni zahájení zadávacího řízení. Předpokládaná hodnota byla stanovena i s 5% rezervou oproti oceněnému položkovému rozpočtu. Zadavatel je schopen vyčlenit na financování poptávaného plnění finanční prostředky maximálně ve výši 22 milionů Kč bez DPH (viz i veřejně přístupné informace o hospodaření obce), přičemž tomuto cenovému limitu neodpovídá žádná z nabídkových cen. Je tak splněn důvod hodný zvláštního zřetele pro zrušení zadávacího řízení dle § 127 odst. 2 písm. d) zákona.

Příklad z praxe:

■ **Nedostatečně odůvodněný důvod hodný zvláštního zřetele:**

Zadavatel v rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení jako důvod k jeho zrušení uvedl, že obdržel neporovnatelné nabídky. Dodavatelé rozdílně nacenili konkrétní službu. Takové odůvodnění však nelze považovat za souladné se zákonem. Proč?

Skutečnost, že zadavatel obdržel neporovnatelné nabídky, nemusí být automaticky chybou jen zadavatele. Z rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení není zřejmé, zda je rozdílné nacenění konkrétní služby důsledkem chyby zadavatele spočívající v nedostatečném vymezení zadávací podmínky, či důsledkem chyby dodavatele (dodavatelů), kteří nacenění nabídky učinili v rozporu s pokynem zadavatele zachyceným v zadávací dokumentaci.

Pokud zadávací podmínky byly jasně stanovené, avšak ze strany dodavatele (dodavatelů) pouze špatně vyložené, nejednalo by se o důvod, který by měl vést ke zrušení zadávacího řízení, jelikož zadavatel postupoval v zadávacím řízení správně a naopak pochybil některý z dodavatelů, který nesprávně nacenil nabídku. V takovém případě by měl zadavatel vyloučit účastníka zadávacího řízení, který nesprávně nacenil nabídku.

Pokud by však rozdílné nacenění konkrétní služby bylo důsledkem nedostatečného vymezení zadávací podmínky ze strany zadavatele, jednalo by se o důvod ke zrušení zadávacího řízení. **Zadavatel musí, pakliže využije této možnosti zrušení zadávacího řízení, srozumitelně popsat, v čem spočívají důvody hodné zvláštního zřetele**, nepostačuje na důvody zrušení zadávacího řízení pouze odkázat, nýbrž je nutné i popsat, čím byly způsobeny.³⁹ Aplikováno na popsany případ, zadavatel by musel odůvodnit, proč je zadávací podmínka nastavena nesprávně a rozdílné nacenění nabídek dodavateli je důsledkem chyby zadavatele (zadávací podmínku bylo možno vyložit vícerym způsobem).

✓ **Zadavatel neobdržel dotaci, z níž měla být veřejná zakázka zcela nebo částečně uhrazena**

Důvod zrušení zadávacího řízení z titulu, že zadavatel neobdržel dotaci, z níž měla být veřejná zakázka zcela či částečně hrazena, by v praxi neměl činit potíže, neboť tento důvod je již samotným zákonem dostatečně specifikován. Pokud **zadavatel jako příjemce dotace neobdrží přislíbenou dotaci na konkrétní veřejnou zakázku, nebo mu je krácena**, což logicky má **dopad na možnost a schopnost financování poptávaného plnění**, je zadavateli dána možnost zadávací řízení zrušit. V rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení

39 Viz blíže rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 16. 4. 2018, č. j. [ÚOHS-S0113/2018/VZ-10656/2018/531/Est](#).

je důležité zachytit rozhodné skutečnosti o tom, že veřejná zakázka měla být financována z dotací a současně uvést okolnosti související se změnou (ne)obdržení dotací.

Příklad z praxe:

Zadavatel v zadávacím řízení stanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky ve výši 50 milionů Kč. Realizace měla být částečně hrazena z dotace (ve výši 25 milionů Kč). V průběhu zadávacího řízení zadavatel obdržel rozhodnutí dotačního orgánu. Původně schválená dotace mu byla odebrána. Vzhledem k tomu, že zadavatel nedisponuje v rámci svého rozpočtu takovými finančními prostředky, aby byl schopen veřejnou zakázku hradit výlučně z vlastních zdrojů, je nucen zadávací řízení zrušit.

Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení může zadavatel odůvodnit následovně:

Zadavatel ruší zadávací řízení na veřejnou zakázku XY, jejíž předpokládanou hodnotu stanovil ve výši 50 milionů Kč, neboť na základě rozhodnutí poskytovatele dotace XX ze dne XZ mu byla dotace v plném rozsahu odejmuta. Veřejná zakázka měla být z 50% financována prostřednictvím původně získané dotace. Vzhledem k tomu, že nejnižší nabídková cena činí 37 milionů Kč, bez předmětné dotace není zadavatel schopen zajistit financování poptávaného plnění vlastními finančními prostředky. Je tak splněn důvod pro zrušení zadávacího řízení dle § 127 odst. 2 písm. e) zákona.⁴⁰

✓ **Vybraný dodavatel v zadávacím řízení obsahujícím soutěž o návrh předložil nabídku pro zadavatele ekonomicky nepřijatelnou**

Tato možnost zrušení zadávacího řízení se týká pouze zadávacího řízení obsahujícího soutěž o návrh, která s ohledem na svá specifika přesahuje zaměření těchto informačních listů, a tak o ní ani nebylo pojednáno, tudíž je nadbytečné blíže popisovat postup zadavatele při zrušení takové veřejné zakázky. Jak již však definice tohoto způsobu zrušení zadávacího řízení naznačuje, bude na zadavateli, aby ustál a náležitě zdůvodnil, proč nabídka předložená vybraným dodavatelem je pro něj ekonomicky nepřijatelná.

✓ **Zrušení zadávacího řízení, které zadavatel zahájil, i když k tomu nebyl povinen**

Jak již bylo opakovaně uvedeno, ne vždy má zadavatel povinnost postupovat v zadávacím řízení. **Typickým příkladem je veřejná zakázka malého rozsahu** (či postup zadavatele, který zadává veřejnou zakázku, která naplňuje nějakou z výjimek stanovených zákonem; tento důvod zrušení zadávacího řízení je možno rovněž uplatnit za situace, kdy veřejnou zakázku v zadávacím řízení zadává osoba, která by k tomu jinak dle zákona nebyla povinna, tj. nejednalo by se o osobu zadavatele, který ze zákona musí veřejnou zakázku zadávat). Pokud se zadavatel za situace, kdy není povinen veřejnou zakázku zadávat v zadávacím řízení, rozhodne přeci jen takovou veřejnou zakázku v zadávacím řízení zadávat, je mu dána možnost kdykoliv takové zadávací řízení zrušit, a to právě na základě tohoto zákonem předvídaného důvodu.

⁴⁰ Uvedený důvod zrušení zadávacího řízení je zadavatel oprávněn použít i za situace, pokud by byl schopen předmět plnění i přes ztrátu dotace pokrýt vlastními prostředky (avšak tyto hodlá například přerozdělit jiným způsobem).

Příklad z praxe:

Zadavatel zahájil dle zákona zadávací řízení na veřejnou zakázku na dodávky. Předpokládanou hodnotu veřejné zakázky zadavatel stanovil ve výši 1 500 000 Kč bez DPH. Jedná se tedy o veřejnou zakázku s předpokládanou hodnotou dosahující limitu pro veřejnou zakázku malého rozsahu, kterou podle zákona zadavatel není povinen zadávat v zadávacím řízení. Tuto skutečnost si však zadavatel uvědomil až poté, co zahájil zadávací řízení. Zadavatel se rozhodl, že nehodlá veřejnou zakázku malého rozsahu zadávat v režimu zákona a přistoupil ke zrušení zadávacího řízení.

Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení může zadavatel odůvodnit následovně:

Zadavatel ruší zadávací řízení na veřejnou zakázku, neboť s ohledem na její předpokládanou hodnotu, tj. 1 500 000 Kč bez DPH, se jedná o veřejnou zakázku malého rozsahu; zadavatel není povinen plnění v této hodnotě poptávat prostřednictvím zadávacího řízení. Je tak splněn důvod pro zrušení zadávacího řízení dle § 127 odst. 2 písm. g) zákona.

✓ Zrušení zadávacího řízení v případě, že je v zadávacím řízení jediný účastník

Posledním zákonem upraveným důvodem pro zrušení zadávacího řízení je situace, kdy v zadávacím řízení je jediný účastník. Z pohledu tohoto důvodu zrušení zadávacího řízení je nerozhodné, proč (z jakého důvodu) je v zadávacím řízení pouze jeden účastník zadávacího řízení.

Tato situace může nastat buď tím, že zadavatel obdržel pouze jedinou nabídku (či žádost o účast nebo předběžnou nabídku) nebo ačkoliv zadavatel obdržel nabídek (či žádostí o účast nebo předběžných nabídek) více, v průběhu zadávacího řízení další účastníky zadávacího řízení vyloučil a v zadávacím řízení tak zůstal jediný účastník.

V případě, že se zadavatel rozhodne zrušit zadávací řízení z tohoto důvodu, měl by zbystrit a nezapomenout, že možnost zrušení je omezena termínem, do kdy je tak oprávněn učinit. **Ke zrušení zadávacího řízení v tomto případě musí dojít nejpozději před odesláním oznámení o výběru dodavatele.**

Příklad:

Zadavatel v zadávacím řízení na veřejnou zakázku obdržel ve lhůtě pro podání nabídek celkem tři nabídky, a to nabídku dodavatele A, nabídku dodavatele B a nabídku dodavatele C. V průběhu zadávacího řízení zadavatel dodavatele B a C ze zadávacího řízení vyloučil. V zadávacím řízení zbyl jediný účastník, dodavatel A. Zadavatel se rozhodl zadávací řízení zrušit (nabídka dodavatele A byla shodou okolností i nejméně výhodná).

Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení může zadavatel odůvodnit následovně:

Zadavatel ruší zadávací řízení na veřejnou zakázku. Po vyloučení dodavatelů B a C rozhodnutími ze dne XX, zbyl v zadávacím řízení pouze jediný účastník, dodavatel A. Jelikož zadavatel doposud neodeslal oznámení o výběru dodavatele, je splněn důvod pro zrušení zadávacího řízení dle § 127 odst. 2 písm. h) zákona.

Jak již bylo opakovaně v těchto informačních listech uvedeno, postup zadavatele při zadávání veřejné zakázky malého rozsahu není zákonem upraven. Zadavatel je pouze povinen dostát základním zásadám zadávání veřejných zakázek stanoveným v ustanovení § 6 zákona. Pokud však zadavatel přistoupí ke zrušení veřejné zakázky malého rozsahu, měl by postupovat obdobně, jak bylo popsáno výše. Náležitě popsat svůj krok spočívající ve zrušení veřejné zakázky malého rozsahu, aby dodavatelé věděli, jaké důvody jej k tomu vedly; pouze tak zadavatel dostojí zásadě transparentnosti. Při rušení veřejné zakázky malého rozsahu však zadavatel není limitován výše uvedenými taxativními důvody uvedenými v zákoně.

3.2.2.3. Zánik zadávacího řízení - zadávací lhůta nemá nohy, ale může utéci hodně rychle

Kromě zadání veřejné zakázky, tedy uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, a zrušení zadávacího řízení, může být zadávací řízení ukončeno ještě z jednoho zákonem upraveného důvodu. Tento důvod spočívá v neodeslání oznámení o výběru dodavatele v zadávací lhůtě, blíže popsané v předchozí části tohoto informačního listu (viz 3.1.7.). Zákon v tomto ohledu dává zadavateli možnost, zda zadávací řízení časově ohraničí zadávací lhůtou. Pokud zadavatel zadávací lhůtu stanoví, musí si být vědom, že v takovém případě musí v této lhůtě odeslat oznámení o výběru. Pokud se tak nestane (neodešle oznámení o výběru dodavatele), dochází bez dalšího k ukončení zadávacího řízení.

Vždy však k tomuto způsobu ukončení zadávacího řízení dojít nemusí. Platí to v případě, že se zadavatel s účastníky zadávacího řízení dohodne jinak; dohodou prodlouží dobu zadávacího řízení. Zadavateli je tedy dána možnost dohodnout se s účastníky zadávacího řízení, že oznámení o výběru dodavatele může být zadavatelem odesláno i po uplynutí zadávací lhůty. Pokud však k takové dohodě nedojde, platí, že zadávací řízení je ukončeno marným uplynutím zadávací lhůty (ve které zadavatel neodeslal oznámení o výběru dodavatele). Jestliže zadavatel v zadávacím řízení zadávací lhůtu, která ze zákona není povinná, nestanoví, je logické, že k ukončení zadávacího řízení tímto způsobem nemůže dojít.

Příklad z praxe:

Zadavatel v zadávacím řízení stanovil lhůtu pro podání nabídek do dne 22. 8. 2017, kterou následně prodloužil až do dne 13. 11. 2017. Zadávací lhůtu zadavatel stanovil na 90 dnů, její konec tak po prostém uplynutí těchto 90 po sobě jdoucích kalendářních dnů od skončení lhůty pro podání nabídek připadl na den 11. 2. 2018. Přestože zadavatel v souvislosti se zadávacím řízením činil konkrétní úkony, v rozporu s § 40 odst. 3 zákona v zadávací lhůtě neodeslal oznámení o výběru dodavatele, ani se s účastníky zadávacího řízení nedohodl jinak, tedy na odeslání oznámení o výběru dodavatele po uplynutí zadávací lhůty. Z toho důvodu bylo zadávací řízení ukončeno ze zákona, tedy automaticky. Na tomto závěru ničeho nezměnila ani skutečnost, že zadavatel nakonec oznámení o výběru dodavatele dne 9. 3. 2018 odeslal, neboť k tomuto úkonu došlo až po uplynutí zadávací lhůty.⁴¹

3.2.3. Ukončením zadávacího řízení povinnosti nekončí, pozor na pokuty!

Bez ohledu na to, jakým způsobem je zadávací řízení ukončeno, zadavatel je povinen splnit ještě několik navazujících povinností. Nesplnění některých z nich může mít za následek spáchání přestupku a uložení pokuty Úřadem. Je tedy v zájmu zadavatele, aby na splnění těchto povinností nerezignoval. Tyto povinnosti lze vnímat jako určitou pomyslnou tečku za zadávacím řízením zvyšující transparentnost postupu zadavatele při zadání veřejné zakázky a umožňující jeho následnou kontrolu. Nelze totiž přehlížet skutečnost, že je to zadavatel, kdo při zadávání veřejných zakázek typicky disponuje veřejnými prostředky a důraz na kontrolu jeho postupu při jejich vynakládání je tudíž zcela na místě.

41 Viz blíže rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 16. 4. 2018, č. j. [ÚOHS-S0113/2018/VZ-10656/2018/531/Est](#).

Obecně lze povinnosti zadavatele po ukončení zadávacího řízení rozdělit do tří okruhů – (a) **uveřejňovací povinnosti**, (b) **povinnost vyhotovit písemnou zprávu** a (c) **povinnost uchovávat dokumentaci o zadávacím řízení**. Zadavatele po ukončení zadávacího řízení však mohou stíhat případně i další povinnosti. Ty se však odvíjí zejména od stanovených zadávacích podmínek. Jako nejčastější příklady lze uvést vrácení předložených vzorků dodavateli či vrácení složené jistoty,⁴² pokud si zadavatel tyto podmínky účasti předem vyhradil v zadávací dokumentaci.

✓ Uveřejňovací povinnosti

Uveřejňovací povinnosti pro zadavatele nebudou žádnou novinkou, jelikož se s nimi setkal již v souvislosti se zahájením zadávacího řízení. Odlišný je pouze obsah dokumentů, které zadavatel uveřejňuje po ukončení zadávacího řízení. V zásadě se opět jedná o práci spojenou s uveřejňováním formulářů ve Věstníku veřejných zakázek či Úředním věstníku Evropské unie (v případě nadlimitní veřejné zakázky) a dokumentů na profilu zadavatele. Zákon určuje, na jakém místě mají být jednotlivé informace uveřejněny.

V rámci uveřejňovacích povinností za situace, když je **zadávací řízení ukončeno uzavřením smlouvy** na veřejnou zakázku, je zadavatel povinen:

Uveřejňovací povinnost	Lhůta	Kde uveřejnit
odeslat oznámení o výsledku zadávacího řízení (platí i pro zjednodušené podlimitní řízení)	do 30 dnů od uzavření smlouvy	Věstník veřejných zakázek; v případě nadlimitní veřejné zakázky i Úřední věstník Evropské unie
uveřejnit uzavřenou smlouvu na realizaci veřejné zakázky, vč. všech dodatků (platí i pro veřejné zakázky malého rozsahu, podle zákona se uveřejňuje smlouva, jedná-li se o plnění přesahující 500 000 Kč bez DPH)	do 15 dnů od uzavření smlouvy či dodatku	profil zadavatele (povinnost se považuje za splněnou i pokud je smlouva uveřejněna na jiném místě podle jiného právního předpisu ⁴³)
uveřejnit písemnou zprávu zadavatele	do 30 pracovních dnů od ukončení zadávacího řízení	profil zadavatele
uveřejnit výši skutečně uhrazené ceny za plnění smlouvy (platí i pro veřejné zakázky malého rozsahu, jedná-li se o plnění přesahující 500 000 Kč bez DPH)	do 3 měsíců od splnění smlouvy (v případě, že plnění ze smlouvy přesahuje 1 rok, uveřejňuje se nejpozději do 31. března následujícího kalendářního roku cena za plnění smlouvy v předchozím kalendářním roce)	profil zadavatele

42 V případě, že stanoví zadávací lhůtu, může zadavatel požadovat, aby účastníci zadávacího řízení v souvislosti s jejich účastí v zadávacím řízení zadavateli poskytli tzv. jistotu. Jistota slouží k zajištění splnění povinností vyplývajících z účasti dodavatele v zadávacím řízení. V podrobnostech viz § 41 zákona.

43 Typickým příkladem splnění této povinnosti je uveřejnění uzavřené smlouvy dle zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv, ve znění pozdějších předpisů.

V případě, že dojde k **ukončení zadávacího řízení jeho zrušením**, stíhají zadavatele rovněž uveřejňovací povinnosti, avšak logicky odpadají uveřejňovací povinnosti vztahující se k uzavřené smlouvě. Zde však pozor v případě plnění uveřejňovacích povinností souvisejících s oznámením o výsledku zadávacího řízení (ve smyslu jeho zrušení) může docházet k překrývání, zda se jedná o povinnost, kterou zadavatel činí po ukončení zadávacího řízení, či ještě před jeho formálním ukončením, ale vždy platí, že tento úkon zadavatel činí po jeho zrušení.

Uveřejňovací povinnost	Lhůta	Kde uveřejnit
odeslat oznámení o výsledku zadávacího řízení (neplatí pro zjednodušené podlimitní řízení; v jeho případě zadavatel do 5 pracovních dnů od rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení uveřejní na profilu oznámení o zrušení zadávacího řízení)	do 30 dnů od zrušení zadávacího řízení	Věstník veřejných zakázek; v případě nadlimitní veřejné zakázky i Úřední věstník Evropské unie
uveřejnit písemnou zprávu zadavatele	do 30 pracovních dnů od ukončení zadávacího řízení	profil zadavatele

V případě **ukončení zadávacího řízení uplynutím zadávací lhůty**, aniž by zadavatel odeslal oznámení o výběru, stíhá zadavatele dle zákona jediná povinnost, a to do 30 pracovních dnů od ukončení zadávacího řízení uveřejnit písemnou zprávu na profilu zadavatele.

✓ Povinnost vyhotovit písemnou zprávu zadavatele

Již z popisu uveřejňovacích povinností vyplynulo, že zadavatel má v případě ukončení zadávacího řízení povinnost uveřejnit tzv. písemnou zprávu zadavatele. Povinností zadavatele po ukončení zadávacího řízení je tedy rovněž vyhotovení písemné zprávy. Písemnou zprávu je možno považovat za ohlednutí se za proběhlým zadávacím řízením, respektive za některými významnými aspekty jeho průběhu. Zákon výslovně stanovuje, co má písemná zpráva alespoň obsahovat.⁴⁴

Povinné náležitosti písemné zprávy

- označení zadavatele, předmět veřejné zakázky a cena sjednaná ve smlouvě na veřejnou zakázku, pokud byla uzavřena;
- použitý druh zadávacího řízení;
- označení účastníků zadávacího řízení;
- označení všech vyloučených účastníků zadávacího řízení s uvedením důvodu jejich vyloučení;
- označení dodavatelů, s nimiž byla uzavřena smlouva, včetně odůvodnění jejich výběru;
- označení poddodavatelů dodavatele, se kterým byla uzavřena smlouva, pokud jsou zadavateli známi;
- odůvodnění použití jednacího řízení s uveřejněním nebo řízení se soutěžním dialogem, byla-li použita;

44 Písemná zpráva je podrobně upravena v § 217 zákona.

- odůvodnění použití jednacímho řízení bez uveřejnění, bylo-li použito;
- odůvodnění použití zjednodušeného režimu, bylo-li použito;
- odůvodnění zrušení zadávacímho řízení, pokud k tomuto došlo;
- odůvodnění použití jiných komunikačních prostředků při podání nabídky namísto elektronických prostředků, byly-li jiné prostředky použity;
- soupis osob, u kterých byl zjištěn střet zájmů a následně přijatých opatření, byl-li střet zájmů zjištěn;
- pokud zadavatel nadlimitní veřejnou zakázku nerozdělí na části, uvede zadavatel odůvodnění tohoto postupu, pokud je nevedl v zadávací dokumentaci;
- odůvodnění stanovení požadavku na prokázání obratu v případě postupu podle § 78 odst. 3, pokud je nevedl v zadávací dokumentaci.

Jelikož písemná zpráva zadavatele může duplicitně obsahovat informace již zachycené v jiných dokumentech, **zadavatel je** v těchto případech **oprávněn v písemné zprávě odkazovat na údaje zachycené v oznámení o výsledku zadávacímho řízení**, které je již zachycuje.

✓ Povinnost uchovávat dokumentaci o zadávacím řízení

Mimo jiné z důvodu, aby mohl být postup zadavatele i zpětně přezkoumatelný, stanovuje zákon zadavateli povinnost uchovat dokumentaci o zadávacím řízení. Zadavatel je povinen uchovávat veškerou dokumentaci o zadávacím řízení (tzn. všechny dokumenty v listinné či elektronické podobě, jejichž pořízení v průběhu zadávacímho řízení, popřípadě po jeho ukončení, vyžaduje zákon). Zadavatel je rovněž povinen uchovávat úplné znění originálů nabídek všech dodavatelů a uzavřených smluv.

Archivační povinnost ve vztahu k dokumentaci o zadávacím řízení stihá zadavatele **po dobu 10 let ode dne ukončení zadávacímho řízení**.

V kontextu výše uvedených povinností zadavatele po ukončení zadávacímho řízení nelze přehlédnout, že zákon s porušením některých z výše uvedených povinností spojuje spáchání přestupku, za něž může být zadavateli uložena pokuta. Skutečnost, že ne každé jednání zadavatele zákon spojuje se spácháním přestupku, by však v žádném případě neměla vést k ignorování těchto povinností ze strany zadavatele.

Pro názornost lze **přehled povinností a případné spáchání přestupku** shrnout v následujících tabulkách:

■ V případě ukončení zadávacímho řízení uzavřením smlouvy

Povinnost	Je nesplnění této povinnosti přestupkem?
odeslat oznámení o výsledku zadávacímho řízení do Věstníku veřejných zakázek a případně též do Úředního věstníku Evropské unie (§ 126 zákona)	ANO
uveřejnit uzavřenou smlouvu na realizaci veřejné zakázky s plněním přesahujícím 500 000 Kč včetně jejích změn na profilu zadavatele (§ 219 odst. 1 zákona) – POZOR! - vztahuje se i na veřejné zakázky malého rozsahu	ANO

uveřejnit výši skutečně uhrazené ceny za plnění smlouvy na profilu zadavatele (§ 219 odst. 3 zákona) - POZOR! - vztahuje se i na veřejné zakázky malého rozsahu	NE
nadále pořizovat a uchovávat dokumentaci o zadávacím řízení (§ 216 zákona)	ANO
vyhotovit písemnou zprávu a uveřejnit ji na profilu zadavatele (§ 217 zákona)	ANO

■ **V případě ukončení zadávacího řízení jeho zrušením**

Povinnost	Je nesplnění této povinnosti přestupkem?
odeslat oznámení o zrušení zadávacího řízení k uveřejnění do Věstníku veřejných zakázek a případně též do Úředního věstníku Evropské unie (§ 128 odst. 2 zákona) - POZOR! - tato povinnost se nevztahuje na případ zrušení jednacího řízení bez uveřejnění a zjednodušeného podlimitního řízení	ANO
vyhotovit písemnou zprávu a uveřejnit ji na profilu zadavatele (§ 217 zákona)*	ANO
nadále pořizovat a uchovávat dokumentaci o zadávacím řízení (§ 216 zákona)*	ANO
vrátit vzorky nebo uhradit jejich hodnotu (§ 39 odst. 6 zákona)*	NE

*vztahuje se i na případ, kdy je zadávací řízení ukončeno uplynutím zadávací lhůty, aniž by zadavatel odeslal oznámení o výběru dodavatele

3.3. OCHRANA PROTI NESPRÁVNÉMU POSTUPU ZADAVATELE

Zákon stanovuje zadavateli plno pravidel a povinností, kterak má při zadávání veřejné zakázky postupovat a kterými je při jednotlivých úkonech při zadávání veřejné zakázky vázán. S přihlédnutím ke smyslu základních zásad je dokonce vázán i pravidly, která nejsou v zákoně explicitně uvedena, avšak tato je možno dovést ze smyslu samotných základních zásad (viz 1/1.4.).

Jelikož nikdo není neomylný, a to ani zadavatelé, a v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek je vynakládáno nemalé množství veřejných prostředků, obsahuje zákon nejen úpravu postupu zadavatele při zadávání veřejné zakázky, ale i část nazvanou ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele. Tato část zákona obsahuje kontrolní mechanismy, jak lze zadavatele konfrontovat s pochybnostmi o řádnosti (zákonnosti) jeho počínání při zadávání veřejné zakázky, potažmo možnosti nápravy nesprávného postupu zadavatele či uložení sankce.

Základním pilířem ochrany jsou tzv. námitky, které mohou vůči zadavateli uplatnit dodavatelé. Pokud je zpochybňován postup zadavatele po podání nabídek, tak mohou námitky uplatnit pouze dodavatelé, kteří podali nabídku (či žádost o účast nebo předběžnou nabídku) do zadávacího řízení, tedy jeho účastníci. Specifikem námitek je, že se jedná o možnost, kterak si přímo se zadavatelem „vyříkat“, zda je jeho postup v pořádku či nikoliv. Zatímco námitky logicky zpravidla obsahují argumentaci směřující k postupu zadavatele, jenž není v souladu se zákonem, zadavateli je dána možnost (a povinnost) své počínání vysvětlit a obhájit, nebo připustit, že měl stěžovatel pravdu a svůj vadný postup napravit.

Další mechanismy ochrany proti nesprávnému postupu zadavatele upravené zákonem, kterými jsou návrh a podnět, již znamenají, že „do hry“ vstupuje někdo třetí, Úřad. Úřad je nadán pravomocí k rozhodování ve správním řízení o postupech zadavatelů, tedy o tom, zda při zadávání veřejné zakázky jednají v souladu se zákonem či nikoliv. Úřad je oprávněn za podmínek stanovených zákonem ukládat nápravná opatření (mezi něž patří i eventuálně vyslovení zákazu plnění z uzavřené smlouvy), aby byl odstraněn závadný stav či ukládat pokuty za spáchané přestupky. V následujících kapitolách budou představeny jednotlivé instituty ochrany proti nesprávnému postupu zadavatele.

3.3.1. Námitky jako základní ochrana dodavatele

Námitky jsou mechanismem kontroly uplatňované dodavateli (účastníky zadávacího řízení) vůči postupu zadavatele, pokud mají za to, že tento není v souladu se zákonem. Právě proto, že jsou uplatňovány přímo u subjektu, jehož postup vzbuzuje pochybnosti, lze o námitkách hovořit jako o velmi efektivním a rychlém řešení. Vyřešení problému přímo mezi stranami je nejrychlejším a nejefektivnějším řešením. Pokud dodavatel (účastník zadávacího řízení) získá pochybnosti o tom, že zadavatel postupuje v souladu se zákonem, má možnost s nimi konfrontovat zadavatele. Je pak na zadavateli, aby stěžovateli (podavateli námitek) řádně vysvětlil své počínání, proč určitý požadavek stanovil právě tímto způsobem a podobně.

Zákon vychází z faktu, že jedině zadavatel sám ví, co chce (a proč postupuje tak, jak postupuje), a proto by měl být schopen hájit svůj postoj. Ostatně o tom, že zadavatel by měl vědět, co dělá, a proč to dělá, bylo opakovaně pojednáno v prvním dílu Stručného průvodce světem veřejných zakázek. Jedná se o velmi důležitý aspekt, na který by zadavatel při žádném ze svých kroků (požadavků) při zadávání veřejné zakázky neměl

zapomínat. Naopak vůči dodavatelům (účastníkům řízení) zákon předpokládá, že se jedná o profesionály v daném oboru, a proto jim dal do rukou možnost kvalifikovaně zadavatele upozornit, že jeho postup při zadávání veřejné zakázky může vykazovat určitá pochybení. Zde je možno zdůraznit, že zákon dává možnost podat námitky skutečně specifické skupině subjektů, kterou nelze uměle rozšiřovat. Námitky tedy nemůže podat kdokoliv, ale pouze takový dodavatel, který je osobou, která by byla schopna zadavateli poskytnout plnění, které poptává, a současně postupem zadavatele mu hrozí nebo vznikla újma.

Filosofie úpravy námitek tedy vychází z přesvědčení, že námitky musí vypořádat primárně zadavatel, nikoliv Úřad či dokonce správní soud. **Smyslem námitek je především přimět zadavatele, aby se pořádně zamyslel, zda jsou argumenty v nich uvedené opodstatněné, či nikoliv.** Námitky představují jakousi zpětnou vazbu pro zadavatele, přičemž v případě pochybení může zadavatel na základě indicií získaných z námitek svou chybu rychle napravit a pokračovat dále v zadávacím řízení. Úřad nebo jiné osoby nemohou v této fázi do tohoto procesu nijak zasahovat.

Kdy a jak lze námitky, které je nutno podat písemně, u zadavatele uplatnit? To lze pro přehlednost shrnout v následující grafice.

Lhůta pro doručení námitek zadavateli	Obecně do 15 dnů ode dne, kdy se stěžovatel dozvěděl o domnělém porušení zákona.
	Proti úkonům oznamovaným v dokumentech do 15 dnů ode dne, kdy je zadavatel uveřejnil nebo doručil stěžovateli.
	Námitky proti podmínkám vztahujícím se ke kvalifikaci nejpozději do skončení lhůty pro podání žádostí o účast, je-li tato lhůta stanovena.
	Námitky proti zadávací dokumentaci nejpozději do skončení lhůty pro podání nabídek, je-li tato lhůta stanovena. Obdobně v jednacím řízení s uveřejněním do skončení lhůty pro podání předběžných nabídek.
	Námitky proti dobrovolnému oznámení o záměru uzavřít smlouvu musí být doručeny zadavateli do 30 dnů od uveřejnění tohoto oznámení.
Náležitosti námitek	Uvedení toho, kdo je podává, v čem je spatřováno porušení zákona a čeho se stěžovatel domáhá.
	V případě, že jde o námitky, které stěžovatel podává podle § 242 odst. 1 zákona, musí také uvést, kdy se o domnělém porušení zákona zadavatelem dozvěděl, aby byl zjištěn rozhodný okamžik pro dodržení 15 denní lhůty pro podání námitek.
	V případě, že účastník zadávacího řízení podává námitky z důvodu obnovení své způsobilosti, v námitkách neuvádí, v čem je spatřováno porušení zákona; uvede však popis nápravných opatření, která přijal k obnovení své způsobilosti.
	V případech uvedených zákonem musí být uvedeno, jaká újma stěžovateli vznikla či hrozí. ⁴⁵

⁴⁵ Jedná se o námitky, které stěžovatel podává proti zadávacím podmínkám, proti volbě druhu zadávacího řízení nebo režimu veřejné zakázky, proti postupu zadavatele, který směřuje k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, nebo proti oznámení o záměru uzavřít smlouvu dle § 212 odst. 2 zákona.

3.3.2. Zadavatel rozhoduje o námitkách

Za situace, kdy zadavatel obdrží námitky, má povinnost o nich rozhodnout, a to za všech okolností. Zadavatel musí mít především na paměti, že **o námitkách je třeba rozhodnout ve lhůtě patnácti dnů od jejich doručení⁴⁶ (v této lhůtě je povinen odeslat rozhodnutí o námitkách)**. Zadavateli lze doporučit, aby se při přezkoumání námitek ujistil, zda námitky stěžovatele splňují všechny zákonem stanovené náležitosti. Těžiště přezkumu námitek však leží v posouzení věcně namítaných skutečností. Zadavatel by neměl uplatňování námitek vnímat a priori jako negativní jev, ale naopak je to moment, kdy by se měl zamyslet, zda jím činěné kroky jsou opravdu souladné se zákonem a zda je skutečně argumentace stěžovatele lichá. Na tomto místě lze ve vztahu k rozhodování o námitkách rovněž odkázat na již Úřadem vydaný informační list,⁴⁷ v němž je problematika řádného vyřízení námitek zadavatelem detailně řešena. Na tomto místě bude proces rozhodování o námitkách přiblížen toliko ve stručnosti.

Při rozhodování o námitkách si zadavatel musí být rovněž vědom, že **pokud o námitkách nerozhodne v zákonem stanovené lhůtě či dokonce na tuto povinnost zcela rezignuje, jedná se o porušení zákona, které je sankcionováno**. A to dokonce dvojnásobem: (a) jedná se **o přešůpek**, za nějž je Úřad oprávněn uložit pokutu do výše až 20 milionů Kč, (b) pokud **stěžovatel následně podá návrh k Úřadu** a zadavatel předtím v zákonem stanovené lhůtě o jeho námitkách nerozhodl, **uloží Úřad nápravné opatření** spočívající podle povahy věci ve zrušení úkonu, proti kterému navrhovatel brojil. Převáděno do praxe, pokud navrhovatel brojil proti zákonnosti zadávacích podmínek a zadavatel nerozhodl o námitkách, přičemž následně navrhovatel podá návrh u Úřadu, zruší Úřad zadávací řízení; brojí-li za takovéto situace navrhovatel například proti svému vyloučení, uloží Úřad nápravné opatření spočívající ve zrušení vyloučení navrhovatele ze zadávacího řízení.⁴⁸ Zde je třeba upozornit, že výše uvedený postup se uplatní i tehdy, když zadavatel o námitkách rozhodne, avšak opožděně. Byť tedy zadavatel stěžovateli odešle rozhodnutí o námitkách, avšak po uplynutí zákonné (patnáctidenní) lhůty, důsledky pro zadavatele jsou totožné.

Již z výše uvedeného je zřejmé, že na rozhodování o námitkách jsou kladeny vysoké nároky. Je tomu tak z důvodu, že „námitkové řízení“ má v procesu zadávání a vztahu mezi zadavatelem a dodavatelem nezastupitelnou roli. Nároky jsou kladeny nejen na včasnost rozhodování o námitkách, ale i na obsah odůvodnění rozhodnutí o námitkách, tedy na způsob, jakým se zadavatel vypořádá s argumentací stěžovatele obsaženou v námitkách. **Zadavatelé jsou povinni o námitkách rozhodnout tak, že se v odůvodnění rozhodnutí o námitkách podrobně a srozumitelně vypořádají se všemi skutečnostmi namítanými stěžovatelem**. Dále bude přiblíženo, jakým způsobem této podmínce dostát.

Zadavatelé by rovněž měli mít na paměti, že **pokud bude vedeno návrhové řízení u Úřadu, za situace, kdy předtím řádně nerozhodnou o námitkách**, tedy dostatečně srozumitelně a přezkoumatelně nevypořádají veškeré námitky stěžovatele, **může Úřad uložit nápravné opatření, kterým zruší rozhodnutí o námitkách a zadavatel bude mít povinnost opětovně o původních námitkách stěžovatele rozhodnout. Současně se i v tomto případě, když zadavatel řádně nevypořádá veškerou argumentaci stěžovatele obsaženou v námitkách, jedná o přešůpek**, za který je možno Úřadem zadavateli uložit pokutu do výše až 20 milionů Kč.

46 Zadavatelé by měli být obezřetní v tom, kdy jim byly námitky doručeny a nezapomínat, že v případě, kdy jsou námitky doručeny prostřednictvím datové schránky, jsou **námitky doručeny dnem dodání do datové schránky!** Pravidlo ohledně doručení dokumentů jejich dodáním do datové schránky platí pro veškerou komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem (viz § 211 odst. 6 zákona).

47 Informační list č. I/2017 dostupný na http://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2017/2017_1_Zakazkove-pravo-a-oblasti-ICT.PDF.

48 Viz například rozhodnutí Úřadu ze dne 20. 2. 2019, č. j. [ÚOHS-S0002/2019/VZ-05314/2019/522/NRi](https://www.uohs.cz/uzn/uzn-05314/2019/522/NRi).

Jakým způsobem má tedy zadavatel o námitkách rozhodovat? Z obsahu relevantních ustanovení zákona je možno dovodit, že existují tři způsoby, jak lze o námitkách rozhodnout, v návaznosti na konkrétní skutkové okolnosti. Ty jsou pro názornost shrnuty v grafice níže:

Námitkám vyhoví

- Zadavatel uzná, že stěžovatelovy námitky jsou oprávněné a sám provede opatření k nápravě, které požadoval stěžovatel.

Námitky věcně odmítne

- Zadavatel neshledá důvody pro vyhovění námitkám a tyto odmítne (zadavatel trvá na správnosti svého postupu).
- Za odmítnutí námitek se považuje i situace, kdy zadavatel námitkám částečně vyhoví, tzn. námitkám nevyhoví v celém rozsahu, nebo provede jiné opatření k nápravě, než které stěžovatel požadoval.

Námitky odmítne z „procesních“ důvodů

- Námitky nejsou podány oprávněnou osobou - tedy dodavatelem, kterému postupem zadavatele hrozí nebo vznikla újma.
- Námitky jsou podány opožděně - stěžovatel nepodal námitky v zákonem stanovené lhůtě.
- Námitky nesplňují náležitosti podle § 244 zákona (viz specifikace náležitostí námitek v tabulce výše).

Pro každé rozhodování o námitkách platí, že zadavatel je povinen vždy srozumitelně, přezkoumatelně a náležitě odůvodnit svůj závěr o způsobu rozhodnutí o námitkách.

Rozhodnutí o námitkách je neopakovatelný úkon v čase. Lhůta pro vyřízení námitek je stanovena zákonem a je lhůtou jedinečnou a neopakovatelnou, kterou nemůže zadavatel žádným zákonným způsobem znovu aktivovat. Uvedené znamená, že zadavatel po uplynutí patnáctidenní lhůty od podání námitek, nemůže své rozhodnutí o námitkách „napravit“ a tedy nemůže nesprávný způsob rozhodnutí o námitkách sám odstranit. Tímto dochází k určitému prolomení práva zadavatele zhojit svůj nezákonný postup opatřením k nápravě. V případě rozhodnutí o námitkách totiž tato možnost není, pokud již uběhla lhůta pro jejich vyřízení. Pokud zadavatel i přesto následně své rozhodnutí o námitkách zruší, má se za to, že o námitkách nerozhodl. Jedinou výjimku, kdy zadavatel rozhoduje opětovně o námitkách, a to po uplynutí lhůty pro jejich vyřízení, je situace, kdy Úřad zruší původní rozhodnutí zadavatele o námitkách. Úřad je tedy tím, kdo uloží zadavateli nápravné opatření spočívající ve zrušení původního rozhodnutí o námitkách. V takovém případě má zadavatel povinnost o námitkách opětovně rozhodnout a je mu zákonem nově stanovena patnáctidenní lhůta pro vyřízení původně podaných námitek.⁴⁹

Víte, že...?

✓ Vyhovění námitkám

V případě, kdy zadavatel námitkám v plném rozsahu vyhoví, nemělo by být odůvodnění rozhodnutí o námitkách pro zadavatele nikterak složité, ale mělo by zachytit úvahu o důvodu přijetí argumentů stěžovatele. Současně by zadavatel neměl zapomenout, že součástí rozhodnutí o námitkách má být i **uvedení náprav-**

49 Viz rozhodnutí Úřadu ze dne 19. 10. 2018, č. j. [ÚOHS-S0341/2018/VZ-30543/2018/531/MKJ](#).

ného opatření, které přijímá. Zadavatel tedy uvede, jakým způsobem zhojuje či v nejbližší možné době zhojí vadný stav, který rozhodnutím o námitkách potvrdil. Následně je zadavatel z logiky věci povinen bez zbytečného odkladu uváděné nápravné opatření v zadávacím řízení provést.

Příklad z praxe:

Zadavatel poptává traktor na údržbu obce. Jednou z technických podmínek je, že traktor má disponovat klimatizovanou kabinou. Zadavatel vyloučil ze zadávacího řízení účastníka, přičemž v odůvodnění rozhodnutí o vyloučení uvedl, že z nabídky nevyplývá, že by měl nabízený traktor klimatizovanou kabinu, a tedy jeho nabídka nesplňuje zadávací podmínky.

Vyloučený účastník zadávacího řízení podal proti svému vyloučení námitky. V námitkách uvedl, že na straně 35 nabídky je v technickém listu traktoru v poznámce pod čarou uvedeno, že kabina je klimatizovaná. Zadavatel toto tvrzení opětovnou kontrolou nabídky ověřil, přičemž na základě tohoto zjištění vyhovět námitkám stěžovatele, jelikož skutečně v technickém listu je deklarováno, že nabízený traktor je klimatizovaný. Právě tyto skutečnosti zadavatel zachytil v rozhodnutí o námitkách a námitkám tedy vyhovuje a současně uvedl, že jako opatření k nápravě ruší, v souladu s požadavkem stěžovatele, své rozhodnutí o jeho vyloučení ze zadávacího řízení a přistoupí opětovně k posouzení jeho nabídky.

✓ Odmítnutí námitek

Velmi významným momentem v „námitkovém řízení“ je skutečnost, pokud zadavatel námitky stěžovatele odmítne „věcně“. V tomto případě je zjevné, že se zadavatel neztotožnil s argumentací stěžovatele. Zadavatel musí mít na paměti, že své požadavky (postup) v zadávacím řízení je povinen hájit prostřednictvím velmi precizní - srozumitelné a přezkoumatelné - argumentace. Zadavatel tak bojuje za svůj postup; pokud je skutečně přesvědčen, že jednal v souladu se zákonem a nelze přisvědčit argumentaci stěžovatele, měl by si skutečně dát záležet na tom, aby stěžovateli vysvětlil, proč jedná způsobem, jakým jedná (či stanovuje podmínky tímto způsobem).

V rozhodnutí o námitkách neobstojí bezobsažné fráze, či vágní a subjektivní domněnky. **Pouhé konstataování zadavatele, že nějaký jeho požadavek, který je zpochybněn ze strany stěžovatele, je zcela přiměřený, nemůže samo o sobě vyhovět požadavku na srozumitelné a přezkoumatelné odůvodnění.** V takovém případě je tedy nutné umět vždy odpovědět na otázku „Proč?“, tedy z jakého konkrétního důvodu či na základě jakých objektivních skutečností činí zadavatel svá rozhodnutí a formuluje své požadavky. Odůvodnění každého rozhodnutí zadavatele musí stát na dostatečně (objektivně) zjištěném skutkovém stavu věci, individuálních okolnostech daného případu a jejich porovnání s ustanoveními zákona či zadávacích podmínek. Odůvodnění rozhodně nemusí být „všeobsažné“ (plné výčtu všech detailů a informací o věci), a není ani svázáno žádnými formálními stylistickými či jinými zákonnými vzory (krom nutnosti písemného vyhotovení jakožto součásti daného rozhodnutí). Musí však být vždy schopno dostatečně (přiměřeně) a věrohodně objasnit situaci, která k danému rozhodnutí zadavatele vedla.

Zadavatelé by rovněž neměli zapomínat, že jsou **povinni vyjádřit se ke všem namítaným skutečnostem.** Nepostačí tedy „vyvrátit dvě ze tří namítaných skutečností“, ale musí se vypořádat se všemi uplatněnými námitkami.⁵⁰

50 Viz rozhodnutí Úřadu ze dne 10. 4. 2017, č. j. [ÚOHS-S0098/2017/VZ-12065/2017/523/ASo.](#)

Příklad z praxe:

Zadavatel prostřednictvím zadávacího řízení hodlá zajistit rekonstrukci kulturního domu. Dodavatel napadl námitkami zadávací podmínky, ve kterých namítal nepřiměřenost požadavku na technický parametr oken týkající se jejich izolačních vlastností. Dle jeho názoru požaduje zadavatel okna s velmi specifickými technickými parametry, které jsou nepřiměřené s ohledem na energetickou náročnost budovy, pro kterou jsou poptávána, a navíc kombinace technických parametrů je příznačná pro konkrétního dodavatele. Takto stanovenými požadavky zadavatel bezdůvodně zvýhodňuje konkrétního dodavatele, ačkoliv tato kombinace parametrů nepřináší tolik výhod a požadavek je tak nepřiměřený. V případě, že by zadavatel některý z parametrů upravil, umožnil by tak účast více dodavatelů, kteří působí na relevantním trhu.

■ Jak NErozhodovat

Zadavatel stěžovateli v rozhodnutí o námitkách sdělil, že se jedná o požadavek přiměřený a splňující potřeby zadavatele. Na technické specifikaci oken zadavatel trvá, existuje několik distributorů, kteří tato okna přeproductávají. Dodavatelé je mohou nakoupit u nich. Zadavatel námitky odmítá.

Takové rozhodnutí o námitkách je nutno považovat za nevyhovující požadavkům zákona. Ačkoliv se zadavatel k námitkám vyjádřil, je zřejmý jeho závěr, že na uvedené podmínce trvá, avšak nesdělil to podstatné. Neodůvodnil svůj závěr. Tedy to, proč právě tyto parametry ve vztahu k oknům požaduje, ačkoliv stěžovatel v námitkách uvedl argumentaci, proč je považuje za nepřiměřené.

■ Jak by mohl zadavatel o námitkách rozhodnout v souladu se zákonem?

Zadavatel s ohledem na námitku nepřiměřenosti požadavku technických vlastností poptávaných oken uvádí, že parametry oken jsou stanoveny v návaznosti na cíl plánované rekonstrukce kulturního domu. Rekonstrukci objektu má dojít ke snížení jeho energetické náročnosti, což plyne i z projektové dokumentace, která je součástí zadávacích podmínek (viz část XX projektu). Mimo jiné s ohledem na způsob zateplení budovy byly stanoveny i izolační vlastnosti oken, což má odraz v požadavcích na jejich technické parametry. Jelikož snížením požadavků na izolační vlastnosti oken by došlo ke snížení účinnosti sledovaných parametrů, nebyla by zadavatelem dodržena stanovená podmínka na energetickou náročnost rekonstruované budovy. Zadavatel tedy odmítá námitku stěžovatele, že by jím stanovený požadavek byl nepřiměřený.

Námitku stěžovatele, že kombinace technických parametrů poptávaných oken splňuje jediný výrobce, zadavatel rovněž odmítá, jelikož před zahájením zadávacího řízení učinil průzkum trhu a zjistil, že kombinaci stěžovatelem rozporovaných parametrů splňuje více dodavatelů a nemělo by se jednat o podmínku, která by znemožňovala účast i dalším dodavatelům. Konkrétně zadavatel zjistil, že kombinaci daných parametrů splňuje minimálně pět výrobců oken, a to výrobce A, B, C, D a E. Přičemž všichni tito výrobci mají i svou síť distributorů.

✓ Odmítnutí námitek z „procesních“ důvodů

Pokud zadavatel po přezkoumání „procesních náležitostí“ námitek dojde k závěru, že tyto nejsou učiněny v souladu se zákonem, zákon pamatuje na možnost námitky stěžovatele odmítnout z „procesních“ důvodů. V tomto případě se zadavatel **nemusí zabývat věcnou podstatou námitek**, tedy rozporovanými skutečnostmi. Za této situace **postačí, pokud zadavatel podrobně a srozumitelně popíše, proč nejsou námitky podány řádně**. Jak vyplývá z grafiky výše, v tomto směru lze rozeznat tři důvody.

Pokud zadavatel dojde k závěru, že **námítky nejsou podány oprávněnou osobou**, musí být schopen srozumitelně popsat a zdůvodnit, proč osoba stěžovatele není tou, které svědčí právo podat námítky.

Příklad z praxe:

Zadavatel zadává veřejnou zakázku na výstavbu kanalizace. Ve lhůtě pro podání nabídek obdrží zadavatel od stěžovatele Spolek pro město námítky proti zadávacím podmínkám. Zadavatel z veřejného rejstříku zjistil, že stěžovatel je spolek občanů, založený za účelem prosazování veřejného zájmu v oblasti hospodaření s veřejnými statky. S ohledem na toto zjištění zadavatel odmítl námítky z důvodu jejich podání neoprávněnou osobou.

Své zjištění zadavatel popsal v odůvodnění rozhodnutí o námítkách, v němž odůvodnil, že námítky může podat pouze dodavatel, kterému postupem zadavatele hrozí nebo vznikla újma. Stěžovatel není subjektem, který by mohl být v pozici dodavatele, jelikož dodavatelem je osoba, která nabízí poskytnutí poptávaného plnění. Stěžovatel není osobou, která by mohla zadavateli poskytnout plnění spočívající v provedení stavebních prací. V případě stěžovatele se tak nejedná o dodavatele, kterému by postupem zadavatele hrozila újma.

Jestliže jsou **námítky podány opožděně**, je zadavatel povinen zdůvodnit a zachytit relevantní okolnosti, proč námítky nejsou podány včas.

Příklad z praxe:

Zadavatel zadává veřejnou zakázku. Lhůta pro podání nabídek je stanovena na den 21. 1. 2020 v 10 hod. Jeden den po uplynutí lhůty pro podání nabídek obdrží zadavatel od stěžovatele námítky proti zadávacím podmínkám, tzn. obdrží je dne 22. 1. 2020.

Zadavatel podané námítky odmítne s odůvodněním, že byly podány opožděně, neboť námítky proti zadávacím podmínkám musí být podány nejpozději do konce lhůty pro podání nabídek. Zadavatel dále uvede, že lhůta pro podání nabídek uplynula dne 21. 1. 2020 v 10 hod., přičemž zadavateli byly námítky do datové schránky doručeny dne 22. 1. 2020 v 8 hod. Z uvedených důvodů tedy námítky odmítá pro jejich opožděnost.

To stejné platí i v případě, pokud zadavatel dospěje k závěru, že **námítky nesplňují náležitosti** podle zákona; v rozhodnutí o nich musí zachytit, které náležitosti námítky nesplňují a je tedy namístež námítky z tohoto důvodu odmítnout.

Příklad z praxe:

Zadavatel zadává veřejnou zakázku na stavební práce ve zjednodušeném podlimitním řízení. Ve lhůtě pro podání nabídek obdrží námítky stěžovatele, který má za to, že s ohledem na vymezený předmět veřejné zakázky by zadavatel neměl veřejnou zakázku zadávat ve zjednodušeném podlimitním řízení, ale v řízení otevřeném, aby oznámení o jejím zahájení bylo uveřejněno i ve Věstníku veřejných zakázek.

Zadavatel námítky odmítne, jelikož neobsahují povinnou náležitost, a to v podobě specifikace újmy, která stěžovateli hrozí nebo vznikla vlivem postupu zadavatele, který předmětnou veřejnou zakázku zadává ve zjednodušeném podlimitním řízení.

V případě, že zadavatel přistoupí k odmítnutí námitek pro některý z těchto „procesních“ důvodů, musí být jeho úvaha o nesprávném podání námitek učiněna v souladu se zákonem. **Nelze obcházet institut rozhodování o námitkách tím, že by zadavatel účelově námitky odmítl z „procesních“ důvodů, aby se vyhnul povinnosti rozhodnout o podstatě podaných námitek.** Zadavateli svědčí právo námitky tímto způsobem odmítnout pouze za situace, že „má pravdu“ v tom, že podané námitky nejsou učiněny v souladu se zákonem. V opačném případě má zadavatel povinnost o námitkách rozhodnout věcně. Pokud zadavatel námitky odmítne z procesních důvodů, avšak jeho posouzení v tomto ohledu je nesprávné, tzn. zadavatel měl povinnost o nich rozhodnout věcně, nebyl dán důvod pro jejich procesní odmítnutí, považuje se takové rozhodnutí o námitkách za nepřezkoumatelné. Zadavatel v takovém případě nedostojí své povinnosti řádně o námitkách rozhodnout, což s sebou nese všechna negativa, která byla popsána výše. V praxi se Úřad v tomto ohledu setkává s tím, že zadavatelé o námitkách rozhodují „dvojím způsobem“. Jednak námitky odmítnou z procesních důvodů, a zejména za situace, kdy si nejsou jisti, zda tento důvod odmítnutí námitek obstojí, nad rámec procesního odmítnutí námitek o nich rozhodují (odmítají je) i věcně. Nejedná se sice o postup, se kterým by zákon počítal, nicméně nejedná se ani o nezákonný postup zadavatele.⁵¹

Víte, že...?

V případech, kdy zadavatel odmítá námitky, nesmí zapomenout v rozhodnutí o námitkách **poučít stěžovatele o možnosti podat návrh na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele u Úřadu a o povinnosti doručit stejnopis návrhu zadavateli.**

I na tomto místě je pak vhodné opakovaně upozornit na blokační lhůtu, o které již bylo opakovaně ve Stručném průvodci zadavatele světem veřejných zakázek pojednáno. **Zadavatel nesmí uzavřít smlouvu do doby doručení rozhodnutí o námitkách, pokud byly námitky podány. Pakliže zadavatel svým rozhodnutím podané námitky odmítl, nesmí uzavřít smlouvu před uplynutím lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonu zadavatele.**

3.3.3. Co se může dít po rozhodnutí o námitkách a co vše může zadavatel očekávat od stěžovatelů?

Jestliže zadavatel rozhodnutím o námitkách odmítne námitky stěžovatele, zákon dává stěžovateli další možnosti, jak pokračovat ve své obraně. Těmito možnostmi jsou podání návrhu či podnětu. Tyto mechanismy kontroly musí dodavatel aktivovat, respektive je uplatnit u Úřadu, který má pravomoc a povinnost se jimi zabývat. Úřad je nezávislý ústřední orgán státní správy, který vykonává ze zákona dozor nad postupy zadavatelů a rozhoduje, zda jsou jejich postupy v souladu se zákonem či nikoliv. Zjednodušeně řečeno jedná se o „soudce“ v oblasti veřejných zakázek.

3.3.3.1 Dodavatel podal návrh!

Ačkoliv může být zadavatel přesvědčen o správnosti svého postupu, což i stěžovateli vysvětlil v rozhodnutí o námitkách, je dodavatel oprávněn vyslovit s jeho názorem nesouhlas. Není totiž nijak vyloučeno, že se stěžovatel s vysvětlením zadavatele v rozhodnutí o námitkách nespokojí. Buď se mu dle jeho soudu nedostalo řádné odpovědi na námitky, nebo je stále přesvědčen, že zadavatel nemá pravdu a jeho postup při zadávání veřejné zakázky je v rozporu se zákonem, a tedy se rozhodne, že to jednoduše „požene dál“. V takovém případě má stěžovatel, který u zadavatele „neúspěšně“ podal námitky, možnost podat v dané věci návrh u Úřadu. Takový stěžovatel se potom označuje jako navrhovatel. Podáním návrhu navrhovatel iniciuje vedení správního řízení Úřadem, které je automaticky zahájeno dnem doručení návrhu. Úřad je pak tím, kdo je nadán pravomocí k posouzení sporu mezi zadavatelem a navrhovatelem a příslušný k vyslovení závazného závěru, zda postup zadavatele je v souladu se zákonem či nikoliv.

⁵¹ Viz rozhodnutí Úřadu ze dne 19. 5. 2017, č. j. [ÚOHS-S0123/2017/VZ-15529/2017/533/HKu](#).

Smyslem návrhu, potažmo správního řízení vedeného u Úřadu je, že stejnou věc, která byla mezi stěžovatelem a zadavatelem řešena v rámci „námitkového řízení“, posoudí Úřad. Tomu je svěřen dozor nad postupy zadavatelů při zadávání podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek (v případě veřejných zakázek malého rozsahu pouze v případě, pokud zadavatel dobrovolně veřejnou zakázku zadává v režimu zákona, tedy v některém z druhů zadávacích řízení). V případě, že Úřad dojde k závěru, že postup zadavatele je v rozporu se zákonem, uloží takové nápravné opatření, aby došlo ke zhojení nezákonného stavu. V opačném případě návrh navrhovatele zamítne.

Za situace, kdy zadavatel odmítne námitky stěžovatele, měl by být srozuměn se zákonem stanovenými lhůtami, ve kterých je umožněno stěžovateli návrh podat. Pozor, pokud zadavatel o námitkách nerozhodne, má se za to, že námitky odmítl a stěžovatel má rovněž právo obrátit se s návrhem na Úřad (za této situace má dokonce navrhovatel vždy jistotu, že bude u Úřadu úspěšný, pokud bude splňovat náležitosti). Návrh, aby mohl mít šanci na úspěch, musí být Úřadu doručen v zákonem určené lhůtě a musí mít zákonem předepsané náležitosti. Současně má navrhovatel povinnost ve stejné lhůtě doručit zadavateli stejnopis návrhu. Zadavatel je tak informován samotným navrhovatelem, že inicioval řízení u Úřadu. Smyslem doručení stejnopisu návrhu zadavateli je, aby byl zadavatel informován o podání návrhu, seznámil se s argumenty v něm uvedenými a zaujal k nim stanovisko, které následně předloží spolu s kompletní dokumentací o zadávacím řízení Úřadu.

Víte, že...?

Zadavatel ve lhůtě 60 dnů ode dne zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele nesmí uzavřít na veřejnou zakázku smlouvu, je vázán, opakovaně zmiňovanou, blokační lhůtou. Tato lhůta platí automaticky ze zákona, pokud navrhovatel podal návrh včas.

Co se týče podání samotného návrhu, podmínky jeho podání k Úřadu lze ve stručnosti shrnout v následující tabulce, přičemž současně platí, že navrhovatel je povinen ve lhůtě pro podání návrhu složit kauci ve výši stanovené v § 255 zákona.

Lhůta pro doručení návrhu k Úřadu (a stejnopisu zadavateli)	Do 10 dnů ode dne doručení rozhodnutí o námitkách, kterým zadavatel námitky odmítl.
	Do 25 dnů ode dne odeslání námitek, pokud zadavatel o námitkách v zákonné lhůtě (do 15 dnů) nerozhodl.
Náležitosti návrhu	Obecné náležitosti podání, označení zadavatele, v čem je spatřováno porušení zákona, kterým navrhovateli vznikla nebo hrozí újma na jeho právech, návrhy na provedení důkazů, uvedení čeho se navrhovatel domáhá.
	Doklad o složení kauce.
	Doklad o doručení námitek zadavateli.

Zákon pamatuje i na situaci, kdy **lze návrh k Úřadu podat bez předchozího podání námitek.** V tomto případě tedy zadavatel není varován námitkami, že nějaký z dodavatelů nesouhlasí s jeho postupem. Tento postup je možno uplatnit pouze **v případě tzv. návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy.** Jedná se o podání návrhu po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, což je výjimka z obecného pravidla ve vztahu k návrhovému správnímu řízení; to je standardně vedeno v případech před uzavřením smlouvy. I v tomto případě má však navrhovatel povinnost doručit zadavateli stejnopis návrhu a zadavatel je tak o úkonu navrhovatele a zahájení správního řízení u Úřadu rovněž zpraven. Smyslem tohoto správního řízení je rozhodnout o případných důvodech k vyslovení zákazu plnění z uzavřené smlouvy ze strany Úřadu.

Návrh na uložení zakazu plnění smlouvy je přitom navrhovatel oprávněn podat v přesně vymezených případech dle níže uvedeného přehledu.

Návrh na uložení zakazu plnění smlouvy na veřejnou zakázku může podat navrhovatel, který tvrdí, že zadavatel uzavřel smlouvu	bez předchozího uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení, předběžného oznámení nebo výzvy k podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení, ačkoli byl povinen toto oznámení, předběžné oznámení nebo výzvu k podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení uveřejnit, ledaže uveřejnil dobrovolné oznámení o záměru uzavřít smlouvu.
	přes zakaz jejího uzavření stanovený zákonem nebo předběžným opatřením.
	na základě postupu mimo zadávací řízení, ačkoli mu bylo pokračování v tomto postupu zakázáno rozhodnutím Úřadu.
	před uplynutím lhůty pro podání námitek proti výběru dodavatele v zadávacím řízení na uzavření rámcové dohody nebo dynamickém nákupním systému, přičemž porušil pravidla stanovená pro zadání veřejné zakázky, a tím ovlivnil nebo mohl ovlivnit výběr dodavatele.
Lhůty pro podání návrhu na uložení zakazu plnění	Do 1 měsíce ode dne, kdy zadavatel uveřejnil oznámení o uzavření smlouvy s uvedením důvodu pro zadání veřejné zakázky bez uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení, předběžného oznámení nebo výzvy k podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení, nejpozději však do 6 měsíců od uzavření této smlouvy.
	Návrh při porušení pravidel v zadávacím řízení na uzavření rámcové dohody nebo dynamickém nákupním systému doručí navrhovatel Úřadu a ve stejnopisu zadavateli do 1 měsíce ode dne, kdy zadavatel uveřejnil oznámení o uzavření smlouvy na základě rámcové dohody nebo oznámení o uzavření smlouvy v dynamickém nákupním systému, nejpozději však do 6 měsíců od uzavření této smlouvy.

3.3.3.2. Podnět - někdo si stěžuje jenom trochu

Podnět může podat dodavatel, který předtím brojil u zadavatele námitkami a shledával jeho postup rozporným se zákonem. Základní rozdíl v podání podnětu a podání návrhu je možné shledávat v následném postupu Úřadu. Na základě návrhu je automaticky zahájeno správní řízení (tzv. návrhové správní řízení). V případě podání podnětu není automaticky zahájeno správní řízení a ani na jeho zahájení nemá stěžovatel nárok. Podáním podnětu stěžovatel „pouze“ upozorňuje Úřad na možné nezákonné jednání zadavatele. Záleží však na posouzení Úřadem, zda shledá důvodné pochybnosti o zákonnosti postupu zadavatele. V takovém případě pak Úřad zahajuje správní řízení z moci úřední.

Podnět je však oprávněn podat i širší okruh subjektů. Dodavatel, který předtím u zadavatele podal námitky, není jediným, kdo je oprávněn podat podnět, může jej totiž podat v zásadě kdokoliv. S podnětem není spojena žádná poplatková povinnost.⁵² **Pokud však podnět podává stěžovatel (dodavatel), kterému svědčilo právo podat námitky ve stejné věci, a této možnosti nevyužil, Úřad takový podnět nevyřizuje.** Ovšem pokud podá podnět stěžovatel, který dodavatelem není, respektive mu neschválilo právo podat

⁵² Zákonem dříve stanovená poplatková povinnost za podání podnětu u Úřadu byla zrušena Ústavním soudem; viz náleží Ústavního soudu sp. zn. [Pl. ÚS 7/19](#).

námítky v rozporované věci, předchází povinnost podání námitek se na něj nevztahuje. Ve vztahu k samotnému podnětu ani nejsou stanoveny žádné formální a obsahové náležitosti.

Podnětem může být napadána jak aktuálně zadávaná veřejná zakázka, tak veřejná zakázka, která již je zadána, tzn. je na ni uzavřena smlouva. Vzhledem ke skutečnosti, že s podáním podnětu není spojena povinnost doručení stejnopisu zadavateli, zadavatelé nebývají zpraveni o podání podnětu k Úřadu. Na základě podaného podnětu pak Úřad kontaktuje zadavatele a vyzývá jej k zaslání stanoviska k argumentům uvedeným v podnětu (byť to není povinností zadavatele, mělo by být v jeho zájmu srozumitelně Úřadu vysvětlit, proč argumenty v podnětu jsou liché; pokud zadavatel souhlasí, že se namítaného pochybení dopustil, je samozřejmě namístě, aby připustil i tuto skutečnost; nikdo není neomylný) a kompletní dokumentace o zadávacím řízení. **Zadavateli je ze zákona stanovena povinnost odeslat Úřadu dokumentaci o zadávacím řízení do deseti dnů ode dne obdržení výzvy** (ke způsobu zasílání dokumentace blíže viz 3/3.3.4.; i v případě podnětu jsou podmínky zasílání dokumentace o zadávacím řízení shodné, a to i co se možného spáchání přestupku týče). Pokud by však Úřad měl jasno o skutečnostech namítaných v podnětu a byl schopen jej vyhodnotit bez součinnosti zadavatele, není povinen zadavatele v souvislosti s podaným podnětem kontaktovat.

V případě, že Úřad na základě skutečností uvedených v podnětu získá důvodné pochybnosti o pochybení zadavatele při zadávání veřejné zakázky a nalezne důvody pro uložení nápravného opatření nebo pokuty, zahájí správní řízení z moci úřední, o čemž zadavatele zpraví. Pokud stěžovatel, který podal podnět, o to požádá, Úřad jej informuje, jak bylo s podnětem naloženo (zda na jeho základě Úřad shledal důvody k zahájení správního řízení z moci úřední či nikoliv).

Víte, že...?

Úřad může rovněž provádět kontrolu souladu úkonů zadavatele při zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Na provedenou kontrolu dle kontrolního řádu, pokud v rámci ní bude shledáno pochybení na straně zadavatele, může být navázáno správní řízení. Pravidla uplatněná v rámci správního řízení navazujícího na provedenou kontrolu jsou stejná, jako v případě jakéhokoliv jiného správního řízení zahájeného z moci úřední.

3.3.4. Jak probíhá správní řízení vedené Úřadem?

Správní řízení u Úřadu je formalizovaný proces, který je veden dle pravidel správního řádu a zákona. Jak vyplynulo již z textu výše, lze rozlišovat dva typy správních řízení, a to v návaznosti na způsob jejich zahájení. Jedná se o:

- řízení návrhové,
- řízení zahájené z moci úřední (ex officio).

Účelem a smyslem správního řízení u Úřadu je rozhodnutí, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky postupoval v souladu se zákonem či nikoliv. **Úřad vede správní řízení s jeho účastníky. Účastníkem řízení je vždy zadavatel a dále případně navrhovatel či vybraný dodavatel, případně strany smlouvy** (v případě rozhodování o návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy).

3.3.4.1. Návrhové správní řízení

Návrhové správní řízení **je zahájeno dnem, kdy Úřad obdrží návrh navrhovatele**. Tato správní řízení bývají vedena tzv. ve věci přezkoumání úkonů zadavatele, což značí, že ještě na veřejnou zakázku nebyla uzavřena smlouva a předmětem řízení ani není podezření ze spáchání přestupku. **Předmět správního řízení je vymezen obsahem návrhu. Ve správním řízení vedeném u Úřadu se tak bude jednat o předmětu**

námitek, jež jsou, jak již bylo uvedeno shora, zásadní podmínkou pro podání návrhu k Úřadu. Navrhovatel není oprávněn rozšiřovat okruh rozporovaných skutečností oproti skutečnostem, které byly předmětem „námitkového řízení“. Pokud navrhovatel rozšíří okruh rozporovaných skutečností, oproti v námitkách již uvedených, jsou v takovém případě dány důvody pro zastavení správního řízení v příslušné části. Smyslem této právní úpravy je, aby zadavatel nebyl zaskočen předmětem vedeného správního řízení, ale naopak byl na něj řádně připraven, a to s ohledem na proběhlé „námitkové řízení“.

Specifickým případem potom je vedení správního řízení ve věci uložení zákazu plnění již uzavřené smlouvy, přičemž tomuto správnímu řízení nepředchází námitky.

V souvislosti se zahájením návrhového správního řízení u Úřadu by si měl zadavatel uvědomit, že nastal **důvod k aktivaci blokační lhůty, která činí 60 dnů ode dne zahájení správního řízení, pokud byl návrh navrhovatele podán včas**. Pokud je však správní řízení pravomocně skončeno ve prospěch zadavatele dříve, tzn. před uplynutím blokační lhůty, nemusí již zadavatel čekat na její konec, a to ani v případě, že 60 dnů ještě neuplynulo.

Zadavatel může být rovněž blokován v uzavření smlouvy nebo činění dalších úkonů v zadávacím řízení předběžným opatřením,⁵³ které je Úřad oprávněn nařídit jak na návrh navrhovatele, tak z moci úřední.

Zadavateli v souvislosti se zahájením návrhového řízení u Úřadu vznikají automaticky následující dvě základní povinnosti, a to:

- povinnost doručit Úřadu dokumentaci o zadávacím řízení,
- povinnost zaslat Úřadu vyjádření k návrhu,

a to **do deseti dnů ode dne doručení stejnopisu návrhu** navrhovatelem zadavateli.

Kompletní **dokumentace o zadávacím řízení** je potřeba k řádnému prošetření dané věci Úřadem, jsou v ní stěžejní dokumenty, ze kterých Úřad při posuzování věci vychází. Druhá povinnost spojená se zahájením správního řízení na návrh souvisí s předložením **vyjádření zadavatele k návrhu**, v němž zadavatel Úřadu vysvětluje a obhájí svůj postup, jenž byl podaným návrhem napaden.

Stejně povinnosti zadavatele stíhají v případě návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy. Navíc má zadavatel možnost v této lhůtě tvrdit a navrhopvat důkazní prostředky ve vztahu k existenci důvodů hodných zvláštního zřetele spojených s veřejným zájmem vyžadujícím pokračování plnění smlouvy. Uvedené znamená, že pokud má zadavatel za to, že je dán veřejný zájem, aby i v případě, že se dopustil pochybení, bylo ze smlouvy plněno, musí ve lhůtě deseti dnů vůči této skutečnosti uplatnit veškerou argumentaci, včetně návrhu důkazů. Po uplynutí lhůty nelze tato tvrzení měnit nebo rozšiřovat.

Zadavatel nejenže má stanovenou povinnost zaslat Úřadu dokumentaci o zadávacím řízení do deseti dnů ode dne obdržení stejnopisu návrhu, ale zákon současně stanovuje formu, ve které je tak povinen učinit. Forma doručení je pak zadavateli stanovena i ve vztahu k vyjádření k návrhu. **Vyjádření k návrhu je zadavatel povinen učinit výhradně prostřednictvím datové schránky nebo jako datovou zprávu podepsanou uznávaným elektronickým podpisem**, typicky emailem, který je opatřen uznávaným elektronickým podpisem (**povinnost elektronické komunikace s Úřadem pak platí i pro další podání, která by případně zadavatel vůči Úřadu činil**, a to včetně opravných prostředků proti rozhodnutím Úřadu). V případě **dokumentace o zadávacím řízení** je zadavatel povinen Úřadu **zaslat zadávací dokumentaci, vyjma netextové části zadávací dokumentace, v elektronické podobě**, v případě dalších dokumentů z dokumentace

53 Předběžné opatření viz § 61 správního řádu.

o zadávacím řízení záleží na úvaze zadavatele. Avšak vzhledem k elektronizaci veřejných zakázek se elektronická forma zaslání jeví jako nejmýsluplnější a nejefektivnější. Nejenže tedy zadavatel **musí dodržet lhůtu pro zaslání** dokumentace o zadávacím řízení a doručení vyjádření k návrhu, ale **současně musí dodržet i zákonem stanovenou formu**. V případě, že dokumentace o zadávacím řízení obsahuje velké soubory, které není možné zaslat prostřednictvím datové schránky, je možné tyto soubory Úřadu doručit například na CD či flash disku. Zadavatel však v každém případě musí dbát na dodržení podmínky, že se musí jednat o originály zasílaných dokumentů, pakliže jako originály jsou součástí dokumentace o zadávacím řízení. Praxe přitom odhalila, že zadavatelé při plnění povinností spočívajících v zaslání dokumentace o zadávacím řízení v zákonem stanovené lhůtě a předepsané formě často chybují.⁵⁴

Nutno podotknout, že dokumentací o zadávacím řízení se rozumí veškeré materiály, které dokumentují postup zadavatele, tedy i různé doklady (doručenky) o doručování mezi zadavatelem a dodavatelem. O pravidlech a způsobu doručení dokumentace o zadávacím řízení Úřad zadavatele rovněž informuje v oznámení o zahájení správního řízení, které Úřad zasílá účastníkům správního řízení po obdržení návrhu. Co se týče povinností zadavatele souvisejících s doručováním dokumentace o zadávacím řízení, lze v tomto ohledu odkázat i na již vydaný informační list Úřadu,⁵⁵ kde je problematika této povinnosti zadavatele detailně rozebrána.

Ve vztahu k povinnosti zaslat Úřadu dokumentaci o zadávacím řízení a doručit vyjádření k návrhu je namístě doplnit, že **nesplnění každé z těchto zákonem stanovených povinností je přestupkem**,⁵⁶ za nějž Úřad uloží zadavateli pokutu, která je stanovena do výše až jednoho milionu korun.

V souvislosti s povinností doručit Úřadu dokumentaci o zadávacím řízení je rovněž vhodné zadavatele upozornit, že **neobdrží-li Úřad dokumentaci o zadávacím řízení**, kterou je zadavatel povinen zaslat do deseti dnů od doručení návrhu, **vyzve zadavatele** usnesením, **aby v dodatečně pětidenní lhůtě** Úřadu řádně **dokumentaci o zadávacím řízení doručil**. Neučiní-li tak zadavatel, a to ani v dodatečně stanovené lhůtě Úřadem, je to důvodem pro uložení nápravného opatření ze strany Úřadu spočívající ve zrušení zadávacího řízení nebo přezkoumávaného úkonu, o němž je vedeno správní řízení. V takovém případě je lhostejno, pokud by byl fakticky postup zadavatele v zadávacím řízení souladný se zákonem. Již samotná skutečnost, že zadavatel nedoručil Úřadu dokumentaci o zadávacím řízení tak, jak měl, je důvodem pro uložení nápravného opatření, což ve své podstatě znamená vyhovění návrhu navrhovatele.

Zaslání dokumentace o zadávacím řízení (včas a v požadované formě) spolu s doručením vyjádření k návrhu a dodržení blokační lhůty, v níž zadavatel nesmí uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku, jsou v podstatně nejdůležitější povinnosti, které zadavateli vznikají automaticky vlivem zahájení návrhového řízení u Úřadu.

Důležité je též zmínit, že zadavateli ve správním řízení svědčí práva účastníka správního řízení. Může tak v rámci správního řízení zahájeného na návrh uplatňovat svá práva, mezi která patří zejména právo nahlížet do spisu, činit si výpisy či pořizovat kopie, právo navrhopvat důkazy či právo vyjádřit své stanovisko v řízení, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a podobně.

Zadavatelé by však neměli přehlížet, že **návrhové správní řízení podléhá tzv. koncentraci řízení** (na kterou jsou účastníci zadávacího řízení Úřadem upozorněni již v oznámení o zahájení správního řízení), na základě které **je možné navrhopvat důkazy, uvádět skutečnosti a činit jiné návrhy nejpozději ve lhůtě patnácti dnů ode dne doručení oznámení o zahájení správního řízení**. K později uvedeným skutečnostem, návrhům důkazů či jiným návrhům ze strany zadavatele Úřad nepřihlédne (výjimkou je pouze zpochybnění

54 Viz například rozhodnutí Úřadu ze dne 2. 5. 2018, č. j. [ÚOHS-S0161/2018/VZ-13132/2018/522/RCh](#).

55 Informační list č. I/2017 dostupný na http://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2017/2017_1_Zakazkove-pravo-a-oblasti-ICT.PDF.

56 Viz například rozhodnutí Úřadu ze dne 6. 8. 2018, č. j. [ÚOHS-S0258/2018/VZ-22820/2018/513/JL](#) i potvrzené rozhodnutím předsedy Úřadu ze dne 6. 11. 2018, č. j. [ÚOHS-R0144/2018/VZ-32252/2018/323/JKt](#).

věrohodnosti podkladů pro vydání rozhodnutí). Pro navrhovatele je koncentrace řízení dokonce ještě přísnější, neboť mají povinnost všechny rozhodné skutečnosti vyjít již ve lhůtě pro podání návrhu.

Smyslem a cílem celého vedeného správního řízení je pak posouzení postupu zadavatele Úřadem. Chtěným stavem by mělo být, aby Úřad věcně rozhodl o tom, zda navrhovatelem rozporovaný postup zadavatele je skutečně v rozporu se zákonem či nikoliv. V takovém případě Úřad rozhoduje rozhodnutím, kterým buď návrh zamítá, nebo konstatuje porušení zákona zadavatelem. Pokud Úřad dospěje k závěru, že zadavatel porušil zákon, současně mu ukládá nápravné opatření, aby odstranil závadný stav v zadávacím řízení. Zadavatel musí v případě, kdy je Úřadem konstatováno jeho pochybení, zároveň počítat s uložením povinnosti uhradit náklady řízení ve výši 30 tisíc Kč. Pro úplnost je možno zadavatele rovněž upozornit, že v případě, v němž je rozhodnutím Úřadu konstatováno pochybení zadavatele a ukládáno nápravné opatření, automaticky rozhodnutí obsahuje i výrok, kterým je zadavateli uložen zákaz uzavřít smlouvu do pravomocného skončení vedeného správního řízení.

Ne vždy je však možno o návrhu navrhovatele rozhodnout věcně – tedy skutečně posoudit jádro sporu mezi zadavatelem a navrhovatelem. Zejména za situace, když návrh navrhovatele nespĺňuje některé zákonem stanovené náležitosti. V takovém případě je Úřadem řízení zastaveno z procesních důvodů. Stejně tak „příčinou“ procesního zastavení správního řízení může být i sám zadavatel, a to například v situaci, kdy přijme opatření k nápravě – tzn. zruší přezkoumávaný úkon, popřípadě zruší celé zadávací řízení na veřejnou zakázku, o níž je vedeno správní řízení.

Proti rozhodnutí Úřadu, kterým je vedené správní řízení ukončeno, je možné podat opravný prostředek, tzv. rozklad k předsedovi Úřadu.

3.3.4.2. Správní řízení z moci úřední

Správní řízení z moci úřední (ex officio) Úřad zahajuje na základě vlastní důvodné pochybnosti o zákonnosti postupu zadavatele, přičemž pochybnosti Úřad získává během své úřední činnosti, například z obdržení podnětu, provedené kontroly, popřípadě na základě informací získaných součinnostmi jiných správních orgánů. Správní řízení zahájené z moci úřední může být vedeno jak ve věci přezkoumání úkonů zadavatele (v tomto případě je přezkoumáván postup zadavatele v „běžící“ veřejné zakázce, není tedy uzavřena smlouva) nebo i ve věci možného spáchání přestupku.

V případě správního řízení vedeného ve věci možného spáchání přestupku, v němž je zadavatel označován jako obviněný, se jedná o případy, kdy je již uzavřena smlouva na veřejnou zakázku, nebo kdy zákon určité jednání definuje jako přestupek, bez ohledu, zda je smlouva na veřejnou zakázku uzavřena (typickým příkladem je přestupek v případě nesprávného rozhodnutí o námitkách, nesplnění povinnosti doručit Úřadu dokumentaci o zadávacím řízení a podobně). **Pokud Úřad dospěje k závěru, že zadavatel spáchal přestupek, ukládá mu za takové jednání pokutu.** Zajímavostí je, že v řízení z moci úřední nelze projednávat uložení zákazu plnění smlouvy a taktéž ani uložení nápravného opatření v situaci, kdy zadavatel směřuje k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení v rozporu se zákonem.

V souvislosti se **zahájením správního řízení z moci úřední ve věci přezkoumání úkonů zadavatele** vyplývá pro zadavatele důležitá povinnost spočívající v zákazu uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, a to ve lhůtě 60 dnů ode dne zahájení správního řízení z moci úřední, tzn. zadavatel **je** i v tomto případě **vázán blokační lhůtou**.⁵⁷

I v případě správního řízení vedeného z moci úřední musí být zadavatel řádně seznámen s předmětem správního řízení. Pochybnost Úřadu (tedy předmět správního řízení) je pak vymezena v oznámení o zahá-

⁵⁷ Stejně tak v případě řízení zahájeného z moci úřední může případně Úřad nařídít předběžné opatření, bude-li v rámci vedeného řízení potřeba.

jení správního řízení, které Úřad zasílá zadavateli a jehož **doručením je správní řízení zahájeno**. Obecně lze konstatovat, že průběh správního řízení z moci úřední je v podstatě stejný, jako v případě návrhového řízení, není však stíženo tak přísnou koncentrací jako návrhové řízení. Odlišnosti spočívají zejména v okruhu účastníků vedeného správního řízení, kdy v případě správního řízení zahájeného z moci úřední je zpravidla účastníkem řízení pouze zadavatel. Při správním řízení vedeném z moci úřední zadavateli odpadají „automatické povinnosti“, které byly zmíněny v souvislosti s návrhovým správním řízením, tedy automaticky nemá povinnost zaslat dokumentaci o zadávacím řízení a logicky ani vyjádření k návrhu. Avšak obdobná povinnost bývá vůči zadavateli ze strany Úřadu uplatňována v souvislosti s šetřením podnětu, který předchází většině správních řízení zahajovaných z moci úřední. I v případě správního řízení zahájeného z moci úřední platí, že zadavatel je oprávněn se proti jeho závěrům odvolat k předsedovi Úřadu.

Specifickou formou zahájení správního řízení z moci úřední je vydání písemného **příkazu**, který je možno vydat pouze v případě řízení o přestupku. Příkaz je formou zjednodušeného rozhodnutí, kdy pokud proti v něm uvedeným závěrům o porušení zákona zadavatel nepodá opravný prostředek (odpor), stává se příkaz pravomocným rozhodnutím. V případě podání odporu se příkaz stává oznámením o zahájení správního řízení (vymezuje předmět vedeného řízení) a v řízení se dále pokračuje a následně je o věci opětovně rozhodováno. Pokud i poté Úřad dospěje k závěru, že se zadavatel přestupku dopustil, o čemž následně rozhoduje rozhodnutím, je zadavateli nejen ukládána pokuta za přestupek, ale současně i povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč (to platí i pro „klasická“ řízení o přestupku, která se nezahajují příkazem). Příkaz je možno vydat v těch případech, kdy má Úřad skutkové okolnosti šetřeného případu za dostatečně prokazané, a není tedy třeba ve správním řízení dále nic dokazovat či posuzovat. Jedná se tak o jedinou situaci, kdy **dochází k „momentu překvapení“** zadavatele, neboť **vydání příkazu nepředchází žádné oznámení o zahájení řízení, ve kterém by byl zadavatel seznámen s pochybnostmi Úřadu ohledně zákonnosti jeho postupu**. Zadavatel je tak na základě příkazu obeznámen jak se skutečnostmi, na základě kterých Úřad dospěl k závěru, že se zadavatel dopustil spáchání přestupku, tak se skutečností, že mu za spáchání přestupku byla ze strany Úřadu uložena pokuta. Smyslem příkazu je tedy ve skutkově jasných případech rychle a efektivně rozhodnout o přestupku, jehož se zadavatel při zadávání veřejné zakázky dopustil, a uložit mu za přestupek pokutu. Typicky Úřad příkazem o přestupku rozhoduje v situacích, kdy zadavatel nedoručí Úřadu v souvislosti se zahájením správního řízení kompletní dokumentaci o zadávacím řízení ve lhůtě a formě podle zákona, jelikož se jedná o skutkově jasný případ.⁵⁸

Víte, že...?

3.3.4.3. Co se děje po rozhodnutí Úřadu?

Správní řízení je nejčastěji završeno vydáním rozhodnutí, nicméně v určitých případech může mít podobu usnesení (typicky usnesení o zastavení správního řízení). **V případě, že s rozhodnutím Úřadu kdokoliv z účastníků řízení nesouhlasí, má možnost bránit se ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení podáním písemného rozkladu**, o němž rozhoduje předseda Úřadu. Pokud je vedeno řízení o rozkladu, mohou nastat v zásadě dvě situace: buď je **napadené prvostupňové rozhodnutí potvrzeno**, tedy předseda Úřadu dává za pravdu názoru, který byl vysloven v rozhodnutí, proti kterému některý z účastníků správního řízení brojil, anebo se s názorem obsaženým v napadeném rozhodnutí neztotožní. Pokud se s názorem v napadeném rozhodnutí neztotožní, mohou nastat dvě situace: buď je **řízení vráceno zpět prvostupňovému orgánu**, který má povinnost opětovně věc posoudit, **nebo předseda Úřadu rozhodne o věci sám** (to však nezáleží na jeho libovůli, nýbrž na možnostech, které mu dávají právní předpisy).

58 Viz například rozhodnutí Úřadu ze dne 25. 11. 2019, č. j. [ÚOHS-S0369/2019/VZ-32196/2019/521/RŠu](#).

Za situace, kdy není proti rozhodnutí Úřadu podán rozklad žádným z účastníků správního řízení, rozhodnutí se stává pravomocným, což znamená, že je nezměnitelné, nezrušitelné a rovněž závazné pro všechny účastníky správního řízení i pro všechny správní orgány.⁵⁹ Po nabytí právní moci rozhodnutí dospěje správní řízení ke svému úplnému závěru, přičemž pravomocná rozhodnutí Úřadu jsou uveřejňována ve sbírce rozhodnutí.⁶⁰ V případě, že je rozhodnutí Úřadu potvrzeno rozhodnutím předsedy Úřadu, obě tato rozhodnutí nabývají právní moci dnem doručení rozhodnutí předsedy Úřadu účastníkům vedeného správního řízení. Pokud však předseda Úřadu svým rozhodnutím zruší rozhodnutí Úřadu a zároveň rozhodne o vrácení věci k novému projednání, rozhodnutí Úřadu právní moci nenabývá, jelikož se Úřad musí případem znovu zabývat. Pravomocné je pouze rozhodnutí, které konstatuje, že Úřad v prvním stupni nerozhodl správně. V případě, že předseda Úřadu rozhodne o zrušení rozhodnutí Úřadu s tím, že současně řízení zastaví, rozhodnutí Úřadu právní moci nenabývá, právní moci nabyde pouze rozhodnutí předsedy Úřadu, a to dnem jeho doručení.

Víte, že...?

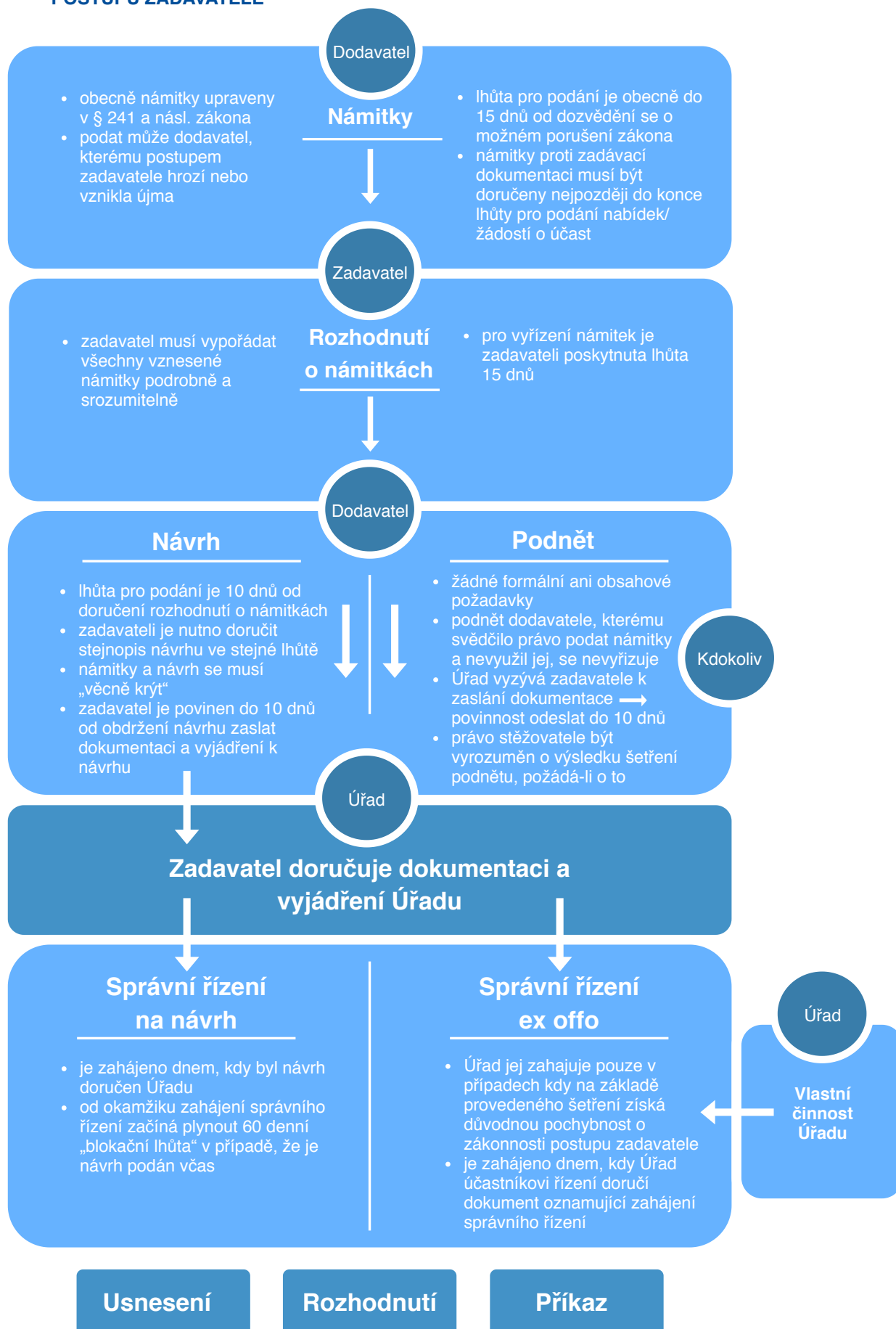
Pokud některý z účastníků správního řízení nesouhlasí se závěry Úřadu ani poté, co proběhlo řízení o rozkladu, tj. věc byla pravomocně rozhodnuta na úrovni předsedy Úřadu, je možno proti takovému rozhodnutí předsedy Úřadu podat žalobu ke Krajskému soudu v Brně a tím aktivovat i soudní přezkum rozhodnutí Úřadu.

Pro přehlednost lze postup u Úřadu shrnout v grafice na následující straně.

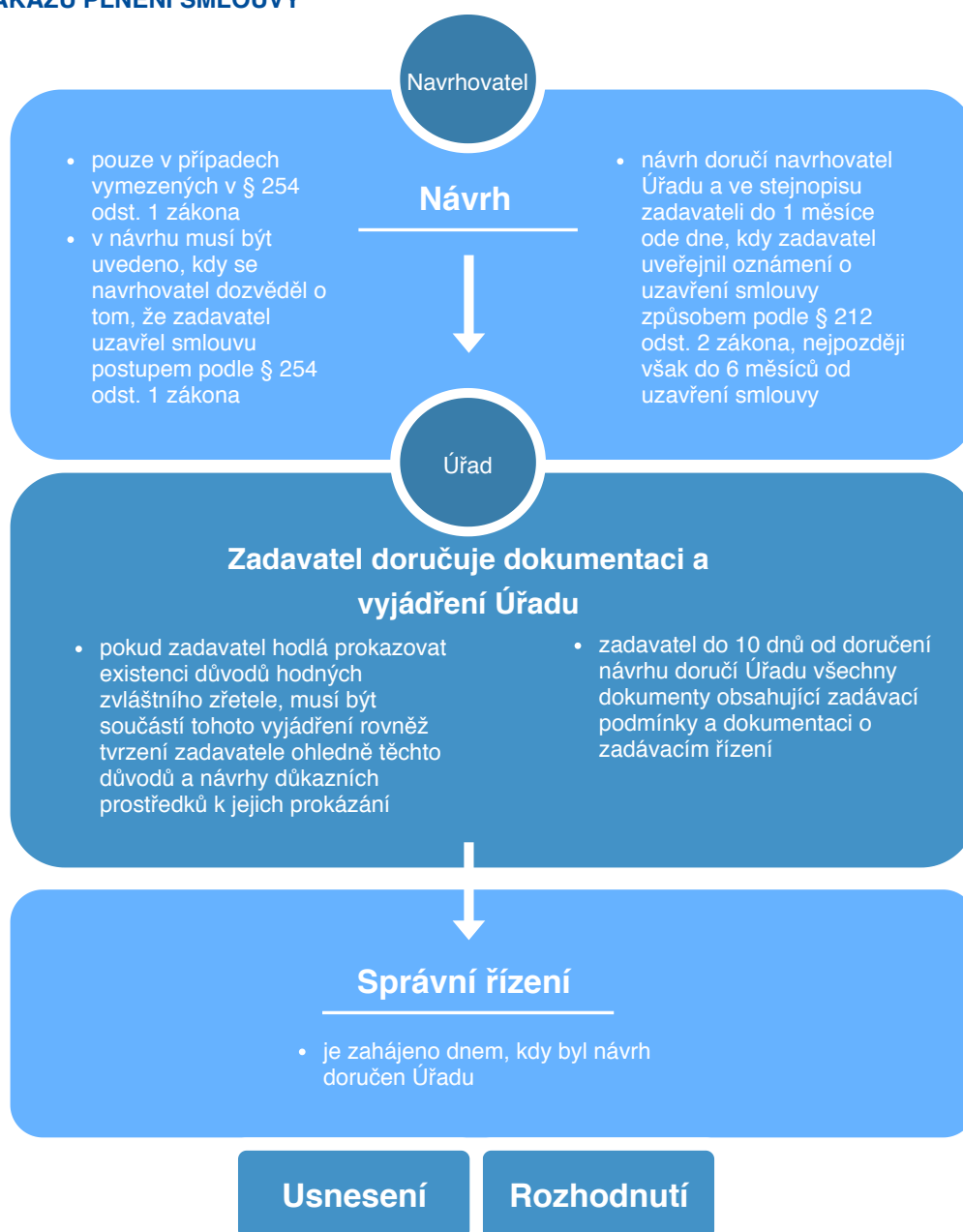
59 Ačkoliv obecně platí, že pravomocné rozhodnutí je nezměnitelné a nezrušitelné, v úvahu je však nutno vzít mimořádné opravné prostředky proti pravomocným rozhodnutím, mezi které patří přezkumné řízení a obnova řízení a nové rozhodnutí, na základě kterých může dojít i ke změně pravomocných rozhodnutí.

60 Sbíрка rozhodnutí Úřadu je dostupná na www.uohs.cz.

OCHRANA PROTI NESPRÁVNÉMU POSTUPU ZADAVATELE

OCHRANA PROTI NESPRÁVNÉMU POSTUPU ZADAVATELE - NÁVRH NA ULOŽENÍ ZÁKAZU PLNĚNÍ SMLOUVY

ZÁVĚREČNÉ SLOVO

Vážení čtenáři,

dočetli jste třetí a zároveň poslední díl Stručného průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, jímž se Úřad prostřednictvím Sekce veřejných zakázek snažil zejména zadavatelům, ale i dodavatelům či jiným zájemcům o oblast veřejných zakázek předat ucelený (byť vzhledem k udržení rozumného rozsahu textu nutně jen základní) náhled na problematiku zadávání veřejných zakázek.

Z obsahu všech tří dílů Stručného průvodce je zřejmé, že proces zadávání veřejných zakázek není zcela triviální, je svázán řadou pravidel a povinností. O tom se i Úřad při výkonu své činnosti přesvědčuje každý den. Avšak při jeho správném uchopení jej na druhou stranu nelze vnímat jako nerealizovatelný. Klíčovým východiskem je podle mého přesvědčení skutečnost, že úspěšné zadání veřejné zakázky je vždy podmíněno zejména maximálně odpovědným přístupem zadavatele.

Proto byly pro správné pochopení problematiky v jednotlivých dílech postupně objasněny základní pojmy z oblasti veřejných zakázek a následně představen komplexně celý proces nejtýpějšího průběhu zadávání. Důraz byl přitom kladen rovněž na postup, jenž samotnému zadávání předchází, a který bývá mnohdy neopodstatněně upozadčován, stejně tak bylo upozorněno na povinnosti, které zadavatele stíhají i po ukončení zadávání. Pro úplnost nešlo přejít bez povšimnutí i možnost (nejen) dodavatelů brojit proti postupu zadavatelů a upozornit na instituty s tím spjaté, zejména pak i na roli Úřadu, jakožto dozorového orgánu nad zadáváním veřejných zakázek.

Vzhledem k tomu, že rok 2020 by mohl být rokem legislativních změn zákazkového zákona a naší snahou je poskytnout aktuální informace o možnostech, jak by měl v obecné rovině vypadat správný postup při zadávání veřejných zakázek, aby nedocházelo ke zbytečným pochybením na straně zadavatelů, je do budoucna počítáno s aktualizací informací obsažených ve Stručném průvodci v návaznosti na novelizaci zákona, aby zejména ti, kdo jsou v praktickém

JUDr. Eva Kubišová
místopředsedkyně
pověřená řízením Sekce veřejných zakázek

styku se zadáváním veřejných zakázek, mohli na ni patřičně reagovat.

Je třeba si nicméně uvědomit, že Stručného průvodce nelze považovat za univerzální podrobný návod, jak správně veřejnou zakázku zadat. Takový návod podle mého názoru ani nelze sestavit. Důvodem je, že každý zadavatel při zadávání sleduje své vlastní potřeby a to, co pro některého zadavatele může být žádoucí, může jiný považovat za nevyhovující a podobně. Na průběh zadávání má vliv konkrétní počínání nejen samotného zadavatele, ale i dodavatelů. Proto je každé zadávací řízení jedinečné. I přesto věřím, že pro své čtenáře bude Stručný průvodce při zadávání veřejných zakázek dobrým rádčem a pomocníkem.

Aby měli zejména hlavní adresáti těchto informačních listů, tedy zadavatelé, cestu procesem zadávání alespoň trochu zjednodušenou, v úplném závěru tohoto dílu Stručného průvodce naleznou malý bonus – Zakázkový checklist, který by jim měl pomoci ověřit, zda v procesu zadávání zohlednili vše podstatné, o čem bylo v jednotlivých dílech Stručného průvodce pojednáno.

ZAKÁZKOVÝ CHECKLIST

(Jak by měl zadavatel postupovat a co si hlídat při zadávání)

A. Vymezení předmětu veřejné zakázky (Co chci nakoupit?)	díl/strana
☐ ujasnil jsem si, čeho chci prostřednictvím veřejné zakázky dosáhnout (jaké jsou moje potřeby, které chci uspokojit);	1/str. 32
☐ jsem obeznámen se situací na daném trhu (vím, co, respektive jaká různá technická či organizační řešení odborní dodavatelé ve vztahu k mým potřebám nabízejí);	1/str. 32–33
☐ to, co poptávám, jsem popsal natolik jednoznačně a určitě a v takové míře podrobností, že mi bude nabídnuto opravdu jen to, co naplní moje potřeby, přitom	1/str. 33–34
☐ ve vztahu k charakteru toho, co poptávám, jsem zvážil, zda je vhodné definovat přesné a konkrétní požadavky na určité řešení, nebo „jen“ svoji potřebu s tím, že určitou volnost ohledně způsobu jejího uspokojení nechám na dodavateli;	1/str. 34
☐ přímo ani nepřímo neodkazuji na konkrétní výrobky a služby či konkrétní dodavatele (nejsou-li splněny zákonné podmínky pro výjimku);	1/str. 35–36
☐ každý jednotlivý požadavek, který na plnění mám (a který by mohl mít nějaký dopad na hospodářskou soutěž), jsem schopen racionálně hájit s odkazem na moje skutečné potřeby;	1/str. 36–37
☐ do jedné veřejné zakázky nespojuji rozdílná, spolu nesouvisějící plnění;	1/str. 37–38
☐ mám představu, kolik dodavatelů bude schopno mým požadavkům vyhovět a nabídnout poptávané plnění.	1/str. 37
B. Vymezení požadavků na kvalifikaci (Od koho chci nakoupit?)	
☐ pokud postupuji v zadávacím řízení, které to vyžaduje, požaduji po dodavatelích prokázání splnění povinných kritérií kvalifikace;	2/str. 39–41
☐ pokud požaduji prokázání profesní způsobilosti nad rámec povinného požadavku, jednoznačně jsem vymezil, který konkrétní doklad požaduji předložit;	2/str. 35
☐ pokud požaduji prokázání profesní způsobilosti, ekonomické a technické kvalifikace, jsou moje požadavky přiměřené a nejsou diskriminační, tzn.	
☐ pokud požaduji prokázání profesní způsobilosti nad rámec povinného požadavku, musí být pro plnění veřejné zakázky opravdu nezbytná, tzn. vyžadovaná právními předpisy;	2/str. 34–35

- nepožadují prokázání ekonomické kvalifikace u veřejných zakázek, kde je to zákonem zakázáno; 2/str. 41

- pokud požadují prokázání ekonomické nebo technické kvalifikace, jsou moje požadavky přiměřené předmětu poptávaného plnění, umím tedy konkrétně vysvětlit, proč nemám zájem s dodavatelem, který nebude dosahovat mnou požadované úrovně ekonomické stability, respektive odborných schopností a zkušeností, uzavřít smlouvu (jinými slovy řečeno: umím konkrétně vysvětlit, proč dodavatelé, kteří moje požadavky nesplňují, nejsou schopni předmět veřejné zakázky řádně plnit); 2/str. 29-31, 35-37

- pokud požadují prokázání ekonomické nebo technické kvalifikace, jsou moje požadavky přiměřené situaci na relevantním trhu, tzn. ověřil jsem si situaci na trhu a vím, že svými požadavky na kvalifikaci nepřijímatelně neomezují hospodářskou soutěž; 2/str. 32

- stěžejní požadavky na (zejména technickou) kvalifikaci jsem promítnul do smluvních podmínek, mám tedy zajištěno, že požadované schopnosti a zkušenosti dodavatel uplatní i při samotné realizaci veřejné zakázky.

C. Vymezení způsobu hodnocení (Jak budu vybírat nejvýhodnější nabídku?)

- s ohledem na poptávaný předmět plnění jsem si ujasnil, zda
 - poptávám snadno do detailu (i pokud jde o úroveň kvality) popsateľné plnění, které chci pořídit co nejlevněji (s vědomím, že dostanu přesně to, co odpovídá mnou definovanému minimálnímu standardu), nebo
 - připustím, aby předmětem soutěže byly i kvalitativní aspekty nabízeného plnění (včetně hledisek sociálních a environmentálních),
 a podle toho jsem určil základní způsob hodnocení (podle nejnižší nabídkové ceny, podle nejnižších nákladů životního cyklu, podle poměru ceny a kvality, respektive podle poměru nákladů životního cyklu a kvality), přitom 2/str. 45-55

- nehodnotím podle nejnižší nabídkové ceny tam, kde to zákon zapovídá; 2/str. 47

- srozumitelně, jednoznačně a určitě jsem popsal, co konkrétně a jakým způsobem budu hodnotit - tzn. dodavatel bude vědět, co má nabídnout, aby byla jeho nabídka co nejlépe hodnocena, respektive hodnotitel bude vědět, jak má provést hodnocení, zejména 2/str. 45, 54

- pokud mi do hodnocení vstupuje více kritérií, vymezil jsem vzájemný vztah mezi nimi a zároveň způsob, jak bude hodnocení nabídky podle těchto jednotlivých kritérií „sumarizováno“ do konečného výsledku; 2/str. 45-46, 51-52

- pokud mi do hodnocení vstupují náklady životního cyklu, stanovil jsem v zadávací dokumentaci metodu pro jejich stanovení; 2/str. 48

- pokud mi do hodnocení vstupují nepočitatelná („subjektivní“) kvalitativní kritéria, věnoval jsem nejvyšší možnou pozornost a péči tomu, abych popsal, co bude v jejich rámci hodnoceno (aby bylo

zřejmé, co má nabízené plnění splňovat, aby obdrželo vyšší bodové hodnocení) a jak bude hodnoceno (jak bude kvalita nabízeného plnění „přeměněna“ typicky na body);

2/str. 53-54

pokud mi do hodnocení vstupují kvalitativní kritéria, jsou spojena s předmětem veřejné zakázky, přičemž tuto souvislost umím konkrétně vysvětlit;

2/str. 49-50

pokud mi do hodnocení vstupují kvalitativní kritéria, zvážil jsem omezení rozsahu hodnot, které mohou být nabízeny (tzn. stanovení minimálního standardu, pod který dodavatel nemůže jít, a maximální hodnoty, nad kterou již pro mě další zvyšování kvality nemá význam);

2/str. 50, 52

nehodnotím nic z toho, co zákon jako hodnotící kritérium zapovídá.

2/str. 50

D. Vymezení dalších zadávacích podmínek (Na co ještě myslet při tvorbě zadávací dokumentace?)

1. Co v zadávací dokumentaci **musí** být

2/str. 24

identifikační údaje zadavatele,

pokud některou část zadávací dokumentace vypracovala osoba odlišná od zadavatele (s výjimkou advokáta či daňového poradce), identifikační údaje této osoby;

využívám-li služeb tzv. administrátora, jeho identifikační údaje;

přiměřená (!) lhůta pro podání nabídek;

způsob podání nabídek (například elektronický nástroj určený k jejich podání);

pokud jsem využil předběžné tržní konzultace, označení informací, které jsou jejím výsledkem, identifikační údaje osob, které se na předběžné tržní konzultaci podílely a všechny podstatné informace, které byly jejím obsahem.

1/str. 9, 10

2. Co **by** v zadávací dokumentaci **měl mít** obezřetný zadavatel

2/str. 24

závazný návrh smlouvy, obsahující veškeré podmínky plnění (abych nebyl po otevření nabídek překvapen, za jakých podmínek de facto musím uzavřít smlouvu);

maximální cenu, kterou jsem ochoten (schopen) za předmět plnění zaplatit (abych nebyl překvapen, že i nejnižší nabídka je nad moje možnosti); tuto cenu, respektive její výši jsem případně schopen nějak racionálně ve vztahu k předmětu plnění vysvětlit;

pravidla pro řešení situace, kdy obdržím více nabídek, které v rámci hodnocení získají stejný počet bodů / nabídnou totožnou cenu plnění (abych nemusel jen z tohoto důvodu zadávací řízení nakonec zrušit).

3. Co **by měl** obezřetný zadavatel **zvážit**

uplatnění omezení tzv. poddodavatelského řetězce.

2/str. 43

E. Volba druhu zadávacího řízení (Jak budu vlastně postupovat?)

ujasnil jsem si, zda hlavní předmět veřejné zakázky tvoří dodávky, služby,

- nebo stavební práce; 1/str. 38-39
- stanovil jsem předpokládanou hodnotu veřejné zakázky; 1/str. 40
- určil jsem podle výše předpokládané hodnoty režim veřejné zakázky; případně jsem se s ohledem na předmět veřejné zakázky rozhodl zadávat ji ve zjednodušeném režimu; 1/str. 41, 44, 2/str. 3-4
- ověřil jsem si, zda je potřeba veřejnou zakázku zadávat v zadávacím řízení; 2/str. 4
- pokud zadávám více zakázek s obdobným předmětem plnění, postupuji tak, abych veřejné zakázky „nedělil“ zakázaným způsobem; 1/str. 42-43
- ujasnil jsem si, jakými pravidly se řídí mnou zvolený druh zadávacího řízení. 1/str.44, 2/str. 4

F. Základní osnova postupu - otevřené řízení / zjednodušené podlimitní řízení

- zadávací řízení jsem zahájil stanoveným způsobem; 2/str. 5, 17
- uveřejnil jsem zadávací dokumentaci veřejné zakázky od okamžiku zahájení zadávacího řízení na profilu zadavatele; 2/str. 7, 18
- pokud obdržím žádosti dodavatelů o vysvětlení zadávací dokumentace v zákonem stanovené lhůtě, reaguji na ně; případně mohu sám poskytovat vysvětlení zadávací dokumentace; 2/str. 7, 18, 25-27
 - v případě změny nebo doplnění zadávací dokumentace (i bez předchozí žádosti dodavatele) jsem prodloužil adekvátně lhůtu pro podání nabídek; je-li to potřeba, jelikož provedená změna nebo doplnění zadávací dokumentace může rozšířit okruh dodavatelů, stanovil jsem novou lhůtu pro podání nabídek tak, aby ode dne odeslání změny nebo doplnění činila celou svou původní délku; 2/str. 25-27
- po uplynutí lhůty pro podání nabídek jsem se stanoveným způsobem s obdrženými nabídkami seznámil, respektive je otevřel. 2/str. 7, 18, 3/str. 3
- 1. Postup v případě **posuzování všech nabídek** 2/str. 8, 18, 3/str. 4-6
 - posoudil jsem kvalifikaci (včetně přípuštění možnosti self-cleaning); 2/str. 8, 18, 38, 39
 - zvážil jsem možnost vyzvat účastníka k objasnění, vysvětlení či doplnění nabídky, připadalo-li to v úvahu; 3/str. 11
 - posoudil jsem splnění ostatních podmínek účasti (včetně všech požadavků na nabídku); 2/str. 8, 18, 3/str. 6-8
 - zvážil jsem možnost vyzvat účastníka k objasnění, vysvětlení či doplnění nabídky, připadalo-li to v úvahu; 3/str. 11
 - posoudil jsem, zda nabídka neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu; 3/str. 9-11
 - pokud jsem v nabídce některého z účastníků zadávacího řízení identifikoval mimořádně nízkou nabídkovou cenu, postupoval jsem dle zákona; 3/str. 10-11
 - vyžaduje-li to stanovené kritérium hodnocení, případně jedná-li se o obligatorní důvod vyloučení, vyloučil jsem účastníka ze zadávacího řízení, jehož nabídka nesplňovala stanovené požadavky; 3/str. 14-15

- zbyla-li mi více než jedna nabídka, provedl jsem hodnocení podle předem stanovených pravidel; 2/str. 56-57, 3/str. 8
- pořídil jsem písemnou zprávu o hodnocení nabídek; 2/str. 57, 3/str. 8-9
- určil jsem vybraného dodavatele; 3/str. 12
- vyzval jsem vybraného dodavatele k poskytnutí nezbytné součinnosti; 3/str. 12
 - pokud vybraný dodavatel neposkytl součinnost, vyloučil jsem jej a zvážil jsem další postup v zadávacím řízení; 3/str. 15, 26
- odeslal jsem všem účastníkům zadávacího řízení oznámení o výběru dodavatele; 2/str. 9, 18, 3/str. 18-19
- uvědomuji si, že jsem vázán blokační lhůtou; 2/str. 9, 18, 3/str. 19
- po uplynutí blokační lhůty uzavírám smlouvu; 2/str. 9, 18, 3/str. 19, 21
- plním povinnosti i po uzavření smlouvy (ukončení zadávacího řízení): 2/str. 9, 18, 3/str. 33-37
 - plním uveřejňovací povinnosti; 3/str. 34-35
 - vyhotovil jsem písemnou zprávu; 3/str. 35-36
 - uveřejnil jsem písemnou zprávu na profilu zadavatele; 3/str. 34
 - nadále uchovávám dokumentaci o zadávacím řízení; 3/str. 36
 - eventuálně plním další povinnosti, které vyplynuly ze zadávacích podmínek (například vrácení vzorků dodavatelům, vrácení jistoty a podobně). 3/str. 34
- 2. Postup v případě **posuzování pouze nabídky vybraného dodavatele** 2/str. 8, 18, 3/str. 4-6
- zvážil jsem, zda tento způsob výběru dodavatele stanovené kritérium hodnocení umožňuje; 2/str. 8, 18, 3/str. 4
- mám-li v zadávacím řízení více než jednu nabídku, provedl jsem hodnocení podle předem stanovených pravidel; 2/str. 56-57, 3/str. 8
- pořídil jsem písemnou zprávu o hodnocení nabídek; 2/str. 57, 3/str. 8-9
- určil jsem vybraného dodavatele; 3/str. 12
- posoudil jsem u vybraného dodavatele kvalifikaci (včetně připuštění možnosti self-cleaning); 2/str. 8, 18, 38, 39
 - zvážil jsem možnost vyzvat vybraného dodavatele k objasnění, vysvětlení či doplnění nabídky, připadalo-li to v úvahu; 3/str. 11
- posoudil jsem u vybraného dodavatele splnění ostatních podmínek účasti (včetně všech požadavků na nabídku); 2/str. 8, 18, 3/str. 6-8
 - zvážil jsem možnost vyzvat vybraného dodavatele k objasnění, vysvětlení či doplnění nabídky, připadalo-li to v úvahu; 3/str. 11
- posoudil jsem, zda nabídka vybraného dodavatele neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu; 3/str. 9-11
 - pokud jsem v nabídce vybraného dodavatele identifikoval

- mimořádně nízkou nabídkovou cenu, postupoval jsem dle zákona; 3/str. 10-11
- nesplňuje-li vybraný dodavatel všechny požadavky stanovené v zadávací dokumentaci vyloučil jsem jej a zvážil jsem další postup v zadávacím řízení; 3/str. 14-15, 26
- splňuje-li vybraný dodavatel všechny požadavky stanovené v zadávací dokumentaci, vyzval jsem jej k poskytnutí nezbytné součinnosti; 3/str. 12-13
- pokud vybraný dodavatel neposkytl součinnost, vyloučil jsem jej a zvážil jsem další postup v zadávacím řízení; 3/str. 15, 26
- odeslal jsem všem účastníkům zadávacího řízení oznámení o výběru dodavatele; 2/str.9, 18, 3/str. 18-19
- uvědomuji si, že jsem vázán blokační lhůtou; 2/str. 9, 18, 3/str. 19
- po uplynutí blokační lhůty uzavírám smlouvu; 2/str. 9, 18, 3/str. 19, 21
- plním povinnosti i po uzavření smlouvy (ukončení zadávacího řízení): 2/str. 9, 18, 3/str. 33-37
- plním uveřejňovací povinnosti; 3/str. 34-35
- vyhotovil jsem písemnou zprávu; 3/str. 35-36
- uveřejnil jsem písemnou zprávu na profilu zadavatele; 3/str. 34
- nadále uchovávám dokumentaci o zadávacím řízení; 3/str. 36
- eventuálně plním další povinnosti, které vyplynuly ze zadávacích podmínek (například vrácení vzorků dodavatelům, vrácení jistoty a podobně). 3/str. 34

G. Základní osnova postupu - užší řízení (dvoufázové)

- zadávací řízení jsem zahájil stanoveným způsobem; 2/str. 11
- uveřejnil jsem zadávací dokumentaci veřejné zakázky od okamžiku zahájení zadávacího řízení na profilu zadavatele (a to jak ve vztahu k první, tak i druhé fázi); 2/str. 12
- pokud obdržím žádosti dodavatelů o vysvětlení zadávací dokumentace v zákonem stanovené lhůtě, reaguji na ně; případně mohu sám poskytovat vysvětlení zadávací dokumentace; 2/str. 12, 25-27
- v případě změny nebo doplnění zadávací dokumentace (i bez předchozí žádosti dodavatele) jsem prodloužil adekvátně lhůtu pro podání žádostí o účast; je-li to potřeba, jelikož provedená změna nebo doplnění zadávací dokumentace může rozšířit okruh dodavatelů, stanovil jsem novou lhůtu pro podání žádostí o účast tak, aby ode dne odeslání změny nebo doplnění činila celou svou původní délku; 2/str. 25-27
- po uplynutí lhůty pro podání žádostí o účast jsem se stanoveným způsobem s obdrženými žádostmi o účast seznámil, respektive je otevřel; 2/str. 12
- posoudil jsem kvalifikaci všech účastníků zadávacího řízení (včetně připuštění možnosti self-cleaning); 2/str. 12, 38, 39
- zvážil jsem možnost vyzvat účastníka k objasnění, vysvětlení či doplnění žádosti o účast, připadalo-li to v úvahu; 3/str. 11

- v případě, že některý z účastníků zadávacího řízení neprokázal kvalifikaci, vyloučil jsem jej ze zadávacího řízení; 2/str. 12, 3/str. 15
- účastníkům, kteří řádně podali žádost o účast a prokázali kvalifikaci, jsem zaslal výzvu k podání nabídek; 2/str. 13
- pokud obdržím žádosti dodavatelů o vysvětlení zadávací dokumentace v zákonem stanovené lhůtě, reaguji na ně; případně mohu sám poskytovat vysvětlení zadávací dokumentace; 2/str. 13, 25–27
 - v případě změny nebo doplnění zadávací dokumentace (i bez předchozí žádosti dodavatele) jsem prodloužil adekvátně lhůtu pro podání nabídek; je-li to potřeba, jelikož provedená změna nebo doplnění zadávací dokumentace může rozšířit okruh dodavatelů, stanovil jsem novou lhůtu pro podání nabídek tak, aby ode dne odeslání změny nebo doplnění činila celou svou původní délku; 2/str. 25–27
- po uplynutí lhůty pro podání nabídek jsem se stanoveným způsobem s obdrženými nabídkami seznámil, respektive je otevřel. 2/str. 14, 3/str. 3
- 1. Postup v případě posuzování všech nabídek** 2/str. 8, 18, 3/str. 4–6
- posoudil jsem splnění ostatních podmínek účasti (včetně všech požadavků na nabídku); 2/str. 14, 3/str. 6–8
- posoudil jsem, zda nabídka neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu; 3/str. 9–11
 - pokud jsem v nabídce některého z účastníků zadávacího řízení identifikoval mimořádně nízkou nabídkovou cenu, postupoval jsem dle zákona; 3/str. 10–11
- vyžaduje-li to stanovené kritérium hodnocení, případně jedná-li se o obligatorní důvod vyloučení, vyloučil jsem účastníka ze zadávacího řízení, jehož nabídka nesplňovala stanovené požadavky; 3/str. 14–15
- zbyla-li mi více než jedna nabídka, provedl jsem hodnocení podle předem stanovených pravidel; 2/str. 56–57, 3/str. 8
- pořídil jsem písemnou zprávu o hodnocení nabídek; 2/str. 57, 3/str. 8–9
- určil jsem vybraného dodavatele; 3/str. 12
- vyzval jsem vybraného dodavatele k poskytnutí nezbytné součinnosti; 3/str. 12
 - pokud vybraný dodavatel neposkytl součinnost, vyloučil jsem jej a zvážil jsem další postup v zadávacím řízení; 3/str. 15, 26
- odeslal jsem všem účastníkům zadávacího řízení oznámení o výběru dodavatele; 2/str. 14, 3/str. 18–19
- uvědomuji si, že jsem vázán blokační lhůtou; 2/str. 14, 3/str. 19
- po uplynutí blokační lhůty uzavírám smlouvu; 2/str. 14, 3/str. 19, 21
- plním povinnosti i po uzavření smlouvy (ukončení zadávacího řízení): 2/str. 14, 3/str. 33–37
 - plním uveřejňovací povinnosti; 3/str. 34–35
 - vyhotovil jsem písemnou zprávu; 3/str. 35–36

- uveřejnil jsem písemnou zprávu na profilu zadavatele; 3/str. 34
- nadále uchovávám dokumentaci o zadávacím řízení; 3/str. 36
- eventuálně plním další povinnosti, které vyplynuly ze zadávacích podmínek (například vrácení vzorků dodavatelům, vrácení jistoty a podobně). 3/str. 34
- 2. Postup v případě **posuzování pouze nabídky vybraného dodavatele** 2/str. 8, 18, 3/str. 4-6
- zvážil jsem, zda tento způsob výběru dodavatele umožňuje stanovené kritérium hodnocení; 2/str. 14, 3/str. 4
- mám-li v zadávacím řízení více než jednu nabídku, provedl jsem hodnocení podle předem stanovených pravidel; 2/str. 56-57, 3/str. 8
- pořídil jsem písemnou zprávu o hodnocení nabídek; 2/str. 57, 3/str. 8-9
- určil jsem vybraného dodavatele; 3/str. 12
- posoudil jsem u vybraného dodavatele splnění ostatních podmínek účasti (včetně všech požadavků na nabídku); 2/str. 8, 18, 3/str. 6-8
 - zvážil jsem možnost vyzvat vybraného dodavatele k objasnění, vysvětlení či doplnění nabídky, připadalo-li to v úvahu; 3/str. 11
- posoudil jsem, zda nabídka vybraného dodavatele neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu; 3/str. 9-11
 - pokud jsem v nabídce vybraného dodavatele identifikoval mimořádně nízkou nabídkovou cenu, postupoval jsem dle zákona; 3/str. 10-11
- nesplňuje-li vybraný dodavatel všechny požadavky stanovené v zadávací dokumentaci, vyloučil jsem jej a zvážil jsem další postup v zadávacím řízení; 3/str. 14-15, 26
- splňuje-li vybraný dodavatel všechny požadavky stanovené v zadávací dokumentaci, vyzval jsem jej k poskytnutí nezbytné součinnosti; 3/str. 12-13
 - pokud vybraný dodavatel neposkytl součinnost, vyloučil jsem jej a zvážil jsem další postup v zadávacím řízení; 3/str. 15, 26
- odeslal jsem všem účastníkům zadávacího řízení oznámení o výběru dodavatele; 2/str. 9, 18, 3/str. 18-19
- uvědomuji si, že jsem vázán blokační lhůtou; 2/str. 9, 18, 3/str. 19
- po uplynutí blokační lhůty uzavírám smlouvu; 2/str. 9, 18, 3/str. 19, 21
- plním povinnosti i po uzavření smlouvy (ukončení zadávacího řízení): 2/str. 9, 18, 3/str. 33-37
 - plním uveřejňovací povinnosti; 3/str. 34-35
 - vyhotovil jsem písemnou zprávu; 3/str. 35-36
 - uveřejnil jsem písemnou zprávu na profilu zadavatele; 3/str. 34
 - nadále uchovávám dokumentaci o zadávacím řízení; 3/str. 36
 - eventuálně plním další povinnosti, které vyplynuly ze zadávacích podmínek (například vrácení vzorků dodavatelům, vrácení jistoty a podobně). 3/str. 34

H. Ukončení zadávacího řízení jiným způsobem než uzavřením smlouvy

1. **Ukončení zadávacího řízení jeho zrušením** 3/str. 21–33
- A) jsem v situaci, kdy **musím** zadávací řízení **zrušit**: 3/str. 23–24
- v zadávacím řízení nemám žádného účastníka; pokud v zadávacím řízení nějací účastníci byli, zanikla jim již účast v něm;
 - splnil jsem uveřejňovací povinnosti související se zrušením zadávacího řízení; 3/str. 35
 - mám již zadávací řízení skutečně ukončeno; 3/str. 22–23
- B) jsem v situaci, kdy **mohu** zadávací řízení **zrušit**: 3/str. 25–32
- rozhodl jsem se pro zrušení zadávacího řízení;
 - oznámil jsem rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení všem jeho účastníkům a řádně jsem jeho zrušení odůvodnil; 3/str. 22
 - splnil jsem uveřejňovací povinnosti související se zrušením zadávacího řízení; 3/str. 35
 - mám již zadávací řízení skutečně ukončeno; 3/str. 22–23
- C) jsem v situaci, kdy mi **bylo zadávací řízení zrušeno Úřadem**: 3/str. 20
- oznámil jsem zrušení zadávacího řízení všem jeho účastníkům;
 - splnil jsem uveřejňovací povinnosti související se zrušením zadávacího řízení; 3/str. 35
- po ukončení zadávacího řízení jeho zrušením plním další povinnosti:
- vyhotovil jsem písemnou zprávu; 3/str. 35–36
 - uveřejnil jsem písemnou zprávu na profilu zadavatele; 3/str. 34
 - uchovávám dokumentaci o zadávacím řízení; 3/str. 36
 - eventuálně plním další povinnosti, které vyplynuly ze zadávacích podmínek (například vrácení vzorků dodavatelům, vrácení jistoty a podobně). 3/str. 34
2. **Ukončení zadávacího řízení uplynutím zadávací lhůty** 3/str. 33
- v zadávací lhůtě jsem nestihl odeslat oznámení o výběru dodavatele, a s účastníky zadávacího řízení jsem se nedohodl na možnosti jeho prodloužení i po uplynutí zadávací lhůty; 3/str. 33
 - po ukončení zadávacího řízení uplynutím zadávací lhůty plním další povinnosti:
- vyhotovil jsem písemnou zprávu; 3/str. 35–36
 - uveřejnil jsem písemnou zprávu na profilu zadavatele; 3/str. 34
 - uchovávám dokumentaci o zadávacím řízení; 3/str. 36
 - eventuálně plním další povinnosti vyplývající ze zadávacích podmínek (například vrácení vzorků dodavatelům, vrácení jistoty a podobně). 3/str. 34

I. Námitky a řízení před Úřadem (Co dělat když někdo podá námitky/návrh/podnět?)

1. Jak postupovat, když jsem obdržel **námitky** 3/str. 40-45
 - zkontroloval jsem, zda námitky splňují všechny náležitosti, což má vliv na způsob mého rozhodování o nich; 3/str. 40
 - rozhodnul jsem o námitkách řádně: 3/str. 41-45
 - vyhověl jsem námitkám a uvedl jsem/provedl jsem opatření k nápravě; 3/str. 41-42
 - odmítl jsem námitky z procesních důvodů a srozumitelně jsem popsal, proč nejsou podány řádně a poučil jsem stěžovatele o možnosti podat návrh u Úřadu; 3/str. 43-45
 - odmítl jsem námitky věcně a vyjádřil jsem se podrobně a srozumitelně ke všem rozporovaným skutečnostem a poučil jsem stěžovatele o možnosti podat návrh u Úřadu; 3/str. 42, 45
 - odeslal jsem rozhodnutí o námitkách v zákonné lhůtě; 3/str. 40
 - jsem si vědom toho, že jsem vázán blokační lhůtou. 3/str. 45
2. Jak postupovat, když jsem obdržel **stejnopis návrhu na zahájení správního řízení**
 - seznámil jsem se s obsahem podaného návrhu;
 - zaslal jsem Úřadu vyjádření k návrhu v zákonné lhůtě; 3/str. 49
 - v případě správního řízení o uložení zákazu plnění smlouvy jsem uvedl i důvody zvláštního zřetele hodné pro pokračování plnění smlouvy, pokud jejich existenci hodlám prokazovat, a to ve lhůtě pro zaslání vyjádření k návrhu (později už to není možné); 3/str. 49
 - odeslal jsem Úřadu kompletní dokumentaci o zadávacím řízení v zákonné lhůtě; 3/str. 49-50
 - odeslal jsem Úřadu kompletní dokumentaci o zadávacím řízení v předepsané formě; 3/str. 49-50
 - navrhl jsem důkazy skutečnosti, které mohou mít vliv na rozhodování Úřadu v patnáctidenní lhůtě ode dne obdržení oznámení o zahájení správního řízení. 3/str. 50
3. Jak postupovat, když jsem obdržel výzvu od Úřadu k **šetřenému podnětu**
 - seznámil jsem se s obsahem výzvy od Úřadu a k čemu mě vyzývá;
 - zaslal jsem Úřadu vyjádření k podnětu; 3/str. 48
 - odeslal jsem Úřadu kompletní dokumentaci o zadávacím řízení v zákonné lhůtě; 3/str. 48-50
 - odeslal jsem Úřadu kompletní dokumentaci o zadávacím řízení v předepsané formě. 3/str. 48-50

